اللهم ارزقنا شهادة في سبيلك واجعل موتنا في بلدة نبيك

ای نقش بسته نام خطت با سرشت ما این حرف شد ز روز ازل سرنوشت ما

بیت خط دیوان مثلا

نام خط دون یاد لفظ انه و دو اول الوزر که اکا علا بر کاندک اوزنه برتاج چیزی که انکه خط و خطوط
اطلاق الوز نام خدا الله در اسم الله از خط الف و الف علم خط نام بود دیگر مقصود
توصیه باری در روز ازل بر حرف سرنوشت او مشهور و شهر رکنه مثال الی سرا او ابد
ابتدا الف و دن مثال الور سرنوشت مالک اولنده اطلاق اندر سر مشق معاسنه
الور معنا بیت دیگر اینکه اول خط اکر سنک خطک بزم سرشمرله نقش
بغله مشهور یعنی بزم حق اولسون وجوده کلمز ترک و صالک دن او مشهور
ازل از ازل اول سنک وصالیکه بزم باشمز بازدی او مشهور
دیگر اولد

ای نقش بسته نام خطت با سرشت ما این حرف شد ز روز ازل سرنوشت ما

خطا دن زاد و زمان آلی در ان
بیوا فطرتی اوام الجنه اله
مخلوق و ماثور اولدوغی بیان
ادم اول حالا اعترافا دیو کی
انی جعلت خلیفه
فما کل اسمی ادم و ادم دیو اولدوغی
نام خلقم
ما لطیع فرمانکه منقاد اولدیغی
اندای خلیفه
مع ما تابع هذا ما تبعه

اثر حرف شد ز روز ازل سرنوشت ما حرفه داد سور در عرف ده ما فلان حرف زد در سر
مع تو کلام دیو اعترافه که ایدک سمدی ایمک دکل روز ازل سرنوشتمز بودر دیگر اولدر

واحد
من الفقیر

لابن الفارض

نقل فؤادك حيث شئت من الهوى ما الحب الا للحبيب الاول

قلبوکی نقل اتدر نریه دلوسک محبتدن محبت دکل الا حبیب اوله در

انا من اهوى ومن اهوى انا نحن روحان حللنا بدنا

بن سودکم کمسنه ام سودکم کمسنه بندر بن ایکی جانوز که بر بدنه کردک

حافظ فرمود

بهر نظر بتی ماجلوه می کند لیکن کس این کرشمه نه بیند که من همی بینم

هر نظره بنم بتمز جلوه ایدر اما کمسه بو کرشمه‌ی کورمز که بن کورم

مغربی فرمود

کنجی که طلسم اوست عالم ذاتی که صفات اوست آدم

بر کنج که عالم انک طلسمیدر بر ذات که آدم انک صفاتیدر

ساقیا کل بنی حیران ایله کل بن غریبم عشقه مهمان ایله کل

عشق شرابن ایچوب مست اولمشم بن خماریم بکا درمان ایله کل

بلمزم معشوق بنی یوخسه سن کل بنم مشکلیم آسان ایله کل

عشق معشوقه کوکلمی بغالدی کل بنم قوشومه جولان ایله کل

دردیاری جان ایچنده صاقلدم اولقدر که باکه احسان ایله کل

عاشق ایسک معشوقه ای همسی کر معشوقک سرینی پنهان ایله کل

سبحان الله العظیم

علامت المتوکل بالله لا یسئل ولا یرد ولا یحبس

سوره طه ۲ قوله تعالی قال هی عصای اتوکؤا علیها

۲ سوره طه ۲ قوله تعالی شهد شاهد من اهله وانا الصادق وهو

وخلق انا الصادق من اوداجه انا الصادق من فیما ذکرنا قاضی

قال صاحب الکشاف وفی هذا دلیل قاطع علی ان الکذب قبیح عند

الکفرة الجهلة الذین لا یعرفون الشرع ونواهیه ولا یخطر ببالهم

الا انهم قصدوا اقل بنی الله ولم یرضوا لانفسهم بان

یکونوا کاذبین حتی ستروا القصد وفی جبرهم حیلة

تخلصوا بها عن الکذب کشاف

سبحان الله العظیم

هر کجه قدر اولسه قدرک قدری اولمزمی شهما

بلاسنی یک ناولیوب بر یزیدی دوریها

رساله بدایة الهدایة خطیب

مدتی جامه و نان جنگ مده با کسی

جنگ نه جامه و نان تا شطرنج کند

د	م	ح	م
ح	م	د	م
م	ح	م	د
م	د	م	ح

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله الذي انزل الكتاب ونزل احسن الحديث والهدى • على حبيبه
محمد الذي ما ينطق عن الهوى • واوحى اليه من غرائب العلوم وحقائق الاشياء
ما اوحى • كما قال وعلمك ما لم تكن تعلم وستقرئك فلا تنسى •
صلى الله تعالى عليه قدر محبته اياه • وعدد كل ما ابدى وما اخفى •
من عظم شرعته الغراء واطيب الكلم وعى • واحسن القول اقتدى •
فقد اهتدى • ومن يسلم وجهه الى الله وهو محسن فقد
استمسك بالعروة الوثقى • ومن نسي واستغنى ولم يسمع كلام
الرسول كان في ذنبه وقرا بعد واعتدى • وطغى السيل
وضل المحجة البيضاء • اما بعد فلما تيسر الرسالة
ذو اللطف الجلي لهذا العبد الفقير عبد المجيد بن ابي اللبيب
محرم الزيلعي • مطالعة كتب احاديث حبيبه الجميل
بمحض لطفه الجزيل • استصفيت منها ستين حديثا
غير مدخر فضل النصح لله ولرسوله ولائمة المؤمنين • لقوله عليه السلام
الدين النصيحة لله ولرسوله وللمسلمين • واجتهدت

واجتهدت وفقك الله في اثبات الاسانيد • لقوله عليه السلام
اذا كتبتم الحديث فاكتبوه باسناده • وليس غرضي وكفى به
شهيدا دعوى العلم والتصنيف المهذب • واعوذ بعلم الله من
الجهل المركب • شعر كيف الوصول الى سعاد ودونها
قنن الجبال ودونهن خسوف • والرجل حافية وما لي مركب
والكف صفر والطريق مخوف • مع اني لمعترف على قصور باعي وقلة
اطلاعي في خياطة ذلك اللباس • ومقر على عدم قدمي في صعود
هذا القصر الشامخ الراسي • ومعتذر باني مصور ما كتبوا من قرطاس
الى قرطاس • رجاء ان اكون من خيار الناس • واكبر المرق
واعظم الكرم • قبول معذرة طغيان القلم • وبنيان الرقم • واذا اساءت
فقابلوا بالاحسان وتخلقوا بخلق الله الاعظم • وكيف لا تعذروني
وانا مقدم الاعتذار • على قصوري في هذا الجاسوس بالانكار • وقد قال
عليه السلام من اعتذر اليه اخوه بمعذرة فلم يقبلها كان عليه من الخطيئة
مثل صاحب مكس • وقال ربنا كل مؤمن اخوة • وبعد اتمام التسويد
في جنح الليل بسواد وجهي كلفني بعض الفقراء ان اترجمه بنقط
بعض ما لاح بالقلب الكليل • وبعض ما وجدت في كتب الاخلاق
للعضد والراغب وابي طالب المكي والغزالي • فما رددته بلعل وعسى

خائفا من قوله عليه السلام من قطع رجاء من ارتجى قطع الله تعالى رجاءه
يوم القيمة فلم يلج الجنة بل ترجمته لذلك ولنعم نفعه • وما
تقيدت بالشدق المنهي عنه • ولا بدقائق عربيته ونكاته لئلا يطول •
ولان كل احد يعرف بعد اتصال الاسناد اليه عليه السلام ان ذلك الحديث
ابلغ الكلام • لا تتناهى رموزه بالاقلام • ولو نا مقوم الف الف عام
لصدوره عن تلميذ الله تعالى واوتي جوامع الكلم • وهو ينطق بالله
لا عن الهوى • وعلمه دقائق العربية ورموزها باسرها شديد القوى •
لقوله عليه السلام ان لغة اسمعيل كانت قد درست فاتاني بها جبرئيل •
وسميت الرسالة بضاعة الواعظين جعلها الله ذريعة لي ولسائر
المسلمين • والآن نشرع الى الموعود الحديث الاول
الحكمة عشرة اجزاء تسعة منها في العزلة وواحدة في الصمت • ابن
عدي كامله ابو هريره دن راويدر • حكم وحكمة حكم كلمه سنك مصدري
كريدر • اصلده منع معناسندر • حكيم افعال واقوالني محكم
ايدبجي در • ويا خود حقايق اشيايي ودقائق اكواني بيلجي در • ومراد
وجودي طوبجيدر • بو معنايه مالك اولان مرشد كامل در • صوفي ايدر
روحك عدد اسما وجنة توحيدله نفس اوزرينه حاكم اولوب
منكراته وفحشادن نفسي منع اتمه سيدر • جملدن بري فجور وغيبت

وغيبة مجلسندن عزلتدر • وكذب ومساوي محفلندن سكوتدر منع
اتمكدر • سهروردي قدس سره ايدر حكمه بر نور دركه سماء قلوبه
نازل اولور انكله حقايق شوبله اكلركه علمده شبهه وغلط قالمز وصاحبنده
اخلاق رديه دن منع ايدر • اما بو نور قوتنغه درت نسنه دن
خالي قلب استر تا كه ليله دائما ظهور ايده • اول ظلمة دنيايه سلاردن
ايكنجي توكلي قويب ايرته غمن چكمكدن • اوچنجي حسددن • دردنجي
رياسة سومكدن • بيشنجي بده وغيردن يؤتي الحكمة من يشاء آيتنده
ايدر حكمه بر ملكه دركه وسوسه والهام انكله فرق اولور • واسرار
قرآنه وحقايق اشيايه ومعرفة الله اطلاع اول مايه ايلدر • وبو مايه
ايله وجود ده داعيه حق غالبه اولوب نفساني وشيطاني خواطر مغلوبه
اولور • واحكام واقوال وافعالده صواب خطادن آيكارا اولور • وحضرت
بايزيد قدس سره ايدر عالم كتابدن اوقين دكلدر كه اونده جاهل
اولور بلكه حضرت خداده اوقيوب ثم اورثنا الكتاب ستره والعلماء
ورثة الانبياء دمزنه • يعني ستر وجيه وعلم لدنيه وارث اولنور • وعزلة
حقنده حضرت عليه السلام بيورر العزلة سلامة • وصمت حقنده بيورر
الصمت سيد الاخلاق ومن مزح استخف به • وقيل من قال ما لا
ينبغي يسمع ما لا يشتهي • ابو علي انطاكي ايدر صلاح قلبه

افلاطون ایدر قحنکی نفسکی کورسین که خلقلك ذمی ایله محزون اولمز مدحی ایله سونمز بیل که حکیم اولمش سین صح

حفظ لسانله استعانه ایلکز • علامه نوابغده ایدر ملاك
حسن التمیز ایثار طول الصمت • حکیم ایدر صمت عبادتدر
تعبسوزه زیندر حلیه سزه • هیبتدر سلطنت سزه حصاردر یکجی
احیا جسزه • استعفادر اعتذار محتاج اتمزه • کرام کاتبینه
راحتدر • وعیوبه ستردر • الحدیث الثانی
کان علیه السلم احسن الناس واجود الناس وانجح الناس
مسلم و بخاری و ترمذی و ابن ماجه انس دن راویلردر که حضرت
محبوب خدا جمله ناسك کوزلی و جومردی و بهادری ایدی • اهل
قیافت و ارباب تواریخ متفقلردر که جمله کوزل شکلی و کوکلك حلیه
و اخلاق حسانی حضرت علیه السلام دن زیاده جمع ایتمش بوقدر • جامی
در سلسلة الذهب هر فضائل که انبیا را بود • هر خصائل که اصفیا را بود •
که بود جمله مجتمع با هم • شود از فضل احمد ما کم • ترجمه جمع ایلیوب
جمیع کمالاته ولطفی رب بو ذات اکمل ایچره آدین قودی مصطفی •
حتی رؤساء احبار یهود دن عبد الله بن سلام بیورر که حضرت علیه السلام
امتحانه کلدکده همان وجه شریفنی کوردکمی • دخی کلمات بحر آثار
و کوهر نثارین دکلدین • یقین بیلدم که بو شکل لطیف بالانجی یوزی
دکلدر • و بیهقی ابو هریره دن راویلردر که حضرت علیه السلام جمله

جمله ناسك صفة جمیلدی احسن و اجملی ایدی • و احمد انس دن تعالی ایلدکه
اعطی یوسف شطر الحسن • کبیرده روایة ایدر که اوتی علیه السلم کل الحسن
ولم یؤت یوسف الا شطر حسنه • یعنی حضرت جمله کوزللکی جمع ایتمشدی
انک یوسفه انجق یصفی و برلدی • و بیورر که یوسف بندن آیدی
امیان اندن شیرین • شعر قضا چو صورت یوسف چنین لطیف
رقم کرد • برای صورت خوبی تو امتحان قلم کرد • الحدیث
الثالث من استغنی اغناه الله ومن استعف اعفه الله
ومن استکفی کفاه الله ومن سئل وله قیمة اوقیة فقد الحف •
احمد و نسائی ابو سعیددن راویلردر • بر کمسه الله دن غنا استسه
الله انی غنی ایدر • یعنی بر کمسه اللهك غیرسندن و حرامدن تعفی و تکلف
صافی الله طائیه غیرت الله انی غنی ایدر • و بر کمسه ملك و قصد و همتی
و عزم و نیتی تعفی حرامدن یعنی حفظه اولسه • الله تعالی انی حرامدن صفلیه
حرام ده طعامك و عملك و کلامك و سکنی و لباسك حرامدن شاملدر
و بر کمسه جمله مهماتنده کفایتی الله دن استسه الله تعالی انك جمیع مقاصدنه
کفایت ایدر • و هر کیم حرانسه حال بوکه بهای بر اوقیه طعام دکر زائد
نسنه اولسه تحقیقا الحاح اتمدر الحاح حرامدر • یسئلون الناس
الحافا ای الحاحا • والله و رسوله اعلم

الحديث الرابع العدل حسن ولكن في الامراء
احسن • السخا حسن ولكن في الاغنياء احسن • الورع حسن ولكن في
العلماء احسن • الصبر حسن ولكن في الفقراء احسن • التوبة حسن
ولكن في الشباب احسن • الحياء حسن ولكن في النساء احسن •
دیلمی مسند الفردوسده حضرت علیدن نقل ایدر • عدل جمله
اموره کوزلدر • لکن بکلرده دخی کوزلدر زیرا نفعی عام در •
سخا کوزلدر • یعنی اعتدالله محلنه اولورسه • لکن اغنیاده دخی
کوزلدر • زیرا اغنیاده غالبا کفاف عیالدن زیاده سندن بولور •
عیال حقی کنم اولمز • ورع کوزلدر • لکن علماده دخی بکرکدر زیرا
پرهیزکارلک بیلنه دخی انسب در • که علمانک ورعی عوامی اصلاحه
باعثدر • انکچون دیمشلردر که علما فاسق و فاجر اولسه لر عوام
منافق و کافر اولورلر • پس علمانک صلاحی عالمه صلاح و فسادی
عالمه فساددر • صبر کوزلدر فقراده دخی بکرکدر • یعنی
فقرانک بلای فقر و جفای جوعه و مشقت عیاله و کهنه لباسه
صبری دخی بکرکدر • که قیامتده تقدم دخول جنته • و رفعت
و عزتنه باعثدر • توبه ایودر لکن بکلرده دخی ایودر زیرا
نفسک قوتی کالدن انکچون مخالفه اتمکی زیاده مقبولدر •

مثنوی ده ایدر خدا تعالی عمی یه نامحرمه باقمدک دیو • و کسبکه
زنا اتمدک دیو ثواب ویرمز • و حیا کوزلدر لکن نساده دخی
کوزلدر زیرا انلرک نفسی دخی غالبه در • اجر مخالفته و زحمتی
کوره در • و بلکل که بو ذکر اولان درت حدیث اصول اخلاق حسنه معدد

وصیت اولا خلق برملکه در که انک سببی ایله افعال
نفسدن سهولت و بسرله صادر اولور فکر و رویته احتیاجسز •
پس مثلا ندره و قلتله واقع اولان یا نفسه تکلیف و مشقت
و تجربه ایله تغییر و تبدیلی قابلدر و خلقک فضیلتی و رذالتنه
اعتبار تبدلی حقنده دلایل واردر • و عقلا متفقلردر که خلاف
مصاحبه اخلاق فضیلت اکر رذیلته تبدیل اولور • و دیللر که خلق
کاهی جبلی و طبعی اولور • اما نیه خلافه ملازمت ایله تغییر اولوب
ضدی انکه برنه کلور • العادة طبیعة خامسة بیورمشلردر • حاصلی
صالح فاسق فاسق صالح بخیل جومرد جومرد بخیل قارشمغله و سعیله
تبدیل اولور تخلقوا باخلاق الله و انما الخلق بالتخلق حدیثلری بو معنیدر
مصراع ولن تستطیع الخلق حتی تخلقا • پس اکر بو ملکه مسفوره
کمال اولان نسنه نک ظهورنه سبب اولورسه سخا و جراة کبی آدنه
خلق حسن و فضیلت دیرلر • تعسانه سبب اولورسه سوء خلق
و رذیلت دیرلر • قال علیه السلم حسن الملکة یمن و سوء الملکة شوم
رواه ابن عساکر عن جابر رضی

وقال بعثت لاتمم مكارم الاخلاق • وقال الخلق وعاء الدين •
وقال الخلق الحسن يذيب الخطايا كما يذيب الماء الجليد • والخلق السوء
يفسد العمل كما يفسد الخل العسل • وقال الخلق الحسن نظام من
رحمة الله • وقال الخلق الحسن لا ينزع الا من ولد بغية او ولد
زنية • وقال حسن الخلق خلق الله الاعظم • وقال حسن الخلق
نصف الدين • وقال ان العبد ليدرك بحسن خلقه درجة
الصائم القائم • وقال ان العبد ليبلغ بحسن خلقه عظيم
درجات الآخرة وشرف المنازل وانه لضعيف العبادة
وانه ليبلغ بسوء خلقه اسفل درك جهنم وانه لعابد • وقال
من ساء خلقه عذب نفسه ومن كثر همه سقم بدنه ومن
لاحى الرجال ذهبت كرامته وسقطت مروته • وقال اوحى الله
تعالى الى ابرهيم انك خليلي حسن خلقك ولو مع الكفار تدخل
مداخل الابرار فان كلمتي سبقت لمن حسن خلقه ان اظله
تحت عرشي وان اسكنه حظيرة قدسي وان ادنيه من جواري •
بو تفصيلدن مراد مزحسن خلقه ترغيبده اهتمام در حقيقتده
اخلاق حسنه نك اصولي اوچدر كه حكمة • شجاعة • عفتدر •
وانسانده بالاعتبار اوچ نفس واردر • بو اوچ خلق الردن طوغار

اولكي نفس ملكيدر كه مبدأ قوة مدركه در • ايكنجي نفس سبعيدر
كه مبدأ غضب واقدام وشوق وجاه وترفعدر • اوچنجي نفس
بهيميدر كه مبدأ طلب مشتهيات ومناكحدر • پس اگر قوة
ملكيه معتدل اولورسه اندن طوغان خلقه حكمت ديرلر •
سبعيه معتدل اولورسه شجاعة ديرلر • بهيميه معتدل اولورسه
عفة ديرلر • بو اوچ خلق اجتماعندن تمام عدالة طوغار • بو اوچ
اعتدال بولنمزسه رذيلتلر • حكمتك افراطنه جربزه ديرلر رذيلتدر •
جربزه قوة عاقله حيل وتزويرات وسخره وملاعبه خرجمكدر • تفريطي
بلادة وبلاهتدر كه ادراك حقايق وتميز معقولات ايتمكدن عاجز
اولوب افعال حميده دميدن فرقه قادر اولمامقدر • شجاعتك
افراطي تهور در كه بي نفع مهالكه دوشمكدر • خصوصا مقابله
متعسره يا متعذر اولان محلده • تفريطي جبن در كه نقلاً
وعقلاً صوابات مستحسن مقابله محمود وحكمن مختلكله فرار
ايتمكدر • عفتك افراطي فجوردر • كه عقل وشرعدن طشره
اولان محرماتله تلذذ وتنعم در • تفريطي جمود در خاء منقوطه
ايله عضدايدر جمود در جمله ايكيسيده مذموما بالكليه
شهوة مباحه دن كسلمكدر • شويلكه باشده ايله هلاك ابدنه

بیان حکمت نزول عرفه احادی وارد
اخلاق سن بابنده مسطور در

یا انقراض نسله باعث اوله **الحديث الخامس** الظلم ظلمات
یوم القیمة • مسلم وبخاری وقضاعی ابن عمردن راویدر ظلماتدن
مراد شدایدر تنکیم قل من ینجیکم من ظلمات البر والبحر ایتنده
دیدلری • یعنی ظلم قیامتده ظالمک شدایدی جمله سنه باعثدر • یاخود
معنای حقیقی مراد اوله یعنی ظلم ظالمک یوم قیامتده صراط
اوزره ظلمتده قالوب یولنه مهتدی اولمایوب جهنمه •
دوشمسنه سببدر • یسعی نورهم طبقجه مؤمنلرک اطرافلرنی
نور قاپلیوب انکله صراطی آسان کچدکلرینده • وبیورر ظلم اوزره
بری بار لغفر که شرکدر ان الشرک لظلم عظیم والله لا یغفر
ان یشرک به مکر توحید له اسلامه کلمه بار لغفنه • ایکنجی ارادة
اولورسه بار لغفور توبه لی اکر توبه سوزکه هرکسک کندو نفسنه ظلمیدر
اوچنجی ترک اولنمز که قول الشرک بر برینه ظلمیدر بر مسئله حلال الشیمنجه
که اللهی حدیثده کلور • امام غزالی ایدر • ملک کفرله طورر ظلمله
طورمز قچن که شوکه قایودن کرسه قدرت وهیبت وعلاء
ونصرت بخره دن حیفر کیدر • ونیه غزالی بیورر که مظلوم
ظالمه بد دعا ایتمسون که بد دعا مطلقا کرکمزدر • خصوصا که
مظلوم ظالمی ذم ایتمکله یا بد دعا ایتمکله ظالمله برابر اولور • کاهی

کاهی بو ایکیسی زیاده ایدیب قیامتده ظالم مظلومدن حق طلب ایدر
ونوابن آلور حدیثده ثابتدر دیر • وهرکیم ظالمدن انتقام المق
دلرسه قولاو فعلاهیچ اکا تعرض ایتمیوب برمقدار جه صبر ایدیب
قهار متقمه حواله ایتسون عدل حقی سبرا ایتسون • حدیثده
ایدر خدا تعالی بیورر یا مظلوم عزم وجلالم حقیچون سکا یارد
ایدرم برزمانده صبر کده اولورسه • وبیوسنده دکلدر که شیء
ستدندن منکشف اولور • پس اولا عدلی بیلیلم تا ظلم بیلنه
عدلسه غالبا میزان حقله بیلنور • وهر برماده ده وسط
وعدل عقلله بیلنیوب بشرایسه قاهرتنه • ونهب وغارتنه •
وغصبله مفت نعمة مایل اولوب کبر او علما منصب ومال وعرض
واقران دردنه دوشوب غیرت شرع مراد لری اولما مغن
نظام بوزلوه لازم کلدکچون • حکام خودکام اولمسون
وتفتیش احوال عالمدن تغافل ایتمسون • وعلما وصلحا بلد مشورتدن
عار ایتمسون • بلکه خلیفه خلا ونایب رسول مجتبی اولوب برالنه
نص قرآن الوب • وبرالنه سیف برآن الوب • دست ظلم وتعلی قطع
ودفع ایتسون دیو میزان شرعی انزال اندی • تا بازوی شوکه
وحنکال فراستله • دمشیر سیاستله هر ظالم ومتهالکی ضبط

اخلاق ایدر عالمک شیخ کبیر
اصول و قواعده حضرت
حق فرستنده بوزین
افضل و اعظم خلق
ابوقدر

ويا اهلاكلر طريق حق وعدل خلقي اسلاك ايدن لر • ولكم في القصاص
حياة بو مضمونده • كه بر ظالمي وقاتلي قتل ايله نجه ادم ظلم وقان
اتمز اولور • پس حياة خلقه سبب اولور • انما جزاء الذين يحاربون
الله ورسوله ويسعون في الارض فسادا ان يقتلوا او يصلبوا
او تقطع من الارض اني ايله علماء اهل تقوى بيوردلركه و
تقتل الاعوانه والساعي بالفساد والختاق والساحر • وقال
السيد ابو شجاع بثاب قاتل الاعوانه • لمثل هذا فليعمل الحسام •
وبو عملدن كلكم راع وكلكم مسئول عن رعيته • فالامام راع
وهو مسئول عن رعيته • والرجل راع في اهله وهو مسئول عن رعيته •
والمراة راعية في بيت زوجها وهي مسئولة عن رعيتها • والخادم
راع في مال سيده وهو مسئول عن رعيته • والرجل راع في مال
ابيه وهو مسئول عن رعيته • فكلكم راع وكلكم مسئول عن رعيته •
حديثي اوزره كه احمد ومسلم وبخاري • وابو داود وترمذي ابن
عمردن راويلردر • هركس مسئولدر • پس سپاه وحكام رعايا
وتبعه سنه عدالتمز لر • اوزنالرينه بلكه جانلرينه بلكه ايمانلرينه
ضرر ايدرلر • وهركس مملوك وخدامنه واهل وعيالنه صوريلور
كه كندو خدمتكه قوللندك طريق شريعته وسنت حقه وعبادته وخدمته

وخدمته حقه دخي سوق اتدكي • وخدمتكده آج ياجيلاق قودكي
وخدمتده زياده خدمته تكليف ايدب ظلم اتدكي دنيلور • حقوق كركه
وعياله وخدام ده صوريلور • بابا كزك انا كزك اغا كزك مالنه • يا
عرضنه خيانت اتدكي ديو • وديدلركه هركس شركا ورفقا سندن
ده صوريلور كه شركه ويولداشه ظلم اتدكي ويا انلره خيانت اتدكي ديو
بلكه ان السمع والبصر والفؤاد كل اولئك كان عنه مسئولا طبقجه كندو
اعضا وجوارحكه عدل اتدكي ونه خدمتجون بارد لدي ايسه انده
استعمال وخلافدن تسكين اتدكي ديو سؤال اولنور • ولتسئلن يومئذ
عن النعيم بوكه شاهدر كه افضل نعم سمع وبصر وفؤاددر زيرا
سامع خالقه ومنيرقدرته الهه • ومعرفة الله سبب بولنور در ايمان
وقرآن نعمتي بولنرلر تحصيل اولور • شكرك تعريفي محقق فاتندن
يرادلان اعضانه ايچون بارد لديسه اكا خرجمكدر • بر عالم عارفه
صورمش كه ظلم ندر عارف ابتدي وضع الشيء في غير موضعه عالم
غيسي اولدي افاقه بولدقده ابتدي قلب حقي سو جكه محلكن ظالم
اشم كه اكا غيري قويب بيت حقي خراب ونا پاك اتمم وطهر بيتي
اتبن اوقتم طوبا اشم الحديث السادس سبعة
يظلهم الله في ظله يوم لا ظل الا ظله امام عادل وشاب نشا في

عبادة الله • ورجل قلبه معلق بالمسجد اذا خرج منه حتى يعود اليه • و
رجلان تحابا في الله فاجتمعا على ذلك وافترقا عليه • ورجل ذكر الله
خاليا ففاضت عيناه • ورجل دعته امرأة ذات منصب وجمال
فقال اني اخاف الله رب العالمين • ورجل تصدق بصدقة فاخفاها
حتى لا تعلم شماله ما تنفق يمينه • مسلم ابو هريره دن وابو سعيد دن
راويدر • ظله ضميري با الله يا عرشه راجعدر • على اي حاله مراد
حضرت حق كرامة وحمايتيدر موقف شدتلرندن • شهاب
شرحنده ايدر امام دن مراد مطلقا واليدر بيك كر غيري •
وامامي تقديم اتدي زيرا نفعي شامل وغيره متعديدر • يعني
حمايه حقده محفوظ وامامون ومسرور اولورلر • بري طائفه
بري امام عادلدر • بري اول بيكت كه بكتلكي عبادة حقده
ظاهر اولر • بري اول كشيدر كه قلبي مسجدن اولا شوق اولا
حقده قلبي ابرلمه يا مينه كري كلنجه دك • في صلوتهم دائمون
ويحافظون انيك تحقيقي بودر • بري شول ايكي كشيدر كه
رضاء حقچون سوشه لر • سيل اجتمعا على الله محبت اولا
ومجلسدن آيرلدقده مجتمعدن ايرلمه لر • لشخنا دس سن

كندكم عيب اولمسون كوكلم فنكده درمدام كيم دمبلر سودكم
قالسون كوكل يول قالمسون • بري شول كشيدر كه الله تعالا
ماسوا سندن پاك وخالص قلبلر ذكر اليله دخي كوزي باشره
يعني يا خوفدن يا شوق ومحبتدن • بري شول كشيدر كه
بر حسيبه جميله خاتون انى نزايه دعوت اتدكده بن الله دن
قورقرم ديه • يعني يا دل ايله يا قلبله همان مراد حقدر وفرادر •
بري شول كشيدر كه بر صدقه تصدق ايدر وكزليه حتى صولي
صاغنك ويردوكن طوتميه • بو صدقه دن مراد زكاتك غيريدر زيرا
زكاتك اعلانى افضلدر • ولا تعلم شماله دن مراد اخفاده مبالغه در
شول كه كزليكه قرشماشمالي عالم تقدير اتسه بوز بليه دمكدر •

الحديث السابع

طوبى لمن ترك الجهل واتى الفضل وعمل بالعدل • ابو نعيم حليه ده زيد بن اسلم دن راويدر
طوبى اطيبك تانيدر • خصلة طوبى بانغه طوبى دمكدر
كوكلك خصلة وپاك ولطيف نغه ايكوندر كه جهلي ترك ايدن •
ومالنك عيالندن آرتندن ويره • كرك صدقه كرك هديه
طريقيله محلنه كه مخالك تعريفي اعطاء ما ينبغي لمن ينبغي كما ينبغي در

دخی عد الله علی ابن اسحاق حضرت علیه السلام بیورر که تجافوا
عن ذنب السخی فان الله آخذ بیده کلما عثر • سخاوتک برقسمی
ایتار در که خدا تعالی اهل ایثاردن راضیدر • ویؤثرون
علی انفسهم ولو کان بهم خصاصة ومن یوق شح نفسه فاولئک
هم المفلحون طبقجه دارینده فلاح ایثارله در • پس ایثار جلب
نفع دارینه ودفع ضرر منزلینه کافیدر • وبرقسمی مروتدر که بیورر
تجافوا عن ذنب ذی المروة مالم یکن حدا • وبیورر تجافوا
لذی المروة عن عثراتهم فوالذی نفسی بیده ان احدهم لیعثر
وان یده لفی ید الله • جهلدن یا بسیط دریا مرکب در جهل
بسیط صاحب اولدیغی بیلمز وکندوسنی بیلور عدا تمز • اجیاده
ایدر بونلار علاجی انسان وحیوان جنسنده متحد ایکن بر برلرندن
فضلن وما به الامتیازین فکر ایتمکدر تا بلغیه دک که انسانک
شرف ومزیتی علم قرآن وعلم بیان ونطق فصیح ایلدر • که علمه
البیان ایلدی بونکدر • شویلکه بو فضل بو لمعه نام کلانعام
صادق اولور • مشهوردر که جهلا مجالس محاوراتده علما ده
عجما کبی نطق اولسه لر کوکدیر • ایکیون بلغا قتسنده نزد

انلرک کلماتی نعیق ونهیق کبی اصوات بهایم وطیور ملحقدر • وفصحا
جهلایه انسان دیمکی دیوار لرده اولان نقش آدمه انسان • و
بروح الصنم دیدکلری اوت کوکنه مردم کیاه دیدکلرینه •
وافتان بولوک بی کمال وبی رایحه وبی طراوت سنبل وکل وسرو
وبلبل تصویراتدکلرینه بکزتدیلر • ندحیوان بل هم اضل
در که عجما وحوش وطیور که هر نوع وفردی بدا کل شیء خلقه
ثم هدی خزینه سندن قسمت اولان مادهٔ ادراکلر مصالحلرنده
مهتدی • والات وقوالرین ماخلق له لرمنه صرف ایتمکده منتهی
لودر • پس انساندن استعدادین ضایع ایدوب آلات حواس
واسباب قوایی کندوکمالی وسعادتی وخیرعاقبتی ایچون قضیهٔ
عقلیه قوللتمین احسن تقویم بضاعه سین اضاعت ایدوب اختیار ایله
ثم رددناه اسفل سافلین چاهنه دوشمش اولور • اولم نعمرکم
ما یتذکر فیه من تذکر وجاءکم النذیر طبقجه انکلیه حق قدر عقل
ونقل ویرلمشکن • تمثیل رسطالیس ایدر اعمی وبصیر
معًا کیدرکن برچاهه دوشسه لر اعمی [illegible]
اولور شعر ولم ارفی عیوب الناس شیئا کنقص القادرین
علی الکمال اما جهل ::: مرکب برنسنهٔ بیلمیوب سنه

کندی بیلور صاغمقدر • اطبای اجسام که بعضی امراض مزمنه‌نک
علاجندن عاجزلردر • اطبای ارواحده بو مرض مرکبک
علاجندن عاجزلرنی وجدام کبی سارید فرار لازم دردیلر •
وهم کندی صاغ صانمن مرشد طبیبه تنزل ایتمز • حضرت عم
بیوردیکه ان مغیر الخلق کمغیر الخلق • وحضرت عیسی علیه السلم
بیوردی اصم وابکمه علاج ایدم واحیای اموات ایدم لکن
احمقک علاجی بنی بوردی • پس قورقدم بکا تا ثیر ایتمسون
دیو قاچدم ع ز احمقان بگریز چون عیسی کریخت • امام
راغب ایدر جهل مرکب صاحبلری ریاضت وسعی ایله ازاله اولنماز
مصاحب اولسه لر عیادی کدولر کشف اولوردی بعده
حکیمه تنزل ایدوب قابل علاج اولوردی الحدیث الثامن
من ابتلی فصبر وظلم فغفر وظلم فاستغفر اولئک لهم
الامن وهم مهتدون • طبرانی وبیهقی تخریج ایدوب راویلری
برکسه بلایه مبتلا اولسه صبر ایتسه • یعنی غم ومرض وخوف
وفقر وحزن ونقص اموال ونقص انفس ونقص ثمرات کبی
بلالره صبر ایتسه • ومظلوم اولدقده ظالمی عفو ایتسه
دنیا وآخرتده انتقام قصد ایتمسه • وکندو نفسنه اکر

وکندو نفسنه اکر غیره ظلم اولدقده استغفار ایتسه لر چون دارین امن
وسلامت واردر • وانلر طوغری راهه قوالوز لنمشلردر طریق ضلالتدن
دکللردر • حضرت عمر اکر فقر ومرضدن شکوا ایتسه لر استغفار ایله امر
ایدردی غالبا بلایا قصور وذنوبدن دردیوردی • وبیوردیکه هر کیم استغفاره
ملازم اولسه اکا خدا تعالی هر غمدن فرج وهر مضایقه‌دن خلاص ومخرج ویرب
صاندغی یردن رزق ویره • وبیوردیکه سعادت انکیوکه انلک دفترنده
واقع استغفار بایزلمش اولا • کرهانی ایدر غیره ظلمک استغفاری نادم جازم
وعدم عوده عازم اولوب صاحبی ایله حلال ایتمقدر • وصافی لسانکه استغفار
سنا فی تو برسیدر • وچونکه صبر ابتلایه کورہ اولدی ابتلا دخی وبلونا هم
بالحسنات والسیئات ایتدی محققدر که نعیم اندکی اوزره تمتعلر ایله
تکلیف طاعتلر • ومصیبتلر اولان ابتلالره عام در • نعمت صبر اولدر که لطف
حقه مظهر اولدقجه نلان کوره اولوب منعمی اونوب بغی ومتکبر ومتوقف ومنزعج
اولمیوب بنده‌نک سمتندن دور اولمامقدر • بلکه مظهر نعمت اولدقجه
عدم لیاقتنه خدمتنی تقصیر نه باقوب ما شکرنا لک حق شکرک دیوب
منکسر اولمقدر • واوزعنی شکر نعمتک وعرفنی نعمک بدوامها ولا تاخذها
منی لتصوری فی شکرها دعاسنه مداوم اولمقدر • هوایه صبر اولدر که
نفس خلاف شرع نسنه یه بو نظر کره دفع ومنع ایتمکدر • تکلیف طاعته صبر

جمله صبر لازم در م

اولدرکه معاصیدن لذت آلان نفسه جوع وسهر وصلوة وسکوت وسخا
بوکن بو کلب مجاهده سوطی ایله صراط مستقیمه سور مکدر • تا
اکادک که نفس روح وملک صفتی ایله متصف اولوب طاعة خدا اوله
کلفه مجاهده وزحمت جوع وسهر عشق ایله محو اوله • مصیبته صبر
اولدرکه الایمان بالقدر یذهب الهم حدیثی اوزره اولدن مقدر
ومکتوب بوانمیش دیوب شکر ومحنته کوردکده جزع اتمیه مکدر
بلکه صبره یولوب ثوابه لایق اولمقدر • وفاعل مطلق حضرتی حق ایدکن
بیلوب زیده وعمره عداوت وحسد اتمه مکدر

الحدیث

التاسع طوبی لمن شغله عیبه عن عیوب الناس • وانفق
الفضل من ماله وامسک الفضل من قوله ووسعته السنة ولم تعدها
الی بدعة • دیلمی مسند الفردوسده انس راویدر که کوکلک فضله
ونفقه انکچون که انی کندو عیبی ایله تقید غیرک عیبندن الی قوبه • ومالندن
ارتانی تقتیر واسراف انفاق ایدن وکلامندن دین ودنیاسنه کرکمز
مالا یعنی ومساوی اولانی امساک ایده هر جانبه ارسال اتمیه • وحضرت
بیورر که هر که الله وحشره ایمان کتوردیسه خیر سویلیسون یاخود
سکوت اتسون • وبیورر خلقی یوزی اوزره دوشورمز الا دیلی
واکثر مقصوب اولنلر زبان رسیده زبان • وزحمت چشیده لسان در •

اکرچه نطق وبیان وذکر وتلاوت وقول بالحق وامر ونهی وشکر و
اصلاح وتعمیر قلب ورد سلام کبی فضایلچون لساندن اشرف
بوقدر • اما اهمالله بر نقطه زیاده اتسک زبانک زیانی مقرردر که
تخریب قلبه والفاظ کفره التوب اعماله واوقاف وخیراته فاسد اولور •
کاه بیلمز بر قلب بیقرکه بیت الله در • که انسان کاندر کنج در • کنج
غایاو بیرانه ده اولور سز بلدک ولی آدملر چوقدر • اذا حضرتم بعرف
حدیثی بودر • عز الی ایدر بویله قلبی بیقلر معمور اولمز لر مادام اول قلبه
تسلیه اولمیه • انکچون عرفا سکوتی کلام بلیغه ترجیح اتدلر وحضرت
سیوتی راویدر
سیدنا سلامنا استین صمته ملازم اولسون • وبیورر کشیه کناه بنر
هراستندکی سویلمک • وبیورر هر کیمک کلامی چوق اولا سقطی چوق
اولور • هر کیمک سقطی چوق اولا ذنوبی چوق اولور • هر کیمک که ذنوبی
چوق اوله جهنم اکا اولادر • وبیورر هر صباح اعضادله سویلر که
سن اکر بلورسک بزده اکر بلورز سنکله تطفدن سنی بزه سلامت
بوقدر • بزم حقمزده الله دن قورق • وبیورر دیکه بر بکزک ایمانی
طوغرلمز قلبی طوغرلمیجه قلبی طوغرلمز دلی طوغرلمیجه • ابن مسعود بیورر
دیکه یا لسان خیر سویله غنیمت بوله سکوت ایله ندامته دوشمدین •
حکما ایدر اوچ نسنه یه خرجلدکدن صکره علاج بوقدر • بری

سوبلنن سوز • بری آتیلن اوق • بری اسلنن مصلحت • حاصلی
هر کشینک غالبا هم سوزی یا نفس آماره سنی مدحه چقر • اکر کچکنه
کذبدن بارامز صدقدر • که حضرت حقه تکبر چکشمکدر • اکبر ذنوب در
ودیدیلر اوکنمک حمقک ذکاتیدر • بلانسه کذب وریا یله نفسین صاتمقدر
صاتلنوب قوردلال الدنکی نفسین اوکمکله بهایه چقمز بل که سفیه نسبت
اولنوب صاتمقدن قالور یا خود انجنس قیمته صاتلور • بلکه قولی
اغاسی یا دلال اوکمکدر • یا خود منهی اولان تصنع وتشدقدن
ریادر یا خود غیبة وبهتاندر • یا خلاف شرع مزاح در یا شتوم در
یا خود خلق ارسنه فساد براقمقدر • که بو صفت صاحبی شیطانکه خاص
تلمیذی ومقبول درونیدر زیرا که خناس قیسنده القاء عداوة
واماتهٔ نفس وتطلیق مزاوله دن اولی عمل یوقدر • قال عم کفی بالمرء
ان یکون بذیا فاحشا بخیلا • وبیورمشلر که دلنی خلقک عرض
لرندن صاقنه الله تعالی قاسنده انکچرا بن عفوایدر • یا خود
عیاذاً بالله الفاظ کفردر • پس بلندیکی اکثر کلمات تحریک نفس
وتعلیم شیطان در • بو جمله دن بری اولنمز باری مساویدر
لغودر قلبه یوز غلق ویرر • الهی اوندر • بدنه ضعف ویرر • وذکر
وتلاوت ونماز لذتندن آلی قور • که قوت القلوبدر مسطوردر • عاقل

عاقل اولدر که فرصتی غنیمت بلوب جوز معدود اولان ایام عمرده مساوی
برنه تسبیح وتهلیل ونماز ونیاز ایله بوزین ودفترین قارالر تمیه م
باغلر نهانی دهرلی بوکون دهانکی حقی همیشه ذکرایدن کور
واترکن ذلک م ما ان ندمت علی السکوت مرة ولقد ندمت علی
الکلام مرارا • وسلفدن بعضیسی اغزلرنه طاش اوب • معاریدن
بیورلر دنلدکن • نه سویلیم که سکوتدن اولی اوله دیرایمش م
یخرض اناس فی الکلام لیوجزوا وللصمت فی بعض الاحایین اوجز •
سوز عیب آچر سکوت سر پوشدر • غزالی ایدر غم ووسوسه وظلمت
جان وقسوة قلب وضیق معیشت کرکمز سوزدن اولور • وجمله فراغ
خاطر وصفای قلب ومعرفة صمتله اولور • ودیدلر که کلام درت
نوعدر • صافی نفعدکلر استندکی قدر محللندر اوله • یا صافی ضرردر
کامز آنفا • یا مختلط در نفعی ضرریندن دکمز • یا نفعی ضرریدن
بو قدر سفهدر وعبثدر وتضییع عمردر وما لا یعنی ومساویدر
سیئ نفصاندر ومرتبهٔ ابرار وسابقین دن کری قالمقدر • ووسعة
السنة یعنی سنة اکا واسعه وکافیه اوله • سنتی بدعته بجاوز
اندرمیه الحدیث العاشر طوبی لمن تواضع فی غیر
منقصة وذل فی نفسه فی غیر مسکنة وانفق من مال جمعه

واطلق فی

ابرار ابولر در سابقین خلق اولیدر که مقربون در
وانات بنون السابقون اولئک المقربون جنات
الابرار سبقات المقربین در تامل

في غير معصية • وخالط اهل الفقه والحكمة • ورحم اهل الذل والمسكنة •
طوبى لمن ذل نفسه وطاب كسبه وحسنت سريرته • وكرمت
علانيته • وعزل عن الناس شره • طوبى لمن عمل بعلمه وانفق
الفضل من ماله • وامسك الفضل من قوله • بخاري تاريخنده
طبراني كبيرنده بيهقي مسندنده زهريدن راويلردر • خصلة
طيبه شول كيمسه كه تواضع اندي نقصاني اولمين محلده • يعني عزت
علم ودينه وشرف اسلامه مذلة وتقصير • وحق شرعه نقص
وخلل ويكسر ويرميه جكقدر تواضع ايده • ياخود تواضع ايده
قصوري بوغكن يعني دانيكن دكلكن • بلكه اشرافدن اكن • زيرا
دناءة ده اولان صورة تواضع نفسندن ضعة دو يعني الحقاق
در تواضع دكلدر • وبيورر ما تواضع عبد لله الا رفعه الله •
وعزة غنايله معزز ايكن وفقر ومسكنتي واحتياجي بوغكن • رياضت
ومجاهده وقناعة وكهنه لباس وكهنه مسكن اختيار ايدوب مذلة وتمكن
قبول ايدن • غناء عاريتي ودولة فانيه ايله تعزيز وتكبر ايتمه • وانفاق
ايدن معصيتكز غريبن ديردكي مالدن يعني حلال كسبدن سخا ايدن كه
فصوان ايدر مال سرقه وغصبدن ورباندن تصدق ايله ثواب اولور اعتقاد
ايمكز كفردر • ياخود ديردكي مالدن معصيتكز غريبه انفاق ايدن نمز

يعني فسقه فجوره خرجيه وفاسقيه ويرميه كه فسقه عون اتمكدر •
پس في يا جمع يه متعلق اوله • يا انفق يه • اول بحب التحقيق اولي در •
هم قضاعي روايتنده عبارت جمعه من غير معصية واقع اولمشدر •
تأمل • واهل فقه واصحاب حكمته قارشه • فقه كشي له وعليه سنى
ونفسنى بيلكدر • يعني نفسنى ودنيوي واخروي نفع وضرني بيلن
علمايه وحكما اهالبسنه قارشه • وذلة وفقر صاحبلرنه مرحمت
ايدن حد بلده بيورر هر كيم كه متعه رفق ايدن الله كا رفق ايده •
يعني دنياده واخرتده قولايلق ويره ودنياده واخرتده شفقه ورحمت
ايده • وخصلة طيبه ايكنجي كه امر حقه طاعة وانقياد وتسليم ده نفسي
ذليل اوله • تعززي وتكبري وبطالتي وكسلي براغه • وكسبي پاك
وحلال اوله • وعلانيتي كريم اوله • كوجليوزلي • وطنلو سوزلي
وسيرين لقالي اوله • كرم اول خلقدر كه جمله خصال خيري جامع
وجمله مفاخري محيط اوله • يعني سريره سنك نوري قدر كبي
ظاهرنده منعكس اولوب • اول ترنجدن ظاهري دخي افعال
حسنه واحوال سنيه واطوار مستحسنه ايله متزين اولا • و
خلقدن شرني اراق طوتنه • وخصلة طيبه ايكنجي كه مالندن زياده سين
ويره • وكلامندن زياده سين امساك ايده • اللهم وفقنا لذلك

• وخصلة طيبه ايكنجي كه على الله عمل ايده صح

الحديث الحادي عشر طوبى للمخلصين اولئك مصابيح الدجى
تجلى بهم كل فتنة ظلماء • ابو نعيم حليه‌ده نوبانده راويدر • يعني تمه
حسنه مخلصلر بيجون كه انلر ظلمتلرك چراغيدر • انلر سببي ايله احلور
بجه فتنه مظلمه‌لر كوكلردن بلكه عالمدن كه رجال غيب كروهي تونجه
كار صاحبي افلاكي بيقمز وكونش واى وبلدز دوكلر • محققين ديلركه
اخلاص لغتده خالص وصافي ايتمكدر • وزرابرزكي فارسوقدن
پاك وقال ايتمكدر • اصطلاحده بنده اقوال وافعالني وحركات
وسكونني جمله حقچون ايتمكدر • شويله كه هيچ بر وجهله اغيار ملاحظه
اولميه • يعني مدح اكر ذم اكر عطا اكر خوف خاطره‌سي اولميه • سوبي
قدس سره بيوررك اخلاص اودركه كشي كندوني مخلص كورميه
والا براخلاصده دخي محتاج اولور • ابو سليمان دارانك ايتديكي
بخي قول مخلص اولسه قلبندن وسوسه كسلور • حاصلي انسان
ايكي نسنه در صورت وبدندر وقلب وجاندر صورتك خدمتي
عبادة ظاهره در • كه حصر ايتيور • وما خلقت الجن والانس الا ليعبدون
وقلبك خدمتي نيته صادقه در • وقصد عليه واخلاصدر • كه حصر ايتيور
وما امروا الا ليعبدوا الله مخلصين • پس انسانلكي عبادته حصر وتخصيص
ايتمكدن بيلنديكي عبادت اينن انسان اولمدي • عبادتي ده انك

اخلاصه حصرندن بلنديكي مخلص اولمين الله قل الله اعبد اولمدي •
حكم نام كتابده ايدر اعمال صورتلردن روحلري اخلاصدر اخلاص
عمل جانسوز بدندر قبول اولمز • ومخلصلركه نورى جمال حقوك
مرآتيدر وقلبلري بيت حقدر • بدنلركه چراغ رسولك مرآتيدر
هركيم بولاز تسليم ومحبتله يقين اوله اول نوردن انلره منعكس
اولوب تاثير ايدر • بكدمي بودن بردان خدا بهتر از صد سال
بودن در تقا • رنجانده ايدر هر بوله الله كيدر • اما اكثر طريق
مشقته وبلا استر • لكن براقوب يول واردر سالكي الله تيز اولشدر
اولدركه احكام احكام شرعيه دن صاكل بر عارفك خلوص ومحبت
وتسليم ايله وخدمتله قلبنه كرسين زيرا بونلره ارادت كتورمك
الله تسليم واخلاصدر بولوكه قلبنه حضرت حق هر نظر اتدكده واسطه
ايله سندخي منظور اولور سين وانلرك قلبي كعبه حقيقيدر • فمن دخله
كان آمنا • مردان خدا خدا نباشند لكن ز خدا جدا نباشند •

الحديث الثاني عشر طوبى لمن ملك لسانه ووسعه
بيته وبكى على خطيئته طبراني صغيرده وابو نعيم حليه‌ده نوبانده
راويدر • نقه حسني وخصال مستحسنه ايكيسي كه دلنه مالك اولمه •
سفهاكي عقلي دلنده اولميه • بلكه ظرفاكي دلي عقلنه تابع اولا •

مشكاتيدر

كه اخلاص نيت نصف دينده زيرا اوبنك نصف نيا واخرتي علم نصف بالنصيب
نيت حسنه در واخلاص عمل كه دين در كه نيت حسنه سز
عمل وبنه بلكه اخلاص عمل ايله عمل ايله عمل كرسي باطلدر
وبعضه ايله عمل كرسي اخلاص نيت سز اولمز
اما عالمسز اخلاص نيت سز اولمز
طاغده وجاده كه اخلاص اولسه اولمز
كادر اولسوب اوعمل مقبولدر
ايكين براسه عمل مقبولدر
خير من عمل حاصل اولمز
عملدن عمل سز نيت بر نيت سز

وخانه سی کندویه واسع اولمه یعنی عزلت اختیار ایدن خانه سندن طوتوب
خلقه قارشوب ظلمات اختلاط طعام • وقاوات اختلاط کلام ایله
وسمعه وریا و بغیضه ونفاقه قلبن قاره لمیه م خلقدن کسلمکدر
صفا صحیفه‌سی عین الم • حاصل سواد الوجه اولور کاغذه جمع اولسه قلم •
وبابانه کزمیاستدوکی کندوده در مفتاح اسما وتعلیم مرشد
ایله قلبی کلدیرن اجوب اعتبارات خلقی • وقید وزینه وظطراق
فنایه ویرمکله ظلم کتری بوزب • وجودنده بدقدرته ایله مدفون اولان
خزینه‌یی نفاده واصل ودارینده مراداتی حاصل اولا • قال علیه السلم
العزلة سلامة • وکاملر دیدیلرکه مردودیه علامتدر آلایش
کثرتیله سرور • واحترام خلقله غرور • وناسله استیناس سلامت
افلاسدرم من اختار العزلة فالعزلة • وقال م افضل المهاجرین
من هاجر ما نهی الله عنه • خصوصا فی زماننا که خلقک صورت محبتی غالبا
بی سیرتدر • واخرتی بلدکلری ایچون انجق فرض دنیا ایچوندر • زیرا
چورک جوزکی ایچلری بیمدر قوری قشر قالمشدر • ایکیون
اولی الالبابی سومزلر • ودنیای مزینه‌کی هر روز بر شوهر له
نو عروس اولورلر • مقتضا ربحه اولمزسه انی ده آنیدن ترک ایدر
محبتلرینی صحبت دنیاکبی بی نتیجه • ومیل زنان کبی بی انجام بر اغوردر •

ووسعته بیته ۹

زال دهری بوشین عالم جمعه ارا وله معنیسی بکر اولمه هر سوز کونو
دختر اوله • وبالاخره صاحبلرندن اغماض ایدوب مجالسدن غمز
وهمز ولمز اشارت ابرو ودیده ودندانه مکاید مخفیه دنیا کبی
سخره بازارنده صاتوب رسوای ایدرلر • ع شو کرده مخواه
اکرچه حورست • بچاره لر بلمزلرکه ارباب قلوب واهالی بصیرت
اول ارصورتنده نفسه مغلوب اولان عورتک دامان خون
آلودین سیر ایدرلر وفاحشه لکندن حضرت عاصمه استعاذه
ایدرلر • مثنوی • کفت یزدان در کس مکتوم او • شله
سازیم بر خرطوم او • یعنی بو نفاقچون بولار حضرده ایله
رسوای اولالر کرچه شابوه بلمزلرکه فرج طهور ایدن سفینه
علی الخرطوم • وعقلا قتنده بو یله عاقل صورتنده سفهانک
کفت وکوسی شهادت ایدر وکندوسنی تشهیر ایدرکه بن اوز
دینم واخرتم قیدندن فارغم • برج ابل مساویسی ایچون
نفوس ضایعه‌دن اولمغی اختیار ایتدم وخاتم خیرده اولمزسه
لا ابالی دیر • امامست وجود مستعار اولدغندن فارحاب ایسنی
طوتمز • کلا سیعلمون • وسعادت ایکیکه کناهنه اغلبه
اغلماغک نفعی ایامی کچمدین • که الصوک طوغنه طوتمق کولنه

لمحره

ویکی علی حقیقته ۹

اغلق مقرردر باری ولیکن اکثیرا امری ایله مؤتمر اولوب
اختیار مزد فاین لی جه بکا این لم م کلدی کلدی عالمه ایل
شاد وسن کریانلرك شویله دیرن کیدیجك سن شاد
وایل کریان اوله • بو حدیثده که اوچ کلام بر متلازم مفهومنده
یعنی خلقه قارشمیشا بابانه سوز سویلیه • وکندو دردین اغلامق
تنها کوشه بوله که کثرت کلام تضیع عمر دار بنده ضرردر • و
خفقه دماغ • وسخافه عقلك شانندر • وموجب سقوط مهابت
ومورث غموم وقسوتدر • وبر کوی که عربجه میکارد
وترجمه بکشقدر اندن خطا وخلل • بلکه کفر ونفاق ونزاع •
واجابه ثقل وملل جوق اولور • وخلق قشنده من دم کرد •
اکثار اتدکی عظه وخطبه وبلاغت ایسه • ایکجی طرف ایام
قتی نوایکن اماملره زیاده تطویل مکروهدر م اذا تم العقل
نقص الکلام • خدا تعالی بردیسون ایکی دکلسون دیو اغری
بر قولاغی ایکی یارتدی م لا تعد حدیثا ان طبعنا معود
بمعادات المعادات م سخن بسیار نشنواندکی کو بکیرا
صد مکو • ودید لوکه بره کویه یا بر جماعه شوال اولنسه
آخر کسه جوابه مجبور اتمیه • مکر کسه جواب ویرمیه • پس

صد ایکی کو ؟

پس حسن تعبیر وتنقیحله بر جواب ویره که لجنده غیره تجهیل وطعن
رایحه اولمیه • ومتکلم سوزین دوکمدین ارایه سوزدوشرمیه
که جهله اعتراف حالی بودر • ومدخلی اولدغی جماعتك محاورسنه
کرمیه خصوصا کندودن بویك بولندغی محلده تا اظهار
فضل ایدرم صانوب رسوای اولمیه • مکر کلام کندونك شوال
اولندغی محله راست کله اولجنده مناسبت وتقریب وایجاز
وسط وتهذیبله سویلیه • وجلسانك صقلدقلری سوزه استراق
سمع اتمیه ونجوی ده اتمیه که شیطاندر وباعث وسوسه وفتنه در •
وکیرا ایلکلمانك معتدل اوزله سویلیشه • وفحش وشتم وسب
ولطیفه غلیظ دن ومزاح باطلدن صاقنه که اکثری عداوت وبودنه
باعث در • حضرت بودر افضل المسلمین اسلاما من سلم المسلمون من لسانه
ویده • وحق کندواللره ایسه ده زنهار مرا وجدالدن ولجاج
وعناددن صاقنه • محاوره وسباخانده مغلوب اولمرسه حقه راضی
اولمز خطاسنه معترف اوله • وخصمك حق سوزینی تصدیق ایدن که
خالق وخلق قتنده ممدوحلکر باعثدر • ودقیق نکته بی فهمله ودر
اولمیه سویلیه • خصوصا قراءة سبعه ومسئله واحده ده کثرت اختلاف
ائمه عوامه اعلام اتمیه همان مفتی به نه ایسه انی دیه تا قلب جهاله دغدغه و

مهذار

ووهن ووهم وشك وانكار وبرمیه لمره هست دنیایه دیمك
مستان عشقك حالتی کودکلك ذوق جماع اعمانك الوان بخیدر •
ع ومن مخ الجهال علا اضاعه • لزین العابدین رضی الله • انی لاکتم
من علمی جواهره کی لا یراه ذوو جهل فیفتتنا • لکل مقام محال
ولکل محال مجال • وبرکسه نك اوضاعنا استهزاه اکر تعظیما
اکر تشبها تقلید ایتمیه • خزانه ایدر برکسه سخره مرتبقی ایله واعظ
اولوب خلق جمع اولوب ضحکه اتسه لر جمله کافر اولورلر • فصل لده
ایدر صو فیلرك حضرت رسالتدن نقل سنه ومسواک وحلق
وسایر سنتلر ثابت اولان لرکا نلرین مسخره یه الانلر کافر اولورلر • وکبرا
ایله کلماتده فصیله عدل سعادتدن تبرکه متعلق سویلیه بدفال ... •
وهر حالده غیبه ونمیمه وکذب وبهتاندن وهردم آزار ایتمکدن
قهقهه دن صاقنه که دایمدن ایکن سقوط مروة وحشمت وفساد
وحقد وعداوته باعث در وعذاب وبکز وبلایه سبب در • هم
بوسوزلرلدا غرز ذکره وتلاوته ودعایه لیاقتدن قالور • ودماغ
لذت طاعتدن وحلاوت ذکر وعبادتدن بوشالور • واستنن نسنه
یوق دیمیه • زیرا مشایخ کبار که ظلال الکوان ومرایای حقایقدر
سیر حقیقة الحقایق وشهود وجود اتمشلردر • یوق لفظی اراده

ارادن نفی ایمکه اتفاق اتمشلردر لازم کلور نولابدی اولابدی •
یا الله ویره دیه • یا خیر دیه • اما خیر یوق دیمیه که یوق دیمکدن
دخی قبحدر • واکابره واقرانه لطف ورفقله سویلیه اما
زیاده تملق وخضوع ایتمیه که مذلة آمیز ونفاق اکیزدر • وکلمات
اراسنده بری باقی بکا توجه ایله اکلدکی دیمیه که کندنه عجب
وریا مخاطبه مذلة وتجهیلدر • خصوصا اقران وکبرایه
وبحاصل فهذا زمان التکوت وملازمة البیوت وقناعة القوت
وتوکل حتی لا یموت • الحدیث الثالث عشر قد افلح
من اخلص قلبه للایمان وجعل قلبه سلیما ولسانه
صادقا ونفسه مطمئنة وخلیقته مستقیمة واذنه مستمعة
وعینه ناظرة • احمد ابی ذر غفاریدن راویدر • دنیا
واخرتده قورقدغندن قورتلدی واستدکین بولدی
اولکه قلبی اخلاص ایده ایمانجون • شکوك وظنون واوهام
وشبهاتدن ونفاقدن • وقلبی سلیم اولا حقد وحسد وعداوتدن
وبغض وکبر وریا وسوء ظن وحب دنیادن وسایر اخلاق ذمیمه دن
که امام غزالی دیر که قلب بوجلدن سلامة وطهارتی مقداری
ولایة وقرب تحصیل ایدر • بالکلیه خالی اولورسه ولی مطلق اولور •

قبوردن قورتلور و منفعت حقیقیه قلب سلیم ایدر مال و عیالله
دکل • یوم لا ینفع مال ولا بنون الا من اتی الله بقلب سلیم •
ولسانی صادق • خلاف واقع سویلیه زیرا کذب ادیان
اربعه‌ده حرام در • اکر عیاذاً بالله یلان آندایجره شیطانك
خاص تلمیذی و پسندیده مریدی اولور • که اول حلف کاذبله
مطرود اولان اول ابدی • وحلف کاذب حاشا الله اولی
اسمن شاهد زور محلنه قوللنمقدر • وحضرت علیه السلام بیورر بهیس
کاذبه ولایتلری خراب وخالی ایدر • وبیورر صدقه ملازم اولرك
که صدق احسانه چکر احسان جنته چکر • کذبدن صاقنکز کذب
فجوره فجور جهنمه چکر • وبر آدم کذبه معتاد اولارسه دفترجه‌ده
کذاب یازیلور • وبلایجی لرله حشر اولور • وبیورر عظیم یاننده
که بر مسلمان سکا اینانه واعتماد ایدسن انی کذبه الدایه‌سن •
وما یخدعون الا انفسهم • احیاده بو حدیثی روایت ایدر که قجن
که خلقه علم الهام اولوب عمل ترک اولنسه • وخلق دلدسوزلر
قلبله عداوت ایدسه‌لر • وصله رحمی کسلر • بو حالدن خدا
تعالی اولارك لعنت ایده • وحق قبول آمکدن قولاقلری بنی اصم •
وبول کورمکدن بصیرتلری بنی اعمی ایده • بو قسمه کذب حالی

دیرلر

دیرلر نفاقه مخلوط در کذب فالی دن اتجدر یقولون
بافواههم ما لیس فی قلوبهم مضمونیدر • سؤال بزازیده
ایدر مالک دینار حضرتنی وفاتندن صکره رؤیاده کوردلر حالن
صوردیلر • بیورر یکه خدا تعالی اوتزیل بنی بر موقفده حبس
ایدی بر مبتدع وظالم بر کره محتبله کلمه باقدك دیو • پس زمانمزده
بعضا مرعوف وارکه فساده مؤدی اولور • قاچرسکز علاوه‌ی
مورثدر • هم صحبت اولسکز نفاقدر • پس بو مرض هائله علاج
نادر • جواب شرعه شرحندن ایدر حضرت عم بیورر که
انا لنکشر علی وجوه قوم وان قلوبنا لتقلیهم او لتلعنهم یعنی
ضرورة وضعف وغربتا اسلام آیامنده بر بعضی قومك یوزنه کلدرز
تحقیقا قلبمز انلره بغض وبالعن ایدر • وبیورر الله تعالی کاملارك
ناسله امرایدی اقامه فرایضه امرایدکی کبی • وبیورر هر قومك کریمنه
اکرام ایدک کافرایسه‌ده • وتفسیر مطمئنه قیلمه نفس مطمئنه اکادیرکه
تغلغل دن وتلوندن واضطرابدن وبر قرار اولمیوب هر بادله
یلوب وهر بداغه قونب • جزای محرکه جالنمقدن • ودقایق شرك
وریا وکبر ونفاقدن قورتله • وحضرت علیه السلام مطمئنه شرح
ایدیب بیورر که لقاء حقه موقن • وعطای حقه قانع وبی حرص

مصابیح عم

مجلد

بعضی بیچوز اضطرار واکراه وضعف غربت وقلت وقوه نافذه نفاقدر مذموم وکاره در بکر اسلامه اشکاله اولمه

وقضاء حقه خبر اگر شر شدة اگر نعمت راضی و بلایه صابر اولا
وخلیقه‌سی یعنی خلقی طوغری و مستقیم اولا معوج و مذموم اولمیه
وقولانجی کلامی مسموع اولا یعنی احسنی ایله عمل ایدن که سماعدن مقصود
قبول و عملدر قوری دکلدر کلیوب اعمال اتمه دکلدر سنه کیم سمع الله لمن حمده
ده دیمشلردر وعنی هر شبه بعد قدر قدرت حقه ناظر اولوب
هر شاهده سنده فکرتی قدرت حقه حاضر اولا وغالبا قلبه نور ظلمتدن
دولتده بکشده بوایکی روزندن دخول ایدر قولاق غیبة و سعایه
ولغو و هزل و طوبات و اضحوکات دکلمکلا قلبه ظلمت چوکر نسوا الله
حکمنجه اللهی اونیدب فنسیهم طبقجه الله تعالی ده انی اونیدر
کوزنا محرمه باقمغه کذلک حضرت علیه السلام بوردر که بر کیمسه
لذت طاعة حق وحلاوة مناجات اشرسه کوزین نامحرم
سفیان نوری ایدر محرمه بردر

الحدیث الرابع عشر

قد افلح من اسلم ورزق کفافا وقنعه الله بما آتاه احمد و مسلم
و ترمذی و ابن ماجه ابن عمردن راویلردر فوز بولدمرادات
دارینه ونجات بولدمخاوف منزلیدن مسلم اولان اسلام
وایمان بوردر بعضلر ایمان تصدیقدر اسلام استسلام بحامر
حق انقیاد و تصدیقدر دیلر پس اسلام عام اولدی اعمالدر خی

کفاف قدر حاجتجه اولاندر خرو برد لحمه جک کیبی وضعفله
طاعتدن قالمیه جق بیه‌سی و باباندن یاتمیه جق قدر مسکندر اتاه
مدالفلا اعطاه مسنه‌در یعنی دخی الله انی قانع ایدر کفافدن
و بردکی ایله بو عبارتی ایما ایدر که زین للناس حب الشهوات
طبقجه نفسک جبلتی حرص و هوا و جبانه اوزره قورلمشدر
کندو لکندن قناعت کلمز مکر داد حق اوله لکن مقدمه‌سی اکثار
ذکر موت و زیارت قبور و موتی و عیادة مرضی و مطالعه تواریخ
انبیا و اولیا و قصص سلاطین ماضیه‌در که بونلر حرص و طول املی کیده‌در

الحدیث الخامس عشر

کفی بالمرء علما ان یخشی الله
وکفی بالمرء جهلا ان یعجب بعلمه شعب الایمان بیهقی راویدر
مسروقدن یعنی کشیه علم بتر الله دن قورقمق وجهل بتر
نفسی ایله اعجاب ایتمک کندو عاریتی وضعیف و تیره و ارغیله
تکبر ایتمک ابو نعیم حلیه‌ده ابن عمردن روایة ایدر که ان
یعجب برایه مفهوم بردر علم اصلنده صفة الله‌در انعکاس برتو
خرشید کبی اوج اعلادن حضیض ادنایه نزول ایتمش برنوردر و
انزلنا من السماء ماء طهورا تحقیقی بوردر پس بو معنیه نظر اولدی

علما الله‌ك نابی وخلیفه‌سیدر لر • وعالمو کوردکوزی وکونشی درلر
وسز علومك معدنی • وجواهر معارفك مجمعی • ودر دحقایقك صنعی •
وامین وخزینه‌دار لریدر • ایکون خدا تعالی بونلری کندویه اداش
وجیبنه وارث اتدی • وقولرینه داعی وراعی • ومابین ذه ایلجی
ووسیله وساعی اتدی • واتبعوا الیه الوسیله بیوردی • وبولاری
ولاتینه چراغ اتدی که خلق جرتده ظلمتدن قالمیه لر وطریق مستقیمدن آزمیه لر
بولارخدا طرفنده وجنته بدیجی • وبواعث نکبه وعذابدن منع
ایدیجی لردر • ایکون حدیثده بیوردر علمای سوء اللهی ورسولنی
سوردسومین سومز که حضرت حقی سوسون خلقنی ده سوردر • و
مشهوردر که بولارك خصمی باشه‌مز که لحوم العلما مسمومه‌دن تهامرض
ومن اکلها مات بیوردر • وبجدی که علمسوز انسان نامی کذبدر
زیرا حیوانلردن فرقی عالمدر ایکون علم القرآن خلق الانسان اوزره تقدم
اتدی مقتضی تاخیر ایکن • علم قرآنسوز انسانلك بولنمزدیکه ایماءدر •
وحدیث قدسی ده کنت کنزا مخفیا فاحببت ان اعرف دیدکدن صکره
فخلقت الخلق لاعرف بیوردغی ده بو مضموندر • که خلقدن مراد بوراده
لاعرف قرینه‌سی ایله قابل علم اولندر که انساندر تامل • وبو حدیث

وبو حدیث شریف بعینه انما یخشی الله من عباده العلما، مضموندر
انما حصری مفیددر • ومیزان اوزره دنیلور که العلما، من اهل
الخشیة وکل من کان من اهل الخشیة فهو من اهل الجنة بنتیجه
العلما، من اهل الجنة • کورلمزمی که جزاؤهم عند ربهم جنات
عدن بیوردقدن صکره ذلك لمن خشی ربه بیوردر • یعنی جنته دخلیدن
قورقنجوندر قورقی ایسه لوازم عرفاندندر • انا اعلمکم بالله
واخشاکم بونی کوستردر • ومشاهده‌در که بر قریه اغاسنك کندوسز
لرنه اطلاعی وغایسه وقهر قدرتی ایسه لر بکه قورقولر ایسه لر
قورقمزلر • وهرده که ایلدر علوم رسمیه‌دن سکسن صندوق کتاب
اوقیمن عرفا قاندر جاهلدر • علما، سوء حقنده احادیث چوقدر •
ان اشد الناس عذابا یوم القیمة عالم لم ینفعه الله بعلمه دنی بیوردر •
وکفی بالمرء کتبه جمله بنرکه کندوزاپی ایلدمعیاوله کسه ایلطاشق
اتمیه وجمله افعاله واقوالنك واحواله ومکاسبنك صحه وفسادین
وحل وحرمتن وانجام حالی میزان قرآنله طارتمیه • بیلمدکی
بنرکن بیلورمده صورمیه • بونرکن بلنلره دخی عداوت ایده
قلسنده ظلمات بعضها فوق بعض اولوب قوبتله قلبنك مونتك
علامتدر • حضرت علیه السلام مخزن کنوز علوم • ومعدن رموز •

قل انما انا بشر مثلکم وقل رب زدنی علما وشاورهم فی الامر خطابلری
نه رمزدر • عجبا اسباب مشهوره یدیدر ۱ علم ۲ عبادت ۳ نسب
۴ جمال ۵ مال ۶ قوی بدن وستره بطش ۷ منصب وحشم • بو جمله نك
یوکسکن ایجادی بشر ضعیف البدن کلمکین بیلن تکبر ایدر مز •
بیلسلر الله عظمتی وتکبر جکشمکدن در طرد وقهر ورده مستحقدر •
وجهل مرکبه جاهلدر که محالی ممکن عد ایدرلر • مقدار لونه لایقی
واغزارنه دوشنی بیلمزلر الحدیث السادس عشر
کفی بالمرء فی دینه ان یکثر خطاؤه ویقصر حلمه وقلة حقیقته
جیفة باللیل بطال بالنهار کسول هلوع منوع وقوع
ابو نعیم حلیه ده حکم بن عمیره دن راویدر • یعنی کشیه ضرر ویرر
دینده که خطاسی چوق اوله • یعنی امرده بیله صواب ایله لافی
قویوب خلافی اشلیه • قولاً وفعلاً خطا ومنکر ومنهی ومحرم
ومکروه اولان اشلر ارتکاب ایده • وحلمی اکسک اوله غضبی حلمنه
غالب اولا وحقیقتی آز اولا یعنی دوستلغده ثباتی آز اولا
وبرقرار وپایدار اولمیه • ومست کبی قودغك محلدن بولنمیه
هرجایی اوله وجودی یونقسی هر بادله ایرغنه ایات وآحاد
واخلاق انبیا وسیر اصفیا باصقوسی اولمیه • اخوته

اخوة دین ونان ونمك وقرابة حقوقنی کوزتمیه نان کور اولدا احسان
بیلمیه • کیجه جیفه ومردار اوله زیرا کشی اوبدقده روح روان
وروح سیرانی دیدکلری که ارونك بویکی شکلنده بریاض
جسم لطیفدر خانه بدنك شنلکی وصاحبی در وقویوب سیرنه
کتدکده انجق روح طبیعی حیوانی قالور که تصرف وکالاتی یوقدر
قوری تنفسدر • انکلا بدن متعب کبی جیفه در بورمزه ایما حضرت
علیه السلام النوم اخو الموت بیوردی • یاخود زیاده طوق یاتوب
سوقین سیتنی کبی ملوا ولمغن جیفه دیلور • عارف ومحترز
بیلور که کوندز زیاده ناص وکیجه قائم اولنلرك ادبین ریجی ونا پاکی
قوقمز زیرا کیجه کثرة اکلدن بطنه تخمت وروحانیه محل قالمیوب
نفسه شیطان قرین اولوب باطنی معدن اتدکلر یوندر بو مضمونه
حضرت بیوردی ان الشیطان لیجری من بنی آدم مجری الدم الا تضیقوا
مجاریه بالجوع والعطش • البته آج قرنه عشق ومحبه وهیبت حق
ونور ذکر الله کیرور پس شیطان اکلنه مز • وکیجه بوصایا عمل ایتمکله
قناعت اتمیوب کوتنده بطالت ضایع ایده طاعة الله ده فتی
کسلان اوله افحسبتم انما خلقناکم عبثا ایتدکن رمز طویوب

سرمایه عمرنازنینی هیچه صاته اما هوای نفسه چت وتجمع
اوله • بلکل که کسل نه مرتبه مذموم وضرر شومدرکه اصل
استعاذه شیطاندن ایکن حضرت عم کسلدن استعاذه ایدب
اعوذ بک من العجز والکسل بیوررد • وحضرت عم انکچون عمرشریفیدن
جزوی ساعة بطالا لقد کچورمدی اکل لری فاقه ونوم وکلماتلری
ضرورة ایدی باسکرده قدر دفع جرد برداکیدی دکرمان چکرلر
پابوش یامرلردی • حکما ایدر متعطل وکسلان اولنلر انسانیدن
بلکه حیوانیتدن خارج لردر جنس جماد ونباته ملحقلردر •
بزر جمهر ایدر هرکه کسلان اوله سعادت دارین دن الی یوسون
ومتسلی اولسون ارد شیر ایدر شهد جهد عسل کسلدن اولادر واحلادر •
قیل راحتی فی جراحة راحتی • وبطالدهیئات انسانیه ابطال
ایدر یعنی بوقلب وحواس وجوارح که هربری بوخدمتی مخلوقدر
انی ضایع وباطل ایمکدر ما خلقناهما الا بالحق بیوررکن • ونه
ایچون کلدکین طوپیوب محروم کلوب محروم کتمکدر بویله وجوده
دن عدم بیکدر که علامه سؤال وحساب عوغاسی اولمز • بومعنایه
حضرت بیوررکه ذیرک وعاقل نفسین حساب ایدب موتدن

موتدن مکره ایچون عمل ایدندر • عاجز واحمق اولدرکه نفسنی
هواسنه اویدرب الله دن تمنی ایدر • یعنی دروسز عنقسز وحرالو
دروسز اسنه بی اسنه بی کوکلی کوکلسز رحمه وحنه استیه م
ترجوا النجاة ولم تسلک مسالکها ان السفینة لا تجری علی الیبس •
هلوع حضرت قرآن بیان تفسیر ایدب بیوررکه ان الانسان
خلق هلوعا اذا مسه الشر جزوعا واذا مسه الخیر منوعا • یعنی
هلوع اولدرکه النه مال کیرسه بخیل اولور زکات وصدقه ویرمز
وبلا والمه طوتش اوله صبر وتسلیم ورضا یه یانشمز بلکه یا آخر
نستله شوک ایدر • یاخود جزع وفزعله حکم حقه اعتراض ایدر دیمکدر
بونقدیر حدیثده هلوع لفظی تجرید ویا غیری سمت اولور
وقوع اولا ایشی کوچی نفسی غوغاسی اوله وشهوتی ارزو اولا

الحدیث السابع عشر

کفوا عن اهل
لا اله الا الله لا تکفروهم بذنب فمن اکفر اهل لا اله الا الله فهو
الی الکفر اقرب • طبرانی ابن عمردن روایة ایدر • کف بکف
رد یرد باینده در منعدیدن لازم ده کلور متعدی اولدقده
مفعولی مقدردر کفوا السنتکم یعنی دلوکزی منع ایدکه دیمکدر
اما لازم اولنجه یغلنک دیمکدر • معنی دلوکزی یغلیک یاخود یغلنوکز

لا اله الا الله اهلندن انلری کنا هلها کفار اتمك که هر کیم لا
الهالا الله اهلنی اکفار ایدن اول کشی کفره اقرب اولور • اصل لفظ
بازیاده مطلقه لیجون اوله که مشهوردر • یاخود تفضیل اوله فهو
ضمیری تقمن طریقی ایله اکفار راجع اولوب افعل نك مضاف الیهی
مقدر اولمغله فهو اقرب الخصال المذمومة الی الکفر زیرا کافری مسلمانی
ایدن توحید مسلمانی کافر ایدره عمل مسلمانه بعید در • اکر
سماع ورقص و بربك فیالها قصه فی شرحها طول محتمل بو که
مختلف فیه براسکی غوغادر • مالکیه وشافعیه وحنبلیه کبلرنده
حرمتنه قطعا ذهاب یوقدر • بلکه جوازه دلیل چوقدر • مجلد دن
فرح الاسماع کتابی وبوارقا الالماع کتابی یازر که صحابه وتابعین دن
چوق کمسه سماع ورقص ایتمشدر • وحنفیه دن روزبهان مصری
وجمال الدین اقسرائی کبی بنجه جامع العلمین سلطاندن جوازه تصنیفلر یازلمش
شو بلکه منصفه قناعت ویرر • وسهروردی که مشایخ محدثین دن در مفتی
فی العلمین حضرة علیه السلام که حضرت علی نك وقوم حبشه نك رقصنی
عوارفدن تصریح ایتمشدر • عارفه بو معنی کافیدر بو طایفه فقرایی
اکفار مجوزین اولان ائمه نك برقاچنی اکفار چراندلر • ومنصفه
فقرا ایدیم که علمدینه رواج ویرب صوم وصلوة ومجاهده وسهرو
علما افتدیلرمز؟

وریاضته وسکوت وذکر وتوزیع اوقاتله مقید اولنلری ذم ایدنجه
عجبا کمی مدح ایدرلر اولا • ولا تقی که دهر کوهر نثار اولندن مذموم ترك
مدح یا ایدی کلمه مذمته ظهور ایدی • اوحی الله تعالی داود اذا رایت
لی طالبا فکن له خادما طبقچه مجاهده وصلاحه دخی جه تحریك
انسه لر باری سماعکر کناهدر چوق چالنوك کفارة اولسون
دسه لر انسب دکلدر • اغنانا الله بجودهم وشرفنا بدوام وجودهم
وبو کدا موحدینی اکفار ایدن لردن برنسی ایله اثنا کلمانده دیدم
حسن ظن ایماندن ایدکی معلوم حضرتدر • حضرت موسی حضرت علیهما السلم
قصه سندن حضرة موسی نك انکاری توریته ورضا حقه مطابقمی ایدی
بیوردی که مطابقیدی • بیچاره اندم حضرت خضرك ظاهر امنکره
اولان اوضاعی رضا حقه مطابقمی ایدی مخالفمی بیوردیکه مطابقیدی •
فقیر ایدم اکر حضرت موسی نك انکاری رضایه موافق اولایدی ستر
لدنه وصوله مانع اولمایدی بو حالدن انصاف ایدب قبول بیوردیلر •
فقیر ایدم معلوم اولدیکی طریق ملامی کبی ظاهر شرعه مخالف کورینور
بر ستر دقیق وار ایمش که انی کلیم الله اولان دخی طوبمز ایمش سماع
ورقص خود مطلقا حرام دکل بلکه اختلافیدر • بو ستر لدنیدن خضره
رسالتدن تورشله کلمشدر اول مستعربی در • وبو لتجه تجارده

23

ودنیا سودا سندن وفتی وکبایرله اولنلرده می اولمق مناسبدر
باترک وتجرید له قانع واموال خلقه غیر طامع اشراق ومناجات وتهجد و
ذکرله ظاهر وباطنی مصبوغ صبغه توحید اولنلرده می اولسه کرک
حکایت کفی بالله شهیدا ایام سلوکنده حضرت
شیخوم زد عمومز الشیخ شمس الدین السیواسی قدس سره کاقلب فاسی
حضرتلرینک خدمتلرنده مبایع ایدم اما سماع ورقصه کمال انکار له
منکر واهلی قتمده عدو ومنکر ایدی برکیجه خلوتده کوردم مکر
حضرت رسالت علیه السلام روضه مطهرسی غربنده حایطنده امش
حضرت کندوکی بالذات معلوم اولان بیل قصل اچنده اوتورمش
کوردکده ایدم که یا رسول الله قصد سن رؤوف ورحیم ایکن بنجه سالدر
جوع وعطش وسهر له ضعیف اولان درد منلر کوندکز لیک انصافمی
بتسم اندلر اما الکرندن بر دوه وار که قصد نظره طور سماع
ایدر فیقرده ای تیر غمت راه دل عشاق نشانه شعر فی غزالک
لطیف صدا ایله تغنی ایدرم او حالده فکر ایدم سماع عشاقه حضرتلرک
رضاسی بوغمه جملک حلی الندن کیدر دونه کوردی کیمدی پس
حالة عظمی ایله اویاندم برج ماه وبصر نفنک صفاسی خیالی عقلمی
متغیر قیلدی حتی جهتلر حال اولنلر دقیق دانشمندیدی

که ضیا لیکدر اوقوم کاتب مدقاسه وکستاخلقه دلیل ایدرم

دانشمندیدی جفا سفاهة غلبه اندی دیلوردی بو بیچاره
هیچ مقابله ایتیوب کاه بلا تشبیه فستبصر ویبصرون بایکم
المفتون مضمون فکر ایدردم کاه دیردم که م کمی غلامله
حالنه که کلمله در اهل عشق اندکی فریاد وفغانه کوله نک
مثنوی سخت ترسند بندمن از پند تو عشقرا نشناخت
دانشمند تو حاصلی بو خوابی عزیزه سویلدیم کاه دک که بر
جمعه کونی صوفیلرینه رقصه ایله کوردیلر که بعضی نک کوملکی
باشندن کندی کنا بخانه سنه کیرب بهی سلطانم قتی دیسنرک
ایدر اردید کمده مبارک وجهی قبر رب هی الله دن قورقمز
زاهد جامه حضرتنک دست شریفنده جملک رقصن کوردیکی
آه کیم دانشمند لر ارشادی نه کوجدر بیوردی بعد ایام اکراد
اچندن بر کامل کلوب اثناء کلامنده سماعه قالقوب عقل جزوی
بتورمشم قلبم سماعه میل اندکده نیه دونرم دیمشم مکر دونرایمشم
وبو سوزی دونرکن دیرایمشم عقلا بتسم ایدرایش ومنکره عجب
رنکلر ولدی دیرلرمش حتی جیصه مک ایکی طرفنی خلوت تخته سنه
اورب یارمشم که انوی موجوده در وبرکون استغراق

لطیف

وبعض مسایل ده ایدوکه برکاز رقص وسماع
ایدوکی اجابه نکله علما حقیقه اجابتی قبول ایدرلر
پس اصل سلامت سوچمکدر وبعض مرتقد
ودنیاکه مرحوم مغفور ابو السعود افندیک فتوسنده
تحمیر بیوردقی تورید وظرافتدر غرض ایرلمیشدر
مضمن اقتدار سماع ایدنلر حرمت تشدید ایلدیلر
والا لعنت وتکفیر کفار زندن در کفر تاضمن سایتهم
مفاسد اوزرنه کتاب حاوی کفارت دیلدر کفر مضمن
بیانه عبارت انکار کرکدی مستقل

چوبی زاده مرحوم بازنش که جادی اسماعیل بر وسایه قریب قوس جای نام قریه اندر لقبی کور خطیب اعلی صحیحی سعدی سجز اولوغنی یازدک
وجامع الفتاوی صاحبی اقوال شتی بازمندر قصه کیم چوقنه معتبر دکلدر بلکیم چرلغی زازیه دن یافارز که صاحبی نام کردی در عمومیم
بعض صوفیه اولر عظیم حاتم ر و مشارنه کوردیلر

حالنده بزازیه صاحبی کوروب رسمه ملاقاتی ادا دن صکره ولا
تقولوا لما تصف السنتکم الکذب هذا حلال وهذا حرام
لتفتروا علی الله الکذب ایتن اوقیوب • رقص ایچون نفیاً واثباتاً نصاً
ایه وحدیث یوغکن بدعتدر دیمیوب اکفار شارعه افترا ایچرات
دکلمیدر دیدیکدن یانده بلکه وارعیش صانچ دیدلر صاقنه ایدیلر •
ممتاد دیوری طرقتمز سلطانلرندن دیو کیم حضرتی واقعه ده کوردم
اصحابمز اختلاف اتدکی سماعه نه دیوسین دیدم • دیدی ما اقول شیئاً
ولکن علیکم بفتحوا بالقرآن ولیختموا بالقرآن • انکچون بعضی شایخ اول
مجلسده وآخرنده عشر اوقیدلر • وخیر الخلف کال پاشازاده دن
شیخ جمال استفتا اتدکده جواب تفصیلی ویرب ذلیلدن ومن یلک وجدن
صحیحاً لا یحتاج الی الفتی بیورمز • ویتیه نکار ستانده بیورمز که بیت
شتر آمد برقص وتواز نقص • متأثر نه از حالت رقص • وجای دیکر
سلسلة الصافیه بیورمز که • رقص ناقص نبوی نقص بود • جنبش کاملان
نه رقص بود • وشیخ نجم الدین کبری که ذی الجناحین در بیورمز که
شیخم مجلسنده خسته ایدم ومنکر حالنده ایدم حضرت پیغمبر سلامی کوردم
بکا دیدیکه قم فارقص • انچیدن شیخم اوزرنه کلوب بعینه بکا قم فارقص دیدی •

وتصوف وغیره ابدر وینبغی ان لا یبادر علی اکفار اهل الاسلام مع انه
یقضی باسلام المکره تحت ظلال السیوف • وتفسیر کشاف ولا تقولوا
لمن القی الیکم السلام لست مؤمناً ایتندن یازدغی منصفه کافیدر •
واحمی زاده کبی منصفلر دیشلرکه قاوانلک وابو السعود مرحومک تمدیداتی
شریعتسز اغری شرابلو اطفالله ملاعبه وتحریک شهوتجون حلقه
قورنلوه درکه ذکره استهزا وتخفیفدر • ویل للقاسیة قلوبهم عن ذکر
الله یعنی من دخلنه طوتوب ذکری بی ادب ایدنلرک مراد فاسدله
ذکری صیقل اولمز بلکه قسوة ارتوردیکدر دیدلر • امام غزالدن
تجویزین دن ایکن ریاسله سماع شرکدر بیورمز • بیچاره ایدرم
مقام اهل دیوب اضمار استرکن اظهار وتکبر ایتمکن حضرة علیه السلامک
ذکرنا کوبنله استلذاذین کوستردی • واستلذاذ ضمنده ذاکرینی کراهتله
ذکر ایدنلره کال تبیهن وتخویفن کوستردی • کانه بنم سودکلرم سومزلر
یاد ایتمزلر دیمکدر کالاخفی • ودعی هوالی الکفر اقرب مضمونه • بو
حدیث شاهدر که احمد وبیهقی ابی الجوزادن روایت ایدر که اکثروا
ذکر الله حتی یقولوا المنافقون انکم مرائون • پس انکاردن تمنع اولنمزه
منافق دخی دیدی • ریا یسه حال قلبی در مقلب بیلور فقط اوندن
ارتضاه بعلمه من ارباب القلوب • وعلامه اولنلر انلر وجود وعدمی

حقنده وهمل بنجه حکم ایدر اساس شرع شریف الحکم بالظاهر والله
اعلم بالسرائر در • وحدیث قدسی ده بیورر الاخلاص سر من
اسراری استودعه قلب من احبه بیورر یعنی مخلص اولان محبوب حق
اولور محبوب حق منکر ذکر حق اولمز • وابو نعیم حلیه ده بو حدیثی
ابن عمردن روایت ایدر که لا ینفع مع الشرک شیء لا یضر مع
الایمان شیء ایمان نصدیقدر ظواهر اعمالک خیر اگر شر ایمانده
وکفرده مدخلی یوقدر • اهل سنت سوزی بودر شیء ایسه جمله موجوداتدر
عامدر ونکره سیاق نفی ده اولدغی عمومی مقرردر ومؤکددر • پس
اشیادن بر شیئ موحده ضرر ویرمز • یا خود موحد که توحیدنه ضرر
ویرمز دیمک • ظاهر سماع ورقص ده بر شیئ • در تأمل الحدیث
الثامن عشر کن فی الدنیا کانک غریب او عابر سبیل
بخاری ابن عمردن راویدر • وعد نفسک من اهل القبور عبارتی
احمد وترمذی وابن ماجه روایتی در • کن فقط مفرد وخطاب عام در
یعنی دنیاده غریبا کبی اولوک • یا خود یولجی کبی اولوک • ونفسکی
موتادن عد ایدیک • وحدیثده بیورر که کچوکه عمارتنه اکلنمک •
معنی دنیاده شول مسافر اولوغریبلر کبی اولوک که قوندقلری حشر بولور
جسر وکاربان سرایک تعبیری ایله تقیید ایتمزلر وخلقه آز قارشورلر
کیمسه آشنا اولمزلر وخائف وذلیل ومغتم اولورلر • وکیمسه نک
زینت وطمطراق وکاشانه سنه تنزل وغبطه ایتمزلر • صفالری وتقیدلری
اوزره غم ودردلری ایله در • عاشقلر آشی کوزی یاشی • باغی یورکی آتشی
وجگری داغی اتی غم وانتی در • بل که یولجی کبی اولوک هیچ عاقل
یولده وطن طوتمز خصوصا قطره وسیل اوغراغندن لحره تن ریاطی
بیقاور صواوزره بالیمش سرای استوار اولمز جهانک آنی وار وانی
بوکلام اشارتدر که آخرت منزل مستقردر • ودنیا سبیل وممردر •
فان الآخرة هی دار القرار • ودخی نفسوکی قبور اهلندن بیل موتی
ایراق کوره که کل آت قریب • واذا حملت الی القبور جنازة
فاعلم بانک بعدها محمول • موتی کچ یلوب اوکیم صتی فردایه
قویه • خبرک صحتنی ایرته مصلاده طویه • یعنی تدبیر وتصرفکی
براق متیک غسالهٔ تسلیمی کبی صافی متقرف مطلقه توکل ایدوب
بالکلیه اکا تفویض ایله ارادن چقی کنجدا لقی براق • تاکه دارینده
زحمتدن راحت بولاسین • لحره هرکه قویه وارلغن حقه اولور آشنا •
هرکیم ارادن چقر صافی مسلمان اولور • هرکه ویرور بیرنه عشق آلدی

مطلب

یلمد بازارنی صکره پشیمان اولور حکایت بر کون
شقیق بلخی حضرتی شاکردی خاتم اصمه دیدکه بناء دینکی نه اساس
اوزره یاپدک • خاتم ایتدی اولا کوردمکه هرکس بر نسنه محبوب
ایدنمش قبره کردکده والباقیات الصالحات خیر ایتنه باقدم حسنات
سودم تابیله کیدر • ثانیا واما من خاف مقام ربه ونهی النفس عن الهوی
فان الجنة هی المأوی ایتنه • وافضل الجاهدین من جاهد نفسه فی ذات
الله حدیثنه باقدم نفسمی ریاضتله • ومصاحبتله استقدن اجتنابله تا صبام
طاعته راضی اولدی • ثالثا کوردم که خلق قیمتی حساب ایلمن بن کیمه
صاتلر ما عندکم ینفد وما عند الله باق بورمش باقدم
دوکنکدن کچدم عمل منا عن اللهدن کوندردم • تاکه دیوانه
وار دقده مهتا بولام • رابعا کوردم که خلق حسبله نسبله تفخر
ایدرلر اذا نفخ فی الصور فلا انساب وان اکرمکم عند الله
اتقیکم ایتنه ومن ابطأ به عمله لم یسرع به نسبه حدیثنه باقدم
متقی اولدم تا خدا تعالی قتنده مکرم اولم • خامسا کوردم
که دنیا چون بر برنه حسد وشتم ولعن ایدرلر نحن قسمنا
بینهم معیشتهم ایتنه باقدم قسمتمه رضا ایله حسد وغمدن توقی قلدم

سوره زخرف حم اونده

سادسا کوردم که بر برنی دشمن ایدوب طغیان وبغیان ایدرلر ان
الشیطان لکم عدو فاتخذوه عدوا واعدی عدوک نفسک التی
بین جنبیک • وما اصابک من سیئة فمن نفسک وما کسبت ایدیکم
نصوصنی تحقیق ایتدم بیلدم که حقیقتده نفس وشیطاندن غیری
دشمن یوغمش هرکسه بد نیته وفاسد عملنه کوره نفس وشیطان
تسلط اولور بلایه اوغرار غمش • وهرکس عدل حقیله آخرته اندیشه
ایتامله بولور غمش پس صافی بولیکن عدو ایدندم وذکر ودعا
دفعه مباشر اولدم • سابعا کوردم که فقردن قورقر چون مال استرلر
وما من دابة فی الارض الا علی الله رزقها ایتنه باقدم اللهمه معتمد اولدم
که غنا وعزت وحولت انک الذی تخشی اولور • ع سر چشمه توبی
کجا خورم آب • خلقی قلبمدن چیقردم • ثامنا کوردم که کیمی
صنعتنه کیمی بر برنه طیانور لر ومن یتوکل علی الله فهو حسبه
ایتنه باقدم صافی حقه طیاندم هرایشم بندی دیدکه شقیق
ایدی وفقک الله یا خاتم کتب منزلنه ک حاصلی بو مضمونندر •

الحديث التاسع عشر عليك باول سوم فان الربح
مع السماح • ابو داود وبيهقی سنن ده زهريدن ناقل در
سوم لغتده متاعی بهايه دمك وبها ارتورمق وطلب ايتمكدر •
سماح خلقی كوزل وقلبی ملايم وبوزی بو مشق وسخی اولمقدر •
مفهوم بودر كه ايكی بازاره ملازم اول كه اصحی بازار قوليلغنده در
زيرا خلق بازاری قولای اولنلرك معاملسنه طالب وراغب اولورلر
پس تزجه صاتار وبر بازاره دخی سرمايه ايدر • پس بخيل بر بازار
تمام اتمدين جومرد بر قاچ دفعه سرمايه سندن اصحی ايدر • يا خود
قلوب اكا ميل ايدب دعا ايدرلر بركه بولور • يا سخا الله خوش كلور
بركه وبرر كه سخا الله معامله در تحقيق بيكلك بازارنده
لعل وسوف وعسی كه سرمايه بطالت ومايه ضياعدر ترك ايدب
متاع وجودكی معامله حقانيه ومراجعه عرفانيه ده بيع ايله اوزجانو
بخل اتمه ان الله اشتری من المؤمنين انفسهم معامله سين ايده كور •
والا پيراك كلوب نقد قوابه نقص ايريجه فما ربحت تجارتهم كروصندن
اولوب ندايده لعلی اعمل صالحا فيما تركت ديرسين ع

ع ای دريغا بيلمدم بازار ايلك بازارغيس • اهل اخلاق ايدر
كنجلك تازه اغاج كبيدر اخلاق حسنه ميوه لرندن فتح جنتی
كه ختم ايده سين آش طونار كامل وفاضل اولور • وانكل ايام ايله
ميوه معرفتی وثمره محبتی لذتيله دماغلر ملتذ اولور • پس يكنلكده
رياضت ومجاهده صلحايله اخلاق رديه زايل اولوب وقيافه ستيه
چكمی باطل اولور • وعتق وروحانيه واخلاق حسنه ملكل اولور • اما
روزكار شبابی صبايله كچورنه پيرلكده فراغ صعبدر تحصيل
كمال اصعبدر م الشيخ لا يترك اخلاقه حتی يوارى فی ثری
راسه • سقراط حكيم جوانانه تعليم ايدرلردی • ديسوردی كه
شاخ تری راست ايكن قابلدر • اما يبيب خشك اولدقده نصكه
منكلدم جوب تزراچنانچه خواهی بيج • نشود خشك جز بآتش
راست الحديث العشرون الفضل فان تصل
من قطعك وتعطی من حرمك وتعفو عمن ظلمك
هناد عطادن راويدر • يعنی فضيلت اول رحمی صله ايتمكدر كه سكا
كوسه وعلاقه قرابه وتحبتی كسه • واكا ويركدر كه سكا ويرمز وسعتی
واركن وعفو ايده سين سكا ظلم ايدن نه خذ العفو وامر بالعرف

واعرض عن الجاهلين اينك تفسيرنده دخى حضرت بيورر هوان تعفو عمن
ظلمك وتعطى من حرمك وتصل من قطعك فالاول نهاية الحلم والشجاعة
والثانى نهاية الجود والثالث نهاية الاحسان كذا فى الذريعة للراغب
احياده ايدر حضرة عليه السلام بيورر كه قيامتده ندا اولنه قانى اهل
فضل ديو برازطائفه فالقوب سرعتله جنته كيدر لر مكملر ايدر لر نه
ايورسز بونلر ايدر لر بزاهل فضلوز مكملر ايدر لر فضلكز نه در
بولار ايدر لر كه بزدنياده ايكن مظلوم اولسه بوز صبر ايدردك
وكم كلسه لر انتقام مراد اتمز عفو ايدردك بزه جهلايله معامله ايدر
بزعلمله مقابله ايدردك يعنى واذا خاطبهم الجاهلون قالوا سلاما
طبقجه سوكلرى اسنلردك • پس بونلره ادخلوا الجنة فنعم اجر العاملين
ديه لر صله حقنده حضرت عم بيورر كه صله عمرى ومالى اوتورر
وبيورر كه بركشنك اوج كونكى عمرى قالمشكن صله ايدر اوتوز يل
اولور كه والله يضاعف لمن يشاء مناسبدر وبركشى بكى اوتوز
يل لق عمرى واريكن اوج كون ايدر كه يمحوا الله ما يشاء مناسبدر
شرح تحرير وتحبير ايدر صله واصلكز فتوغنا وضعف وقوت تنه
كورة اولور • پس جمله بر ياخود ايدر بر ذيانزه ومجالزه وتلطف

وتلطف وسلام وهديه وتظاهر وتناصر ونفع ودفع ورجع ستار ايدن
هر كه قادر اولدغن ذى رحم محرمندن وعند البعض مطلقا قرابتندن
توكه ايدر قاطع رحم در • دردده ايدر ذوى الارحامى كيم جه صله
ايدر الفت ومحبة اوتورر • وصله انا بابادن مقدم در زيرا حضرة
عليه السلام كيم تراين ديدكده امك واباك واخاك وادناك و
ادناك ادناك بيوردى • وهم مادرك حمل ووضع وارضاع وتطهير
وغسل كبى زحمتلرى چوقدر ايكون اطفال مادرى بكسوره لوزيرا طبع
محسنه مائل در • وبلكه عقلا ونقلا خلق انعامه شكر الله شكر
كبى واجبدر بو شكرى ايتمين حقده شكر ايتمسه اولمز كه بيورر
لا يشكر الله من لا يشكر الناس • ونعمتلر كه اصلى عظيم كه سنوك
عدمدن وجوده كلدكلردر بو نعمتك سبب ظاهرى ظاهردر كه والدين در
وقوتدن ضعيف وقوتدن عاجز لكدر زماننده اوزجانلرندن
كسوب سكا انعام وتربيه بى منت قلمشلردر • پس سبب وجود
وبقاك انلردر زنهار شيطانه اويوب خدمتلرين نقيل كورمه خوفزده
عقوق كوسترمه زيرا انلرك حقى حق حقيله مشتركدر • كه بيورر
ان اشكرلى ولوالديك بلكه دعاتلرى حق حقدن اوجيدر •

اولجهتدن که حضرت حق مستغنی واولار محتاجدر • فصولده وتاتا غاندن
ایدر اذا اجتمع حق الله وحق العبد فحق العبد اولی بالوجوب •
پس معاملارنده معاونت واستدکلرین توقف ومتنسز ویرب ووفا
تلرندن صکره وصتلرین تنفیذ ایدب روحلرکا بچون خیر ایتمک
کرکدر • حتی حدیثده ایدر والدینک وفاتلرندن صکره والدینک
دوستلرنده رعایت ایتمک قبرلرنی صلا ایتمکدر • حاصلی فسق وحرامدن
غیری تکلیفلرینه تبعیت لازمدر • فتاوی ده ایدر بر مسلمان اعمی مشرک
اکر نصرانی اکر یهودی پدری اولسه بیدب کلیسایه التیه اما کلیسادن
اوینه کتورمک لازمدر • وحتی استاد پدر حقی کبی در بعضلار نو
دیدلر که پدر اعلادن اسفل نزول سیدر استاد دخی اسفلدن
اعلایه صعوده باعثدر پدر دغدای جسمانی ایلدیکی بیلر استاد
غدای روحانی ایلدیجان بیلر • کلرک اعطایه صرف مال ده اوچدر
اول اچمکو ندر کرکسه ذمتنه لازم اولان خرج عیال کبی کوک مندوب
اولا تقرب ایتمک صدقه کبی بو قسم ده نیت واخلاص کرکدر • وریا
وسمعه وشهرت واذا اومت دن صاقنمق کرکدر • وصلحا وایتام
وارامل دن محتاجی بولوب واخفا ایتمک شرطدر خلاف صدقه فرضک که

کرکدر اظهاری مندوبدر الکنجی بذل وایثاردر تحف وهدایا واجره
شعرا وضیافت کبی بوندن شرط تعجیل وکتماندر • وعطاسین قلیل
عد ایتمکدر • وآز آز علی التعاقب مواصلت عطا ایتمکدر • وموقع عطاده
تشخیص ایتمکدر که عطایه لایقی یاد کلدیوم فاذا اصطنعت صنیعه
فاعرضها لله او لذی القرابة او دع • ظلم خودبرشیئی خلاف محلده وضع
ایتمکدر بی ضرورتجاده یخندق یاد بوار اعمل کبی اوچنجی کندو
ضرورت معاشنه انفاقدر • ومهمات عیاله دخی صدقه نیتیله
اولیجی بو قسمدندر • ودفع ضرر عرض ومال وتشیع ظلمه ویرلن
ده بوندندر • بو قسمده شرط اعند الله یعنی عیاله مطعم وملبس ده
مضایقه چکدرمیه اسراف ایتمه • والذین اذا انفقوا لم یسرفوا
ولم یقتروا وکان بین ذلک قواما • ولا تجعل یدک مغلولة الی عنقک
ولا تبسطها کل البسط بودر • پس هرکون لحم بمک • وکوندن کونه باده
ایچه وقطنی کیمک اسراف در حرمدر حضرت اویس قرنی
بیورمشدر که ایمان لذتی اکلنز اول کشیدر که اندن دنیا طعام تعبیس
لباس ملبس وصحبت غنی مجلس اولا سب هرکه حظ ایدر زیب وزیورده
طلا وکلدر وصایلیدن شهوات قرمیه واتات قیمتجه بخرجمکده

اسراف در ان الله لا یحب المسرفین • لکن فتاواده ایدر بسط الوان
اطعمه جایزدر اظهار نعمت الله ایچون اولسه ریا و شهرت مراد اولمز
بعضی اسحابه لا خیر فی السرف دنلدکن لا سرف فی الخیر دیمش
اما ملهو در که ظلمه ویرلن ده که تخلیص عرض مال وجان وجاه مراد
اوله اعتدال اسرافه قریب کرک زیرا انلر مسرفیندن در اهل عدل
دکلدر اعتدال اولاره تقصیر کورنور شاید بکمیه فتنه ارته دخی زیاده
کیده • ع بو روشندر که بر درنا کسیله خرجی جو مردک • بو معنی
مجربدر که بعضی عطادن خرطوغدی وبعضی دفع شر ایدی وبعضی
شر کوستردی تقریر اولان وناحل ویرلن لوده الحدیث
الحادی والعشرون عشرة من الفطرة • قص الشارب
واعفاء اللحیة • والسواك • واستنشاق الماء • وقص الاظفار
وغسل البراجم • ونتف الابط • وحلق العانة • وانتقاص الماء •
احمد ومسلم وابوداود وترمذی ونسائی وابن ماجه حضرت
عائشه دن راویلردر • مشارفه ایدر راوی اونجی اوندم
مکر مضمضه اولدیر • قاضی عیاض ایدر رخصان اولمق اولی در که نقص
من الفطرة حدیثنده مذکوردر • فطرة اول سنة قدیمه در که

انبیا علیهم السلام انی اختیار ایدی • وفطرتلر اول امرایلین حضرت ابراهیم
علیه السلام ایدی • اکمل ایدر من تبعیض ایچوندر ایکون ختانی ذکر ایتمدی •
ابن ملک ایدر ابتدا ایله اولمسی یکدرعشر کاین من الفطرة تقدیری ایله •
قص قطع معناسنه در • اعفا اکثار معناسنه در • لغه مجلده ایدر سواک مصدر در
استعمال سواک معناسنه در • شجره معناسنه اولمقدن بو خوبدر که استعمال کبی
تقدیره محتاج اولمز • خصوصا سیاق وسباق جمله مصدر در • تدبر •
براجم ختم بایله برجمه نلر جمعیدر که بر مفصلک عقد ومفاصلی در • انتقاص
قافله وصاد مهمله ایله استنجادن کنایه در • یا خود انتقاص اولمق فا ایله
وضاد معجمه ایله انتضاح معناسنه • ابوداود کتابنده لفظ انتضاح
واقع اولمش • یعنی اون نسنه فطرة اسلامیه وسنة ابراهیم دندر
اولا بیغی کسمك مختار بودر که تا طوداغك اطرافی کورنه • ایکنجی
صقالی جو غلتمقدر قصی مکروهدر مختار بودر که طولی عرضه
اصلا دکمیه • اوچنجی مسواکلنمکدر بعضلر مستحب دیدیلر •
صحیح سنت اولمسی در قدوری وهدایه وغیری بوکه ذاهبدر •
جواز مطلقدر رطب کریاس مبلول کرغر مبلول وکیجه دا کرکوندزده •
وکرکسه قولتنده طاهر اکر جنب اصل کرنفسا صائم اکر مفطر اولسون برابردر •

فصل

وقامو سلیمان وریحان وکرفا بله مسواکلنمه اراک اکر زیتون بله جایز در
تاتار خاندن ایدر سواک مستحب در هر قیام صلوتده وضوده وآغز
قوقدقده وانیودن فالقدقده ابن همام ایدر دیشی صارردقده دخی
مستحبدر نجه معتبر اتده قیام صلوتده مسواک ثابت ایکن مکروهدر
که خروج دم احتمالی وارد یکی خطادر زیرا فقلده دشه سورب بوتون
دیشده دکور ممکندر غالبا ایکیون بستاک عرضا لا طولا دیدیلر خصوصا
ابن زنجویه حضرتلرینه دن بوحدیثی راویدر که صلوة بسواک افضل من سبعین
صلوة بغیر سواک ومقدم ومؤخر سواکی یومق کراه وسواکی اولانه بادی
قائم مقام اولمز وعند البعض اولور کفایة البیهقی ده ایدر سواکی وقتی
قبل الوضوء تحفة الفقهاده ایدر حالة مضمضه در دردنجی استنشاقدر
که اصلی نشوقدن در که بورنه قویلن علاجه دیرلر غایة البیان استنشاق
بورنه یومق یومق دکلدر بلکه نفس ایله صویی یوقاری چکمکدر اصلاح الایضاح
بشنجی درتنقلر کسمکدر مستحب بودر که الدن باشلیه صاغ الکی مسبحه سنی
اندن وسطای اندن بنصری اندن خنصری اندن ابهامی کسه بعده صولکی
خنصر وبنصردن ترتیبله کسه صکره صاغ ایاغنکی خنصردن باشلیه
صول ایاغنکی خنصرنده تکمیل ایله التنجی بر مقدار کلرینی یومق سنتدر

وضوده

وضوده اکر غیریه زیرا مراد صو کچمکه مانع اولان وسخی دفعدر انف
واذنه بویله دردیلر بدنجی قولتوق قلنی بولماقدر بولنیجی سنته
دکلدر ومسلم حدیثنده ایدر فصل شارب وتقلیم ظفر ونتف
ابط قرق کوندن تجاوز ایمه سکزنجی اولیوق قلنی بوجاقلر بولنمکدر
بولنیجی سنته دکلدر طوقزنجی استنجا در یاخود سراویله صو یتمکدر
اونجی مضمضه در یاخاندر که ذکر کجلدز ایدن کسمکدر

الحدیث الثانی والعشرون

کل معروف صدقة والدال
علی الخیر کفاعله والله یحب اغاثة اللهفان بیهقی ابن عباسدن
راویدر معروف منکر ضدیدر یعنی هر نسنه که خلق استحسان ایدر
وانکار ایتمیه لر صدقه در اخیرنی ایدر معروف عطا واحسان
وعادة حسنه در مثالی بودر دلاله بولکوستر مکدر لهیف ملهوف
ولهفان وملهوف محزون ومتحیر ومتحیر ومظلوم کسنه در اخیری
هر ایلکی صدقه در قولا اکر فعلا وهر خیره بولکوستردن همان خیر
ایدن کبیدر والله تعالی قیفوده وتحیرده اولنلره مدد نشید رمکی
سور یعنی خدا تعالی محبوب ایدر مظلوملره عون ونصرت
ایدنلری

الحد الثالث والعشرون

ثلث مهلكات وثلث منجيات وثلث كفارات وثلث درجات فاما المهلكات فشح مطاع وهوى متبع واعجاب المرء بنفسه واما المنجيات فالعدل في الغضب والرضاء والقصد في الفقر والغنى وخشية الله في السر والعلانية واما الكفارات فانتظار الصلوة بعد الصلوة واسباغ الوضوء في السبرات ونقل الاقدام الى الجماعات واما الدرجات فاطعام الطعام وافشاء السلام والصلوة بالليل والناس نيام

طبرانی اوسطده راويدر ابن عمردن • ثلثده تا اولمدغی خصله اعتبار ايلدر اوچ خصله هلاك ايدجيدر يعنی عذاب وقهر سبيدر • واوچ ده قورتوجی در عذابدن • واوچ ده كفاره كفارتدر • واوچ ده باعث علو درجه وسبب رفعت مرتبه در • اما مهلكاتك برنجی شول شحدر كه اطاعت اولنه اصطلاحلر شحی شو بجلدير كه حرصلر مركب اولا يعنی مالك اولدغندن ويرمه ومالك اولمدغندن جمعه حريص اولا • بعضلر ايدر شح هم ويرمه هم اخری سخاندن منع ايتمكدر كوم كبی • مطاع ددی زيرا شح طبعده اكسوكمركوز درجيلی دن انسان مشول اولمز نهايه ضرر وشول اطاعت

اكر بخلی مغلوب ايدرسه مفلحين دن اولور • بخل ضرری حكمی بودر عاجز در وبری ده شول هوادر كه تابع اولنه شهوة وهوادخی منبعيدر انسانيه وخلقه حيوانيه ده مكمولندر انجق تابع اولان ملام اولور مخالفه ايدن واما من خاف مقام ربه ونهی النفس عن الهوی فان الجنة هی المأوی حكمجه خشيه كرر • خالف هواك تجد دواك • من يكن ذا غرة في العاجلة لم يكن ذا غرة في الآجلة • انجون متبع دده • بری دخی كسنك كندو نفسی ورای ايله مجب وخودكام وخودنما اولغی در • عجب شول كبر بليغه دير لركه كندو ذاتندن وفكرندن اوزكه ذات ورای كورمه وكندوده اولمايان كالی اوزنده وارصانه جهل مركب وكال حمق وسفه وبله بودر كه علاج پذير اولمز لكل داء دواء يستطب به الا الحماقة اعيت من يداويها • اما منجيات اوچدر اول غضب ورضاده اعتدالدر كه شرع شريف قاقدغنه شرعك مرضاسی قدر قاقيوب راضی اولدغندن راضی اولمقدر فاعتدوا عليه بمثل ما اعتدی عليكم بيورشده • غضب بر كيفيت نفسانيه دركه انك سببی ايله جوهر روح كه قلب انجنده كه حرارت غريزيه در

انتقام دمنده خارج بدنه حرکه ایدر • ودم قلب قاینیجه بخار ودخان
مظلم خارجه حرکه وتصاعد ایدب تجاویف دماغ وعروق شرایین
که مجاریدر روح نفسانیدر ممتلی اولوب دخانندن نور عقل محتجب
اولور • پس مرآة عقل کثیف اولمغله قوة نظریه ضعیف وارر • حضرت
پیوردر لیس الشدید بالصرعة وانما الشدید الذی یملک نفسه عند الغضب
غضبکدن مراتبنک مقبولی باشاوردن کبی کیچ یانوب ادنی
اهما الله رجاسوینیدر • قال علیه السلم الحذر لا یکون الا فی
صاحب امنی تر تقیی • اما بشرط انکه بو حلم قصور حمیتندن
وخمود حرارة غریزیه دن ناشی اولمیه • که انسانکده غیرة وجلادتی
وحلکده قوای غضبیه مغالبه وغلبه ایتمکده در • والا اعمی بکنا محرمه تعدی غنه
ومقطوعلی زنا اتمدکه دونر قال الشافعی من استغضب ولم یغضب
فحمار • غضبکه مردود مرتبه سی تیز کلوب کیچ کیدر بارودت
کبی جزئی شرر دیا کلنوب غوغا وفتنه قوپرمیجه کچمیندر
بو صفة حقده وقرا کوکلو لکدایله وظلم ایله مرکبه در • امام غزالی
پیوردر که حکام دم غضبده حکومت ایتمیه لر • که خلفاء راشدین

حین

قوة غضبیه قبولنده امر جهتنده در اوراده بر وکرکا قالمز ۲ روغن کرانسی کوکده صابه مستعمل اولور ۳ قورقوسی اودن کیدور ۴ باشی اودن کیدور
بو مرتبه حلمکدر لکن اسباب غضبیه متتابع اولسه تحلم اتمدن قسمنده دلمند
اولور حدیثنده بیوردی اکر دغضب محلی حاصل کلسه کیچ کلور
تیز کچر متبولدر کیمی تیز کلور کیچ کچر دود دار کیمی تیز
کلور تیز کچر حضرت مولانادر
کیمی کیچ کلور
کیچ کچر کرکدر

حین غضبده اقامة حد وتنفیذ حکم ایتمزلر • وحدیثده بیوردر لا یقضی
القاضی وهو غضبان وهم عاقل روشندر که غضب فنون جنونک
مقدمه سی • وغضب سکراتک کدوسی در • مجنونک خود حکمی فاسد •
وسکراتک بازار قصاسی کاسد در خصوصا غضبک شرار ودخانی
قلبی طار وعقلی تار اتدکده تحریر برقدح حقد وغضبده باده ویرن عقلنی
باده عشقه اتک عمری کچه خم اولمیه • پس غضبک شراری ودخانیدر هوای
شیطانیدر انک قلبه دخولی همان ابلیسک دخولیدر که نادن مخلوقدر
مکر بغض لله وغضب فی الله علی قدر رضاء الله اوله که حدیثده که عدل
بو معنادر • وافضل اولان حلم اولدر که غضب حرکه اتدکن عمل وبانقلله
یامرینده مشروع ایله زایل اولندر • سبحانک ثانی سی فقر وغنادده
قصد در یعنی وسط کچمکدر اسراف ایله تقتیر ایله اسلم یعنی غنی اولیه مسرف ومنفور
اولیه وفقیر اولیه مقتصده اولمیه حدیثده بیوردر ما قل وکفی خیر مما
کثر والهی • بعض علما مانکه عمومندن عجب وتعنت ویرن علم وعمله
ویرن دنیا کیدر دیمشلر • تا الشیخی سر وعلانیتنده الله امرنه
طیب نفسله تبعیه وصبر الله دن اجر استمکدر شرح مصابیح • یا خود حسبه
حفظ مناسبه اولدر حذف مضاف ایله یعنی حفظ ادب الله اتمکدر کذا فی الوجیز •

حسبه بدر حسب المفهوم حفیظه ورجایه شاملدر پس اولدر

انسان

بو کلمات جوامع الکلم دندر که ستر و علانیه و فقر و غنی و غضب و رضادن
خالی اولمز جمله ده مبنی نایه دیدی عمل ایدن نه بیدر قضای حسنه
الله روایة انس یعنی ستر و علانیتده الله درجه فوق الملک غضبدن منجیدر
اما کفارات بر نماز دنصکره برنه دخی منتظر اولمقدر که عند العارف
بو نماز قلبی در علی صلوتهم یحافظون و دائمون دن بو اوله اولور
وصو قلرده ابدست یکی لمک خصوصا هر وقتده و جماعته نقل اقدام ایتمک
اما درجات اطعام طعام در خصوصا مسکینه و یتیمه و اسیره و معتره
و سایر محتاجه خصوصا بی ریا اوله و دخی افشاء سلام در حتی صباحانده
سلام ویره که بنلکی کیدر دیدیلر و دخی لیل اویورکن نماز قیلمق
کفضایلی بیجدر بویتر که کوندز دکه ده بر مراد آزدر هر مراد
غالبا سحرده ویریلور و حضرت قرآندن کچه ایندی معراج کچده اولدی
و نیجه انبیایه لطف کچه اولدی و واعدنا موسی ثلثین لیلة و بو کچه واردر که بیک
ایدن زیاده دکر که لیلة القدر خیر من الف شهر خصوصا تهجد و قیام
لیل منافی خصوصنده نصوص جلیله وارد اولمشدر تتجافی جنوبهم
آتی و علیکم بقیام اللیل فانه دأب الصالحین قبلکم و قربة الی الله و نهاة
عن الاثم و تکفیر للسیئات و مطردة للداء عن الجسد حدیثی کافیدر روایتی چوقدر

حصوصا اجرکم مثل تعبکم طبقیم اصعب علی ایتوده قاطدر حاصلی
هر کیجه دولت سعادتدن اینوب ایقوده چوق کیمسه محروم قالوب اویانمقدیار

الحدیث الرابع والعشرون

ذکر الانبیاء من العبادة
وذکر الصالحین کفارة وذکر الموت صدقة وذکر القبر یقربکم من
الجنة دیلمی مسند الفردوسدن معاذدن راویدر معنی انبیایی
ذکر ایتمک عبادتدر یا نام شریفلری ایله تشرفا ذکر اولدیغی بشرط آنکه
هر آدم هر قتیسی اکلدقی صلوات ویره که فرض عین در حنفیه نک اصح
وقوی قولی بودر عامه مفسرین و اکثر فقهاوی بو نک اوزره در و سبحی
و شافعیه دخی حلیمی ایله داود بو که متظاهردر و بو حدیثی شافعی و ابن عساکر
و ابن حجر دن راویدر که بنی اکدقده جمله انبیایه صلوة ایدوکه تحقیقا
الله مبعوث اولدیغم مبعوث اولدیغم کبی یا خود مراد قصه لری و معارفلری
ایله ذکر اولاکه تعنی تمامی ایله تعنی آمارح لکدن و قلبی تلوندن تطهیر
ایدن که حبیبنه خطابا بیورر و کلا نقص علیک من انباء الرسل
ما نثبت به فؤادک یعنی حبیبم سکا حکایات ایدن رسلر قصه لرندن
شول قصه لری که قلبک انکله قضا و الم و جفایه و غم و بلایه راضی اولوب
هر باد عنا و صرصر قضا ایله جبل راسخ و بحر محیط کبی ثابت و راسخ اوله

بم اقدام بونه دقیقه درکه سلطان انبیانك کالاطیانی ومیدان توحید
تمام صعود وجولانی کالاه اولوب ساحه موقده انبیا واولیانك فارس یکتاسی
وسابق بی همتاسی ایکن حضرت حق اکا سکاطیانان اسلاکی
ذکردن اولور بیوردی بوکلام بزه تنبیه بنیه وتوبیخ عزیضه
دیمکدرکه دارین دولتکز ومنزلنده سعادت وعزتکز سلفکزی
ذکر ایتمکز دیه ایکون مراج دیر بزیم اوشا مثل ما مور اولدی
که نماز السلام علینا وعلی عباد الله الصالحین دیرز پس بو دعا عبادة
ایجنده ایتمکه مامور اولدغمز ده عبادت اولمکه سنه دلیل آخردر ایکون
خدا تعالی کلامنده اوچ کروهدن راضی اولدی بری مهاجرین بری انصار
بریده الی یوم القیمه بونلردن صکره کلوب سلفنی ذکر خیر ایدنلر دخی بیوردی
والذین جاءوا من بعدهم یقولون ربنا اغفر لنا ولاخواننا الذین سبقونا
بالایمان پس دعا معلومدر که انلرنا مدری ایله ایدیلدی اولدقوتنه بر اولیه
که انلر شفعا مشفعین دن درلر ایکون وذکر الصالحین کفایة
بیوردی یعنی صالحلرکه ذکری کفایه کفایتدر وخفی اولیاکه
عطف کوستردکه صالحین دن مراد اولیا اولدی وبنه اباکه بعد وابالك
نستعین واحدناده اعبد استعین اهدنی دغدکی عبادة وستعانة
ودعا مز انلرکه عبادة ودعالری ایله مختلط اولغله قصور عفو اولسون
وعون وهدی زین اولسون دیودر آخر بانارده وانزابوا تجه ایجنده
بر قاج قلب وکیزرداولندغنه دونه ولما غدر رحمه شیخ بر تحقیق ده
بوجمیندر ایکون سید الطائفه جنید بغدادی بیوردکه حکایات المشایخ
جند من جنود الله یعنی مشایخکه حکایه لری باخود معرفت آمیز سوزلری
بر عسکر رحمانیدرکه کشور دله عنان عزیمتی توجه اتسه نفس وهوی الخاطر
منهزم ووساوس شیطانیه منصرم اولور که انلرانفاس نفسانیه لرین
نفس رحمانی ده قاقلوب انکله بقا بولمشلردر بولار عیسی نفسلی اسرافیل
وقت درلر که نفوس موسوسه تخلیه واحلا وارواح صافیه تحلیه واعلا
ابدرلر وقلوب متینه جهات طیبه ایله احیا ایدرلر بیر ابوستری
عرفا بیلورلرکه هرکا ملک وجودی ایکی نفس رحمانی ایله تحصیل اندکی
عرفانی درر وفکر بدرینه ایکه بو قالب تیره اولدی حضرت رسالتکده
وارلغی انا اعلمکم بالله صفتی ایله ایدی اول صفته موجود بالله وکامل بالله
الله اولمقدر که اقل انما انا بشر مثلکم دن صکره بوحی الی سر بیوردی ایکون
قل رب زدنی علما ایله امر اوندی پس کاملکه وارلغی بر هویتیه صالدغی
قطره تعبیردر سیوی ای برادر توهمان اندیشه مابقی توهمان وریشه

م کو بود جندی وبیل اوتباه اوچوصد بازست منکر در کلاه بیورد غی
بومغوندر • پیر هرات عبدالله انصاری اصحابنه وصیتنه ایدر که
هر بیردن برسوز خاطرده طوتک کوکلز تیز سه باری نام لرین ذکر ایدک
که انلرک نام وبغا لرندن بلکه در وبام لرندن عشق یا غر عند ذکر
بالصالحین تنزل الرحمة • وبنم سعادتم بودتقیه نظر قیلاکه روشندر که تولک
سعادة عظما سنی مولا سنکتولنی الکاسی در • اول ایرغالبا قول کندی
مولا سنی الکنه موفوقدر که فاذکرونی اذکرکم بیورر • وحدیث منفصل ده
بن ذکرنی ذکرته مذکوردر • ومولا نکقولنی الکاسی قولی اماره لکدن
وتلوندن آریدر که الا بذکر الله تطمئن القلوب در • وثبت الله الذین آمنوا
بالقول الثابت در • پس اطمینانه وثباته باعث حقی ذکر ایکن سلفی
ذکر حقنده دخی ما ثبت به فؤادک بیورر • مثال بودر که اولیالر
ذکر مذکور صفتنه کرمشلردر • وتوحید بحر وحدته طالق قطره لری
عین بحر اولمشلردر • وتکمیل مجذوب مستقله محبوب ومعشوق اولمشلردر که بحار
ابو هریره رابوبر که قول زائل اولمز یکانوا فلا تتربون حتی آن سوه رین تحقیق
سوم سمعی اولورم که انکله ایشلر • وبصری اولورم که انکله کورر والی
اولورم که انکله یا یشور وایاغی اولورم انکله یورر • یعنی اکنده وصفات

صفات ضعیفه سنی محو ایلدم وانی قویه وقدیم اولان صفاتمله متصف قیلدم
وباقی قیلدم ونه استرسه ویررم وصفتنه صقلدم مثنوی گفته اورا من
زبان وچشم تو من حواس ومن رضا وخشم تو • چون شدی من
کان الله ازوله من ترا باشم که کان الله له • مارمیت اذ رمیت شهود
وحدت اهلنه نه اشارتدر • وان الذین یبایعونک انما یبایعون الله
ستر جمع عارفلرنه نه بشارتدر • لست کاحدکم ایت عند ربی نه رمزدر •
والضحی ولعمرک قسمی نه غمزدر • اللهم ارنا حقائق الاشیاء وکشف الغطاء
حاصلی چونکه کامل لر وجود مستعار خیالی لرین وجود حقیقی ده محو ایدب
جان باقی بولدلر عین توحید وذکر اولدلر وصفة الله کردلر • پس انکچون
بونلری ذکر له حضرت حقی ذکر ایتمکدن حاصل اولان منافع حاصل اولور
وبونلری الله که ایله سوز تابونلری سونلری • سوز ایکچون خیاری باشه مز
که حدیث بیورد • من کان یؤمن بالله والیوم الآخر فلیکرم ضیفه جائزته
مباشرت اتمشدر • مثنوی چون خدا خواهد که پرده کس درد • میلش اندر
طعنه پاکان برد • پس بولاری خیرلی اکانلره خدا کرام ایدر شرلی اکانلره
نکبت ویرر • تعبیر وحدیثده اصحاب کهفک نام لری یکیدن بازلسه غرض اولیسه
متاع ارا سنه قونلو غورلنیه خانه • قونسه بانیه بیورد غی کرامته لیبیسه

بم جان بسانند در صد جاه دهد
هر چه در وهمت نیاید آن دهد
مفرجه

پس بولاره وشمنکلر الله خصومت
والله دشمنکلر در

که اما نمدم

37

کافی و ناهی در • رنجانده امید برکسه جانده اگر نام ممانده اولان
بر ولی هر نه قدر اکلمش سه و نه دکلو معتقد ایسه اول قدر فیض و
بخشش و عنایتلاین اولور • این کار پاشا لو فاستعینوا من اهل القبور
حدیثده اهل قبوردن مراد ولی لودر دیو • واین سنا علم رسالتدن بویله
دیشلر • یعنی قبی اشلرده تحیر اولسکز بدنی جانه مغیره دوز نلردن
مدد استکز که انلر حیاة طیبه حی قیوم الحیاة بولشلردر • زنهار کراتم
لوینی و بعد الوفاة تجرب اولان نصر فلرنی انکار اتمه که حرمانده • بلکه بولار
ذکر ذکر حقده انفع در اول جهتدن بو جهتلری بشرتیدر • ما التراب
ورب الارباب • وهم قوبل القاسیة قلوبهم تعبیرنده دیمشلر که بعضی ذکر
وارد رکه صاحبنک قلبنک قسوة و ظلمتی ارتور تر توحید قسمنده صیقل قلوب
ایکن • ذات پاکی بلا نلو غیلو مردار دلت و وسوسه لر دیالی سمعلی
خاطرلنه اکدر قلر یجون • ایکون وابتغوا الیه الوسیلة بیوردی حق سبحانه
الیه ابتغوا خیر الوسائل نبیا و ولیا نصب عین • بو خورو شلردر که
ملوک و امرا قاسی فقرانک مصالحی اولسه وسایط کرکدر فکیف عند مالک
الملوک منشور • چون تو در قرآن جو بکر بختی باروان انبیا
امیختی • ور بخوانی و نه قرآن بدیر انبیا و اولیا را دین کیر •

جامی • در دلم نقش شد نام که ایمان درست • پس بود نامه اعمال مرا مهر قبول
ظلم بود رکه بوخاکیا لری یقیه شرابلرندن و اثر شربلرندن محروم اولمیه
اول سلطانلرکه بیوردیلر • شربنا واهرقنا علی الارض قسطها وللارض
من کاس الکرام نصیب • وحدیثکه صوکی بودرکه موتی الکم صدقه در
زیرا دنیایه غرور و سروری کیدیرر • کانه تعد مسترتدن انفاق انفس
اولور • و ذکر قبر سزی جنته یاقلشدرر • زیرا دنیاده حزن و غم و فتور جنکلر
کناه دوکر پس کناهی کیدیجه جنتلک اولور • و حدیثده غم و بلا کفارتدیر در

الحدیث الخامس والعشرون

ثلث من کن فیه وجد بهن
حلاوة الایمان من کان الله ورسوله احب الیه مما سواهما ومن احب
عبدا لا یحبه الا لله ومن یکره ان یعود فی الکفر بعد ان انقذه الله منه
کما یکره ان یلقی فی النار متفق علیه در انسدن • من کان ومن احب
ومن یکره ده مضاف محذوفدر زیرا محل صحیح اولمز • پس جملنی اولینده
حب مقدردر • ثالثده کراهة مقدردر • و مصدر مقدر فاعلنه مضافدر تقریر
یعنی اوچ خصلت حرکیمده اولسه انلر ایمان دادنی بولمه • بری شول کسنکه
محبتی درکه اول کسنه الله و رسولنک محبتی ماسواسندن محبوب اولا یعنی
هر کیمکه محبة الله محبة ماسوایه ترجیح ایده ایمان دادین بولمه • و بریده شول

کشنک کراهیدر که کفر رجوعی کوکوره الله تعالی انی فور ترد قد اسکن
اوده آلمغی کوره کوره کبی یعنی کفری اوده کرمک کبی کوره کو رمکدر مصابح
ومشارق شرحلرنده ایدر بو محبة اختیاریدر طبعی دکلدر مثلا حضرت شم
برمؤمنه امر اتسه کافرله دوکش شهید اول دیو باکافر اولان والدنکی
یاولدکی قتل ایت دیو بو ایلکی والدرمکی طبع کره کوره رکن اختیار له
سومکدر سلامة عاقبة وصلاح انجام تابع اولمقدن ایدوکن
بلدوکجون وهم حضرت حق قدرة وقهرده کالن ولطف ونعمت وجمالن
وحبیبنک بزه والدینمزدن زیاده رأفة وشفقتین وفی غرض محبة
وشفاعتن بلدوکجون مخالفتدن قورقب واوتانب تابع اولمقدن
تنه کیم مرضیک طبعی برهیزدن وآجی دوادن نفرة ایدر کن ازدیاد
مرضدن خوفا وصلاح مزاجی جاءة ایکسنده قبول ایدر ایشته
بو مذکوره اولان محبة اصحاب زهد واربابه وجود محتسبده
کرسرکه نعم وجفاء وستم لا وهستم عنا مقاسیده سرکنجبین ذکرله
سواد سودالی وصفرا صفرا وبیضالی وسموم غموم سوائی
سورب سکرالابه واصل لرمقامی دکلدر لمحرره طاتمسلر
من وسلوای محبة لذتن کیمی التون لقمه سوی کیمسن صوغان ثوم

ترا حلک

ترا حلک بیورد قلری انجق محبة حقیقیه نک مقدمه سیدر والا
فانی خدمة حقی کوجله کراهتله کورهلک فانی نعم العبد صهیب لو لم
یخف الله لم یعصه مصداقجه ملائکی کافة مجاهده کیدب ذکر و
طاعة غدا اولوب وخدمته زنجیر محبت وجکال جذبه ایله مجذوب
ومجبور اولب استنکافه قادر اولامق وتعسک وسوسه برنه
کلمات عرفانیه والهامات ربانیه کلمک ویبدل الله سیئاتهم
حسنات حکمجه نفسانیه سیئاتی روحانیه حسناته تبدیل اولوب
مراد نفس برنه عشق کلمک م کارمن عشق وبارمن عشقت حاصل
روزکارمن عشقت اما جبالی وارلغندن ارنیوب وآب
فنایله وسوسه سوادن بونیوب کندیه غیری قیاسله بشر مقام
مجرد نه ایرمز وقلب مادام که قالبده در تعلق هواجسندن قورتلمز
دین لرله عجب اتمزز کم بجملدر صبی ایله دوه جماعدن صنعدع
نری ایلدر ریادن دجاجه ایله منزل حمادن وقبلی بغا ایله سمادن
واعلی ایله اشکال والوان وهیئات اسیادن محبت کمکدر انجق من لم یذق
یازق دیرز اذاقنا الله وایاهم حلاوة التحقق والتحقیق کیف لا
یصل والله لایأمر بالمحال وقد ورد فی الحدیث القدسی تجوع ترانی تجرد تصل

باکی جهت ایله
قنطره یاوغلاب سوکن سنه حرارتنه رکز تجرد مسعود کرکدر اولمدکی
ایچون عشق مجاز نیک کمالنه واخلاص اولور زنجیلا لدن
واشتغال وتیدن ایچون تیدن سبابندن جاتدن
آیا اولمدجا یکلمک بتدن تجرد اولدن
غائبه یوسف عین الاکالاتقاص
من کمال یوسف مع الاصنام
یوجد ولعل المراد
یا تقوران اهل الجنة جرد
مرد لذلک الغرض بانه اراد
الوجه الروحانی
قیاسا

بو مخندن اختیار قندن قالور که سلطان عشق که جیاده رقلاب
غمزه ایله عاشقلك کلیتین یاغما ایوب پادشاه عقل و عسکر قوا بو سلطانك
سلسله سنه مقهور اولور م بزکورد کمز صبر و قرارك بری یوق
دل مملکتی مکر که تاراج اولمش ۰ انکچون دم جیرتن که اعمی که اصم که ابکم
اولور تروکاهی بخود اولوب لی مع الله دمندن براثر لامست و با خدا
اولور لر و غیری عالمده بولنور لر ۰ اذا تم الفقر هو الله و صالله ایرر لر ۰
و نور فایله سواد الوجه اولور لار ع ان المحب عن الغیر الی صمم ۰
بو مضمونده که پادشاه قلب قندن کیدیر سه حیثی حواس دخی اندن
کیدر فهم قیل قوا عقد عنوکه بیر یدر ۰ الکلك ایسه سماعك بیر دی ۰
بو رایه برنلرك غیبتلری حضور و حضورلری غیبت اولور الصوفی کالبن
بالبن دیمکی بونلر جسملری ایله خلق ایچنده ملکی و فرشی ۰ و روحلری
ایله ملکوتی و عرشی و سرلری ایله جبروت و اسما و صفاته عالمندن در لر
طوبی لهم که بولارك کوکلری بو قاری ۰ و عارض اولان طالر و بو دافکری
آشتی در ۰ بولارك مجتمی طبعی دکل اصلیدر ۰ جسمی دکلدر حیدر ۰
زمانی و عارضی دکل ازلیدر ع سکرنا بها من قبل ان نخلق الکرم ۰
فی کیف و بی کمدر سر تریدر ۰ تعریف اولنمز جنس و فصلی سلبتمز ۰

انجی سر کذشت دنیلور بو عشقك کتابی چون انجنده نقطه سی بو قدر
که حرف و عجه صغر محیط در محاط اولمز سوکی چوال بحری کون المز ۰
کوره دور خالنده جهانی قایلدی فی جنون ۰ تاب نرلفندن جهانی
بغلدی بر کار عشق ۰ قلبی خالی ایتین وحدت سوزین فهم این من فاش ایدر
بونکنه چکه وفی مزهار عشق ۰ ظل زایلدر عدم در هر کیمك که اولمسه
ذکر عشق و فکری عشق خوانی عشق بیدار عشق ۰ بی نشان بر کیسه در ترك
سواقیلن وارد ۰ بو کل آغر منزل الثر بار بدر افکار عشق ۰ اقدر دو معلك
چکز بحر اهل دلکی ۰ صو وسیل سرمایه سیدر ای او جز بازار عشق ۰
جایدر بازوی شه شهباز عشقك صیدنه ۰ بولدی جانانی جانی قیلمین
ایثار عشق ۰ قلبه یوز بیك داغ اور ریعنی قیلور مشاهده جان
اندانی اتق ایلر چراغ غار عشق ۰ صانغ خسته جانی بلمز چونکی کس دلك
آچه جالی طو نمیوب بیکانه و اغیار عشق ۰ الهی ذاتمن تبایا کاش شاهك
کوره اختیار اتو جبری جبریله بو در عاشق اولنك شانی جبر عاشق
که فعلی توحید در بیت خاصك اخص ارکانی ۰ کاملك بر و بالیدر بو در
ناقصك لیکه کسر و نقصانی ۰ اختیار اصلی قدرته تابع قدرته خود وجود
دیرانی ۰ در میان نیست اهل محو فنا اختیار از کجا کجا فانی ۰

نادانی نحو

توکه باشی واین سخن سنجی بکذر از اسم ورسم نادانی **الحدیث**

السادس والعشرون ثلث من کن فیه اواه الله تعالی فی کنفه

وشمله رحمته وادخله جنته • من اذا اعطی شکر واذا قدر

غفر واذا غضب فتر • حاکم وبیهقی راویلر در ابن عباسدن • آواه

متولد متعدد بلدر • اما قصر للازمدر مشهور بودر • صاحب آواه غیرت

ایواه انزله وجعل له مکانا ومثاوی دیکدر دیو • کنف تحریکلر اکدر

دیل مغاسنه • وخانه اورناسی وجانب وناحیه وصفناجنی بیردر •

اما مراد قرب وستر وعصمتدر • من اذا اعطی ده مضاف محذوف قدر

خصلة من دیکدر • یعنی اوچ خصلت هرکیمه اولسه الله تعالی انی

کنف لطفنده ساکن ایلیه • واکا رحمتی نشر ایلیه یعنی نه دریغ بذل

ایلیه وانی جنته ادخال ایدر بری شول کشی نک خصلتی درکه نعمة

ویرلدکه شکر ایدر • یعنی هر عضوی ما خلق له سنه خرجیه کا مر •

اعطی معلوم اولمقدر جایزدر • یعنی کدسی سخا ایدکه شکر ایدر • یعنی

خدا تعالی بنی جمیعی اولان کروه نجاتدن ایتدی وبنی اوز صفتی

ایله متصف قیلدی که حیا ایدر نه حلیم • ورجا ایدر نه کریم • وبنی

ویرمکدن استمکه محتاج ایتدی • بلکه الید العلیا خیر من الید السفلی

مضمونجه

مضمونجه الومی اوستن وسخرلی اتدی نامرد لوکه الاجدر علی دیو

شکر ایتکدر بو علم اهل مروتکدر • م من طلب المجد فلیکن کعلی

لیب الالف وهو یتیم • ودخی دشمنندن انتقام المغفا در

اولدغنده • ماز اذا الله عبدا بعفو الاعز احد شیندر که مژده بطعا

عفو ایدن وحکما دیدی که دشمنکه غالب اولسکز عفوی قدرنکه شکرانه

قیلکه اول سنکا اوزرکه قادر اولدکه • وغضبه کلدکن سست وبورغون

اولمه یعنی غضبکه اقتنک شامتن وندامتن فکر ایدب • اول الصبر

امر من الصبر واخره احلی من العسل دیو غضبن قهر ایلیه **الحدیث**

السابع والعشرون خیر جلسائکم من ذکرکم الله رؤیته

وزاد فی علمکم منطقه وذکرکم الاخرة عمله • حکیم ابن عباسدن راویدر

جالس اوترجی جلیس مثلم • بوحدیثده حضرت م صحبت صالحه ترغیب

وبحث العموم طالحین صحبتندن تحذیر ایدب بیورر که هم صحبتلر کزدن دین

ودنیاکز نافع وبلیات دارینی دافع اولان مصاحب اولکسه درکه

انی کورمکز سزه الله یاد • یعنی نور ضیر یندن خانه اورتسنده کوتسه

مقابله دوشن مراة کبی سزه ده منعکس اولمغله کثافت طبعکز وظلمت

قلبکز متلاشی وکدورت نفس محو ومضمحل اولوب هر قطره کسل اولمه

فهم ٤

وشول سزك اللهی اونتماكن كه اللهك سزی اونتماسنه یعنی عدم رحمة ولطفه
بلكه صور قهر وعقابنه سبب ابدی انی كیدره • وبعده اللهی اكدره والهكه
سزی اكماسنه سبب اولا • وكلمات روحانیه سزی ذكر وعبادة
خلقتنه مائل ولائق ایدی • بس والذین جاهدوا فینا لنهدینهم سبلنا
مضمونجه مجاهده كزوحدانیتكز زیاده اولا وانك علی سزه اخرقی
آكدره • یعنی انی كوره سزكه محرماتون بلكه بالكلیه جمع حطام قادن
وهوای صفرا وبیضادن اعراضله متیددر • وروز وشب مكری وذكری
وفعلی آخر بچوندر لابد الصحبة مؤثرة حدیثی اورنه اولی سعادتلو حالا واول
دولتلو اعمالا واول كوكلكخوی وكوزلخصلة سزه ده تاثیر ایدر • وانك
صدر بحر فیضدن شیر معارف نوش ایدوب طبع طلاسیكزی روح قدسی صفتنه
دوندره كه الرضاع یغیر الطباع حدیثنك تحقیقی بودر • اما بو معانیك
ضدی اولسه یعنی مصاحبكز انسی اولسه بلكه ناسی ونسنای اولسه
سزه ده اللهی اونتدرر • پس الله تعالی ده سزی اونتدر یعنی ملاء
اعلی ده لطفی ایله ذكرانمز ورحمتانمز • وامر منكر ونهی معروف ایدن
مبتدع وفاسق وخائل جلیس اولورسكز طبع مستقیمكزی كج ومعوج
ایدر ع الف كیم اولسه لامه اولور استباه اكری • وقلب

وقلب سلیمكزی مكدر قیلور م هركز ازهر بن غراب بوده عاقبت منزلش
خراب بوده • واكر علمادن بطال اولان بنده بندهوا • واكندی صفرا وبیضا
ومخلوق للدنیا اولان كروه مكروهله مصاحب اولورسكز آخرتی سكاده
اونتدرر • وسكا شیر شیطانی صونوب تبتهكی عقلنه وتبصر ونورك
عی وظلمته • وقرب وصفاكی بعد وحسرته تبدیل ایدر • ولا ترکنوا الی الذین ظلموا
فتمسكم النار ده بیضاوی ادنی میل دیو كه ركون ادنی المیل معناسنه در •
ادنا جهنم عذابنه سبب اولنجه منتها كزن جكوب واستقلال التوب خلوده باعث
اولمق اكلنور • وقضای بوحدیثی روایة ایدركه هركیم بر ظالمله برآدم یوریسه
صوجلی اولوردیو • وبودر هركیم بر ظالمله یوریسه معین اولمایجون حالا
بوكه انك ظالم ایدوكن بیلسه اسلامدن چقمش اولور عیاذا بالله الحدیث

الثامن والعشرون

ثلث من كن فیه فهو من الابدال الرضا بالقضا والصبر عن محارم الله والغضب لله • دیلی معاذدن راویدر
مسند الفردوس ه
مجاهده ایدر ابدال بر قوم درکه دنیا انلر سزاولمز • بری وفات اتسه خدا
تعالی یرنه بر آخری ابدال ایدر • اول قضایه رضادر • یعنی قضایه ایمان
كاتوریب • وتوحید افعال ایدوب هر امرنه تخلفنك وصنع متفرقه نك اصل
واحده رجوعن وجمله ده مبدل ومتصرف ومصرف الله تعالی ایدوكن بیلوب
بالواسطه اكر بلا واسطه كلن خیر وشرده زید وعمروی وتنازعی براغوب
دیكر وشرح خادمی

بوحدیث اوسی بن شریك دیلی دن
راویدر سیوطی جامعنده
مذكوردر م

اقتدی بجمع ابدال بدل صالح كه معناسنه
كلدر جمع ابدال در م

سخط وغضب تعالی کیدرب فاعل مظلومدن مطلقا راضی اولمغدر لحرمه
فیزاصل حال المهمات ووحد فاعلا فی القضیتین ایکنجی اللهلک
حرام اندکلرندن صبر در فعلا وقولا واکلا وشربا ولبسا ومسکنا
حدیثده بیورمشدر که الله حرام اندی جنتی شول تنه کیم حرامله غذا لنمه
وبیورمشدر بولقه حرامی ترک ایتمک جملدانس وجنک طاعتدن خیرلودر
وبیورمشدر امن بالقرآن من استحل محارمه ترمدی وقضاعی صحیحیدن روایتدر
اشباهده ایدر قیامتده اون ایکی آربه آغری قولاحقنده جماعتدن قلیلنی مقبول
اولمش بدی بوزرکه نماز وبرله جاری قبلدلر الوانع استحلالدر حیثیتده
ایدر بوکسه بوکسه نک یاماننه یا عرضنه ظلم اتسه بوکون حلاله لشون اخذ
اولمغدن اول کوندن که اندن دینار ودرهم اولمیه عمل صالحی وار ظلمی قدر آلدلر
علی بوغسه خصمک سیئاتندن بوکلدلر احمد وبخاری ابوهریره دن راویدر
وحسن بصری رحمه الله بیورمشدر که مثقال ذرة من الورع خیر من الف مثقال من الصوم والصلوة
ایکنجی حدیثده اتق المحارم تکن اعبد الناس بیورمشدر وسلف بیورمشدر که طاعت
لذتی وقبول دعا بو لقمه غذی وکل حرام دن در الحذر من الحذر ذی الحذر
وستقول این الملجأ والمفر پس مؤمنه لازمدر که علم یقین ایله بیلدکلا
حرامدن وشبهه اندکلا حرام دن صقنمسین اما اول نسنه که اوته
سین بیلمیسه باطن راجحک اولمیه قندندر دیو صوبلمق لازم دکلدر

بلکه بو سؤال بلکه زمانده فتح باب فتنه وفساد در غالبا **حرام** مقطوع
سرقه وغصب مال یتیم کبی وکلا ووقیه واندازه نک بوکی ایدالوب کوکی ایلمانمق
کبی در بو مقطوعک مستحلی کافردر زیرا نقلدن ثابتدر وربا بیکی صاحبنه
قطعی وغیرنه شبهه لی در ومستقرضک هدیه سی ومعتفک بهاسی واجرت استحلامی
واجرة زانیه ومسلمانه خمر وخنزیر بهاسی وبو جملدنک یمی حرام قطعی در وصویه
یا بو مخنیا یا قلیه یا مندیل وسایر کمسه نک واغلنی وارلنجی وجاجیلرک ومصوردرک
وساحرلرک اجرتلری حرامدر قطعا وفسق ومعصیه ایچون اتفاق مثلا شاهد
زور ومجلس سقر وخلافی حکم خرج اولان حرامدر مکر صلح ویا دفع ظلم وارضاء
اهل ونظر فی القتالجون جایزدر قطعیدر قیمه ایدر بر مؤمنک مصلحتنه شفاعت
ویا تخلیص ایچون خدمه هدیه سی حرام قطعیدر زیرا کل مؤمن اخی فاصلحوا امر
ایله هدیه سز نصرت لازم در قضانک رشوتی ده قطعیدر خصوصا خلاف حکمدر
اما اظهار حقده ویرکه جایز مضطر اولنجه اما آلانه حرام در جامع الفتاوی
واکی باشدن اجدن وقاردن بک حرام در میسردن مراد بونی ده دیدیلر
اما اج ده اوچ آدم اولسه اوچنجی نک اجی اولمه حلالدر تاتارخان دعوتسز
کسه نک یدکی حرام در مکر صاحب دعوتک رضاسی اولسه بعده بلکه کمذکورانه
بعضی حلالدر قارشوسه جلسی شبهه لی اولور بلکه وعوانلرده رشوتجی فاضیلر
مالی کبی که زراعت وتجارت ومیراث کبی حلالدر قارشه وشرابلی

یا چالغو دعوته وارمق حرام در خصوصا متدا وزاهدلرلنده که علمالرنده فاسق
عوامک کافرلرلنه سبب در • مکر وارمقله دفع ایدوب بلد پسوارمق جایزدر
ومیته وتوبراق وکل وکومر یمک حرام در • واماسته جیانه اتمک اکر یمکله اکو
کیمکله وسایر وجهلا استعمالده حرامدر • ومتاعک عیبین اورتب یاز یاده
شراسویلیب بوالکیدن غبن فاحش اولسه بیع فاسد وقیمتی حرامدر • غبن
فاحش اولسه تخیر مشهوردن زیاده حرامدر • انکچون جاهل تاجر بادن قورتلمز
دغلر • ومحصولک عشری حقنه جلسی حرامدر عشر رعیته مخصوصدر قاضی یه
بیکه عسکری یه بوقدر دیمک مسلمان کتابنده یوقدر • وعشری صاحبنه ویرمیوب
فقرایه ویرمکله قورتلمز • وطویدقدنصکره یمک حرام در • مکر صوم ویا ضیف
ویا بیان سفر عذری اولسه • ویومیته سی اولانه شوال حرامدر • وقابو قیمو
کزب تکریدن مشابه اتمکدر • سایه کزمک کناه والدغی حرام در • دوه وصلان
تصویری ایله کزمک بومعنادر • وولنطلر شرطلاندکندن الدغی حرامدر •
شرطسز جایزدر • مکر شرطسز الماغه معنادر اولانه حرامدر • وصو واوت
وطوپراق واودون کیبلر جمع ایدنلر غیر سنه حرام در • وماورا النهر فتوسنده
بنکی کل که کندردن اولور حرامدر • وافیون زهر وحرامدر بوالکیدن بسیاری
اتحرمات کتابنده تحقیق اتدک • مکر موت احتمالی کبی اضطرار دوشه
اول دم اکلی جایزدر • ووصیه فقرالعلمای اقتبایه حرامدر زنکیلر

یوم قیمتده اولان ؟

وذلة جاری ومشهور اولانلر ولاتبدر حرام در صاحبی اخلی ولیمیچ وحرفه
که اکه جهله جاهلانه عارفانه دیرلر برابر لقه ایله جایزدر • کلدک
ابدالکا وچیخی خصلتی ذات الله ده غضبدر • یعنی حضرت حقک غیرتن چکوب
انک ذاتی وصفاتی واسمالری وافعالی حقنده لایق اولمیاندن تنزیه اتمیوب
بلکه خطا سویلیب • وظلم وضعف وعجز وتشبیه وتمثیله نسبت ایدلن غضبدر •
یا خود رضاء الله ده غضب دیمکدر اولدر بوخصوصده امر ونهی وحلال وحرام
خصوصنده غضب وبغض الله عام اولور • ابو الدرداء دن مرویدر که الله
قولری واردر ابدال دیرلر انلر خلقک وارضک محلریدر نبوة منقطع
اولنجه خدا تعالی برقومی امة محمودن انبیایه بدل قیلور • فضیلتلری جوق نماز
وچوق صوم دکلدر • بل که حرامدن وشبهه لردن صدق وعده • وسلیمنه
سلامة صدرلر • والله انجون مؤمنلره خلوص ونصیحتلر در • انلر قوقاکسه درلر
هیچ بر شیئه انسان اکر حیوان لعن اتمزلر واذا اوتحقیر اتمزلر وتفاخر اتمزلر •
وکیمسه حسد اتمزلر اخلاق ذمیمه دن مطهر وسالم لردر • بوکون نخسینده ایرته
غفلتنده دکلدر • بلکه تابعلردر طاعته وتقوایه • اولار حزب الله در
الا ان حزب الله هم المفلحون • راوی ابدر یا ابا الدرداء سنده
بولارک مقامنه بنه بیلورمیم • ابو الدرداء ایتدی بنه مرسین مکر
دنیایه بغض ایدرسین بغضک قدر آخرته محب ومتوجه اولورسین

زهاددن اولورسن دوکی حاصلی هرغم کثرة دنیا ووزة علایقه مربوط در
وهردولة وصفا وحضور ترک وزهد وتجرده منوط در قال علیه السلام من
زهد فی الدنیا علمه الله بلا تعلم وهداه بلا هدایة وجعله بصیرا وکشف عنه
العمی

الحدیث التاسع والعشرون

اذا رایتم الرجل قد
اعطی زهدا فی الدنیا وقلة منطق فاقتربوا منه فانه یلقی الحکمة • بیهقی شعب
الایمان وابونعیم حلیه ده ابی هریره دن راویلردر • وابن ماجه وابن حبان
صحیحنده ابی خلاددن راویلردر • قچی برکشی کورسکز که دنیاده زهد
وبرلمش وقلة کلام وبرلمش اولا اکا یقین اولوکه تحقیقا اولکشی خدا
تعالی دن حکمت القا اولنمشدر • زهد لغتده رغبتک ضدیدر یعنی میل ایتمک
بلکه اعراض ایتکدر مطلقا اهل حقیقتده قاتندن هوادن بلکه سوادن اعراض
ودنیادن بغضدر • وماسوی الله دن بلکه نفسندن واهل وعیالندن اوصانمقدر
جنیدا بدر زهد آل دنیادن وکوکل طلبندن خالی اولمقدر • بعضلر بدر
دنیادن موجود دسونه مک والدن چقن ایچون یرنه مکدر • مثنوی
ما التصوف قال وجدان الفرح فی الفؤاد عند ایان الترح • کفت کاتاسو
علی فاتکم ان اتی الترحان اردی شاتکم • فاز من نسیه کرامة الاخرة
بدع زینة الدنیا • پس فقر وقناعت باعث کشف علم حکمت وسبب سرور
وعز وسعادت نفس وزیاده تمتع وثروة خصوصا جرب شیرین نفایسله

وحریر وسیم وزر اسبابله ونسوان وجواریله تفکهه قادر ایکن دفع
ضرورتله اکتفا ایتمک افضل علدر • اما بو مذکور اولان تقید واشتغال مانع
تحصیل اخلاص دور وکب کاله وبدنه ضرردر که ابن سینا بیورمش • منتک
تخ ساهیکی ونور عینیکی والامرایکی • یعنی سنک منیک انجکلکلکی وکوزکلکی
نور بیدا ایش سکا واجب در کرک متقلنغ بولدکرک اسراف ایت ضرر بولسه

الحدیث الثلثون

اذا اکرم الرجل اخاه فقد باه بها
احدهما مسلم بن عمردن راویدر • اعلم یا اخی بر متعلق محذوف اوله
تقدیری باء الی جهنم دیک اوله • یعنی برادم کل مؤمن اخی حکمنجه بر مؤمن
قرنداشنه کافر دیو جاغرسه وسوکسه ایکیسندن برسی اولسه کلمه اکفار
سببی ایله جهنمه کیدر سوکلی کافر سنه سوکلی کافر دکلسه سوکن جهنمه
کیدر زیرا کذب نفس اولدی قرنداشی جهنمه • هم فهما مؤمنه یا کافر دیک
کفر در دیدلر • بو تقریر اشتراکی بعضی مشکلاتی دفع اولور تامل •

الحدیث الحادی والثلثون

ثلث من کن فیه فهی راجحة علی صاحبها
البغی والمکر والنکث خطیب وابو الشیخ وابن مردویه تغیر لرندن انسدن
راویلردر • بغی لغتده تعدی وظلم در • استطالة لسانده دیرلر • ومکر
شیکی حد وقدارندن تجاوز ایتمکه دیرلر • ونکث معصیت وحسد وزنایه
دیرلر حدیثده ظلم مناسبه اولمق اقربدر • یعنی احادیث قرینه سیله محل
دلالتیله • مکر غیره ضرر اولسه رعقدر خبری یوقدر کذا فی شرح المفتاح •

نکث نقض عهد در یعنی اوج حضرتدن که بنی و مکر و نکث در هر کیمسه اولسه ضرری
کندونه عاید در نظلمه مکر و نکث لهد راجع دکلدر زیرا خدا تعالی
عادلدر واکا مختی فسنه یوقدر کمسه نک حقنی قومز حکم عولور دیناده
دخی انتقامن کوستره اخرتده خود مقرردر فتلک بیوتهم خاویة بما ظلموا
وهل نجازی الا الکفور تدبیر و وعده وفا اوفوا بالعقود حکیم واجبدر
وحدیث العهد دین بیوردر یعنی وعده بورج دراداء فرضدر خصوصا
ارباب کرامت و کرم و اصحاب مروت و همم دمتنم دین دان در ذمه
جودش همه حاجات خلق کی بسند وجود او در ذمه خود عار دین
نظلمه که اسمعیل علیه السلم بوکسه بریرده ملاقات وعده ایدب اول
کمسه کلدیو اول یوده اوج کون منتظر طوردی پس حضرت انه کان صادق
الوعد کلمه امدی مؤمنلر شاهد دیمیوب وعدی مطلق و قطعی ایسه وفا فرضدر
منهاجدا ایدر خلافی کیا بوندر اوفوا بالعقود بیوردر اما ان شاء الله تعالی
یا معناک که الله دوسه الله قورسه دیمکدر بو نکلا استثنا اتمه قورتیلور
لکن مخاطب استثنا مکنمین بیلمه بلکه وعدی قطعیه ظن اتمه امام غزالی حضرتلری
ایدر ینه وفا واجبدر مکر محال و متعذر اولسه الحدیث
الثانی والثلثون اکثروا من قول لا حول ولا قوة الا بالله
فانها من کنز الجنة ومن اکثر منه نظر الله الیه ومن نظر الله الیه فقد

فقد اصاب خیر الدنیا والاخرة ابن عساکر ابی بکر دن راویدر طبرانی اوسط
جابردن روایة ایدر که فانها تذهب تسعا وتسعین بابا من الضر ادناها
الهم ضرر ضم ضاد معجمه ایله شدتدر مرضه بلایه جوعه دیرلر هم
خزندر یعنی اکثار ایدک لا حول ولا قوة الا بالله سوزنی که تحقیقا بو سوز
خزنک کنجندن در هر کیم بوندن اکثار ایدر الله تعالی اکا نظر ایدر
وهر کیم الله نظر ایدر تحقیقا دنیا و اخرت خیرنه یتشمش اولور واکثار
ایدک لا حول ولا قوة الا بالله قولنی که تحقیقا بو حوالدکیدر طقسان طقوز
نوعی شدت و بلا انواعندن ادناسی قیغودر و بو حدیثده خطیب اندن
راویدر که کوکلاهلنک کلامی لا حول ولا قوة الا بالله در و بو حدیثی
احمد و ترمذی و حاکم قیس بن سعد بن عباده دن روایة ایدر که سکا
دلالت ایدر نبی جنة قبی سنه یعنی جنته دخولک سکا سبب و وسیله اوکرده
ده نبی لا حول ولا قوة الا بالله در و شیخم حضرت شمس الدین السیواسی
بریجه تجدون فالقدر قلبن تقلبن برآدم کوردم که بو سوز حوالطور
و بو سوزده حول ایله لا حول ولا قوة الا بالله العلی العظیم یازلمش و ۳۱۳
علامتی قونمش ارواح دنی یا جنی بو تجربه ایکن بکا خطر اولدی عدد
عدد مرقومه استعمالنه تنبیه اندی بیوردی و خالصه ایدر تسبیح
سبحان الله دیمکدر تهلیل لا اله الا الله دیمکدر تحمید که تعظیم کتاندر

نظر دن مراد ارادة رحمتدر بن هر کیمه
الله تعالی رحمت مراد ایدر تحقیق سعادت
دارینه لایق اولور اصابه
صیغه ماضی در تحقیق وقوعه دلالت
ایچون

لا حول ولا قوة الا بالله العلي العظيم دیکدر • وبو حدیثی ابن النجار ابن مسعوددن
راویدر که سکا جزویره نبی لا حول ولا قوة الا بالله غیرنی • دیکدر که معصیتدن
قورتلمق جبلومدر دیو قدر الا الملک عصمتیله والملک طاعتنه قوت بو قدر الا
الملک عونیله کما جبرئیل بویله دیدی یا ابن ام عبد بوردی • الحدیث

الثالث والثلثون

بدانکه الهموم والغموم بالصدقات تکشف
الله کما ضرکم وینصرکم علی عدوکم دیلمی مسند الفردوسده ابی هریره دن راویدر
غموم غمک جمعیدر که قیغودر • هموم همک جمعیدر هم اصلی قصدی بورادهٔ مراد
مقصود ومراد وحاجتدر • که قیغوانک حصولیچون باقوتدن پیدا اولور بوالم
نفسانی در • یعنی غموم دفعنه ومرادات حصولنه صدقاتدا اولاشوکه تاکه الله
تعالی سوکه شدت وبلاکزی کشف وازاله ایدر وسزی دشمنکز اوزرنه منصور وغالب
ایدر • حزن وغمک سببی غالبا مشتهیات وزخارف جرصنده وبونا پایدار که
دصوله ودوامی رجادن اولور • علاجی غمک اینکدر که اکصوک عالم کون
وفساده وترکیب مخالف عنصره ثبات محالدر • مثنوی کون میکوید
بیا من خوش پیم • وآن فسادش کفته رو من بلا شیم •
نعمتلری ایسه سحاب صیف کبی ظل زائل • وبرق سیف کبی خیال عاطلدر •
اتشی مورث قاخاکی ایسه عاقبه قبر وبلا • ابی سراب شراب نما •
درکه عاقبت خشک لب اولمقدر • واسه هوا سنه سوار اولان بالآخره

بالآخره ساقطدر اجلدر • انت بلا واء الزمان وذله • فیا نعمة الدنیا
علیک سلام • بقا وخلود دولت ودوام عمر ونعمت اخرته محض صدر
طوبانلر دیدلرکه • شمدی هیچ غم نیزه دیر مسه مقصود مزالی • برمراد اولمغی
بلمز نه صنوردم اوله • ودیدار ای مست می تعلمت مخمور غم وحسرت •
شمدن کری دنیایی آل ساکه بنبلادم • من قصیدة القیصر • اعلم که کولرکه کولرم
اغلیورم • بلزم بوندن نه خیر اولدی بکایانه کرکه • برمراد اولسه کشی عاقبتی نولرکه
نامراد اولسه یه خود بکه مقصود دلک • طاش طنبورکی چون صوکی اله بوسلیدر
نه اولدی حسرت بسیار بوزنده بوانمکه • غمی عالی قیلیر خاکه دریاراولی
قروشمز بخوم اوستنه اصمیشم الک • سن عروسی ازله وساکه جهان جمله طفیل
سنکیچون یارد لدی زسما تا بسمک • پادشاهی قویوبن جمله سنه قول اولکیم
سکا دشمن قدرکی بلدکه اعرف عالمکه • دور آدم اولی آلده مدن کس قومدی
سکا حمد این می رحم ابن فانی فلک • سنی کردانه قاحیر تلرنوه این بور
بنیم غوغای تمک قانی تمکی کودکه • قومه الدن آلنی این وادیوق اولم
عاشق اولباقی قیلور فانیی باقی سومک • چون اویوق بویوقشی وارلغم اولدکور
شیجا بندی کوشاتیب طلبندن دیمک • عاقل اولان لبی صاغ اولانت
چورکه جوز کبی طاشی معمور ایچی ویران اولیر • ومن شعر الابری ما سوده

فلا تجد شبابا یالی به فقدا طبقجه عقلا طانوب وبرمرشد وارب
بن کیم وبخون یاراد لدم و دار بنده بکا اصلح نوردیه • تا مرشد دخی
غم وشادی چو هر دو در گذرد • در گذر از جهان که چیزی نبرد • مصراع
سکادیم که عاقبت صورت وجود ده اولنور دخی قریب کلات قریب بود طندن
قالنوب بوانرخ نام بر وطن غریبده بنج سال • ملاذ یوم شوال غریب اولسه رکدر •
پس موجود که تنوقه وغمین • ومعدوم که اضطراب والمین حکیم • چوخ عذر اولمکمانده
کیم ضیافت اتدی که • آخری قانی قونوق قوی سنه دوکدی • وکیم بردی که
عاقبت آلمدی • پس الایمان بالقدر یذهب الهم حدیثنه تمسک قیلوب لوح
خاطری که مرآة مجموع مطلق اولمغه یارد لمشدر • ز نگار آمال وخواب
وخیال • وسواد سودای امانی وظلالدن • زدوده وساده ایله • و
عذاب بعد وعقاب جحیم دن خلاص استرسکی • کردن همتکی طوق تعلقات
وغل فاسد اتدن قدر کیدیکه آزاد ایله • سندن اول بنوم دیوب
عاقبت کذبی روشن وظاهر • ودروغ وسفاهتی باهر اولنکی التفات سفیه
ایله منصب واقبال وخزاین واموال اولاشدم صای وقاعد ایلدم غلام
قمه آغم که زیر چرخ کبود • ذره چه ریکی تعلق پذیرد آزادست • نار

نار حصلها جهنم کبی هل من مزید ترانه سین اورمه • ونظر طمع ایله
خلقک یوزین قزدرمه • دیدکی مشورته تابع اول • لعمنا وسخناس
الدین السوسی • قدس سره کل قلب قاسی • شمدی ارباب کرم هریرده عنقا اولدی
اولدی تمنا اصلنه قاف قناعت فرض عین • راح راحت قالمدی جام رجاده شمسا •
کاس یاس الدن قومه کاباس احدی الاحتبز • ع فقیر کلدی حرص
غنی کلمن یقنع • امدی طرفنی اوده واعیه ایله دکلیوب عمل ایدرسک
غم وقورودن قورتلمز • دار بنده سوای سرور وصفای نور اولنور سین
اهمالله آمارم مرکبنه ارخای عنان ایدرسک • یاکز که هوایه بر الدرب باقایه دن
اوچورسین بلا کدر چکرسین • بر کامل ایندی حزن ضروری دکلدر
بلکه سوء اختیار لر فساد تدبیرله تاز الملور • زیرا آدم وار که برکنه قفصانی
وقوع بو مسیی وار قانفدر • ایریوم جدید ده رزق جدیدی خوف کلور
غم واضطراب وحزن وتاسفی بو قدر • آدم وار که واو اسباب وذخایری
وزخارفی وار یکن نفس حیوانی طول امل سحر السنه صاحب شراون سیلمکی
غمی چکر • نحن قسمنا ده قسمنا فعل ما نشیدر بخشدی قسمت اولمشی غم
چکرم دیمز • مکر صرف بیلمز که علتی جهت ریاستی وطول املی قوبوب حق بولنه
منصرف اوله • یا حوم سکران دنیا در • لا ادریه کبی شک فی شک شبهه فی الشبهه اوله •

ومن كان همه الدنيا وكلها الهاجدني اورد كسني وتعشى جلد بلاو غم اولوب
عاقبتده خوف اولور اكر صورته يا مجاهد يا مجمع عالم فانع ايله تواد كاتسه
هم دنيا الاويرير هم غم بكز

الحديث الرابع والثلثون

تعرف الى الله
في الرخاء يعرفك في الشدة ابو القاسم بن بشران امالي سندنده ابي هريره دن
راويدر • تعرف يعرفك استعاره تمثيليه در • يعني الله يلنو جزلقده تانسن
الله يله بلاو شدة دمنده • يعني سعة وقوة وغنا وفرصت وشباب ايامنده
بطالتده ضايع كوردمشكز بيل • متقدمجه صلاحلر آشنالق قازان • وعمركزن
برتفكن قالديسه دم لي مع الله خرجه تا سكلا الله سه آشنا وليش
عملو ايدن وبلاو شدتكي دفع ايدن • والا تقدعركز قدرين بلزسكز باشكه
فقر وضعف ومرض وبلا كلدكده يكلتمرج وزاري ودعا اتسكز دكلمز كمي يه
كردكز صالح ومسلمان اولب جمعدن عصيان وشر كه ايدن كبي م من اقبل اليه
في الرخاء اعتذر اليه في الضراء • الكجي ايمان باس مقبول دكلدر خلاف توبه
باسكز كه مؤمن توبه دن خالي اولمز • ابي الليث تفسيرنده ايدر بر كسيكه كلمه
بعضي اوراد ونوافلده مقيد اولسه • بعده بر كلمه بار مشدر يا موتك اول عملدن
كسلسه اول عمل اجري هركون قيامته دك كسلمزينه يازيلور • زيرا زمان بي
رخاده الله بلش سلكز بي الذي ايدي •• الحديث

الحديث الخامس والثلثون

اربع اذا كن فيك
فلا عليك ما فاتك من الدنيا صدق الحديث وحفظ الامانة وحسن الخلق
وعفة مطعم • ابن حبان وطبراني وحاكم وبيهقي ابن عمردن وعدي
وابن عساكر ابن عباسدن راويلردر • درت نسنه قجي سندن اولسه
ضرر اتمز سكا دنيادن فوت اولان • يعني بودرده مالكسكز نور
صفة الله وجوهر خلق محمدي يه خزينه دار اولمش سندر • ورزق
ربكز جزو ابقي دولتنه لايق اولمش سندر • بيد رمتاع دنيا ازايسه
ضرر اتمز • كه بودرده ستر سبع المثاني يه اولاشوب خلق قرآنه متخلق
اولنلركدر • ولقد اتيناك سبعا من المثاني والقرآن العظيم لا تمدن
عينيك الى ما متعنا به ازواجا منهم زهرة الحياة الدنيا بري صدق الحديثدر كه
حق ورسولي حق خلقيدر • وذكر وتسبيح وتلاوته ومعرفته لياقت بولنكه
ومقدمه كرامت وولايتدر كذب جميع اديانده محرم وقبيح • وقبله
صحف وكتبده محظور • وعقلا قتده محذور ومنفوردر • بعضي كذب
اقجه رهبان كبي كه تلف مال مسلمه وكسر اعراض مؤمنينه • بلكه اهلاك
عباد وتخريب بلاده سبب در • صاحبي غمازكبي ساعي بالفساددر
نصله باقتل وباصلب وبانفي بلد اولنور • ويسعون في الارض فسادا
ان يقتلوا او يصلبوا او ينفوا من الارض • بعضي كذب جائز

انما جزاء الذين يحاربون الله ورسوله الآية

اقتضاء ايدر بيع واجبه من خرجه

بلکه مستحب بولنه بوله وکورمدم دیمک کبی اصلاح ورشاد ویا دفع
عداوة ودفع ظلم وتقی فتنه وفساد ایچون یا صلح زوجین یا دفع مکر
وقهر کفار ایچون م وللصلح جاز الکذب او دفع ظالم واهل لترضی
والقتال لنظفروا اما بو سمنده تعریض وکنایه یا بلا تلفظ کتابت
ممکن ایسه نه تصریح کذبه کرک حرامدر شعبی حضرتی جاریه سنه ایدردی
که الوکی قوینکه قوب قیوجالنه بولنه بوله دی تحعی حضرتی مجدی
بوقلکز دیدردی قال عم ان فی المعاریض لمندوحة من الکذب محاله
زنهار بولنه عظیم احتیاط کرک که کذبه بهانه استین جهله دنیوی
نفع قلیل ایچون یا جزئی ضرر موهوم دفعی ایچون شرعا کذب
جائز صانوب کوندن بشن اون یلان سویله دفتر حقده کذاب یازیلور
ملکلر اغزینک جیفه کبی قوقسندن بر میل ایراق یورلر که حدیثده
ثابتدر روضه ایدر غیبت وکذب وبهتانک خلوبرا زقفوسین
طوید قلری بحر جمله مبتلا اولدقلری ایچوندر دباغ خانه وکرپس خانه
آدمی کبی کثرة اعتیادلرندن غلری طولب مسدود اولدغندن بر کذب
دخی وار که صاحبی جهنمده یرین حاضر اولسون او لدرکه بلم دیمکه عادتدن
یا الحادندن یا کندی بلورم کوستر مکچون الله ورسوله بهتان بورمدغنه قال الله

وقال رسول الله دیو بهتان ایدر وبا جهلا شرع رسوله خروزلق وخیانت
ایدب مسئله بویله در وفلان کتاب بویله یازمر دیو بهتان وکذب ایدر
ان کنجی حفظ امانته فصل امانتی اهلنه اولسون دیو تنزیل
ان الله یامرکم ان تؤدوا الامانات الی اهلها ابن عباس دن روایتدر
امانته خیانت کبایردندر وبولنه دناءة اولمیه که انسان بکرم خروز
لقلقه فارهو خنزیر صفتنی قبول ایدر وکندو صفت حسنا کاستقامة
درو عزتدر روکرم لکدر بکیمه وامانته خیانت ایمکدر بر مجلسده سویلنن
سوزی آخر مجلسه ایتمک قال عم المجالس بالامانة رواه القضاعی او جنجی
حسن الظن در ترة اهل الکتاب دردنجی بیکوه عقیدلر کافر عاقل بسدر که
حضرت حوا آدم نام آول مخلوقنی وخلیفه سنی برلوه جنتدن چیقردی بلکه
سن ولی دکلسین بیک لقمه حرامدن بیرسین جنته کیرمکا سترسین
قال عم ان الله حرم الجنة علی جسد غذی بلقمة حرام م ادم بالجنتین
یا کنود قد عرفت رد عن دار الخلود هل تظن انک تدخل بها
ما جیبی انت من اجیابها وکل دیدلر که حرام لقمه اغو تحمیدر دیاده
اغولر که قلبه قسوة وظلمة وغفلة واخلاق ذمیمه ویرر اما الناس بنام
طبقهم اکثر خلق غفلتدن وسرعت لکندن طوغمز لکن فاذا ماتوا انتبهوا

زیرا انی امیر دیو قولانه قویدیلر وسوزی
ابداع اتمکدر ودعیت مالی کبی م
مکروه ایله ؟

طبنجه قامنده او یتوب سکر حیاة فانیه دن آتیدقدن طویار • بو تخم حرام
یغ حرام بتورر مثلا کوزی نامحرمه باقدیرر قولقه حرام دکلدر • دلله
یلان سویلدیرر الله سوقه وضرب وظلم اتدیرر • ایاغی حرام مجلسه یورییر
بو جمله عذابه سبب در • وکلدید لرکه حرام خورلرک کوندز صایم کیجه قایم
اولماسندن حلال خورلرک فرایضه اکتفاسی یکدر • وخلق کلورکه
عرق العرق جاذب دیدکلری وتوکلی طرحکردید کلری بو
معنادن لقه جذابه درد یکدور زیرا قان لقه دن پیدا اولوب طرح لره
بو یوب اعضاء مذکوره یه قوت اولسه کرکدر • پس اعضا کل صلاح
وفسادی طرده که مایه جان وحرکه اولان قاندن قان لقه دن اولدی
حلالسه صلاح حرامسه فساد لقه دن اولدی والا بنجم نسل وارکه صلاح و
فساده سلف نسلک ضدیدر انه لیس من اهلک انه عمل غیر صالح
الآیه من ابطأ به عمله لم یسرع به نسبه بو معنادندر الحدیث
السادس والثلثون اضمنوا لی ستا اضمن لکم
الجنة اصدقوا اذا حدثتم واوفوا اذا وعدتم وادوا
اذا ائتمنتم واحفظوا فروجکم وغضوا ابصارکم وکفوا
ایدیکم • احمد وابن حبان وحاکم وبیهقی عبادة بن الصامت

الضامندن راویلردر بنی بنم چون دیک اولنجه بنم رضا بجون ویم
شرع مطهر مدوستنه قرامه رعایة اخلاصا ضامن اولوکه التی نسنه یه
یعنی بنجون ضمین وکفیل اولوک وعهده کزه الوک التی خصلتی سنده
سزه دخول جنته کفیل اولایین • سویلدکن صادق اولوک • وعد
اتدکن وافی اولوک • امانه ویرلسه کوزاد ایدک یعنی خیانت اتمک
اوط بر وکوزی زنا ولواطه دن واظهار کشف دن صاقنک • حتی
فقها دیدلر که صوواردکن ترابله احجارلا استنجایله اکتفایین • صویله
غسلجون کشف عورت اتمه که حرام در • که استنجادن صکره طهارت
سنتدر ستر عورت فرضدر • اداء سنة لجون فرضی ترک
اتمک حرام در • ونامحرمدن کوزکز یومک ذکورا سه • که علامه
زمخشری بو حدیثی یازمشدر که اتقوا ابناء الاغنیاء فان لهم شهوة
کشهوة النساء • قلبه قسوة وظلمت ونتان وشکوک وظنون ونفس
امارهیه قوت • ومونی وآخرتی اونوتمق • نسایه وامرد محبوبلره
باقمقدن اولور • وطاعت لذتی بونکلدیکدر • مصابیح شرحنده مسطوردر
دالوکز صاقنک منع ایدلا نامحرمه باقمقدن • ادم دوکمکدن
سرقه دن • باطل ایشدن • عمل بایلدیکی که معروفدر • الظاهر

غیبت ایتمیدن خوفیاد رجا اوریاد اولمق مثل طریقه کلمایا یا واقف یا بولانلر ایله عمل ایدک

الحد السابع والثلثون

اطب الكلام وافشى السلام
وصل الارحام وصل بالليل والناس نيام ثم ادخل
الجنة بسلام • طيب پاك وآريدر خيشك ضدبدر خطاب
عام در يعنى كلامكزى مسمل سويلك شرعه مخالف شتوم و
سبابدن وغيبة وبهتان وكذب وغيمدن وكوكلا يقه بغى وكفر
وبدعة سبيله لاجى غليظ كلمالر تدرصافنوك جايز وطتلو ويوشو
اولان سوزلر سويلك حديثده اطيب الكلام ده وارد در وسلامى
افشا ايدك يعنى مسلمه • قوى كتابلرنده ايدر الاشابه سلام
ويرمك وشابه اغرسه تسميت ايتمك • وشابه كندوكه سلام ويرسه
رد ايتمك مكروهدر • مكر شابه تشميتى اكر ردى قلبندن ايدر ايسه ايدر
وشابه دلا رجله تسميتى يا ردى نفسنده ايدر زيرا فساقك صداى
دلا عورتدر خزانه • جيبانه سلام ويرمكده اختلاف اتدلر اما
ردى لازم در مسلم عليه بالفسد • مسلمه ديو قيد اتدلر زيرا
حضرت عليه السلام السلام تحية لملتنا بيورر ولا تبدؤا اليهود
والنصارى بالسلام بيورر • پس كفاره بدئه سلام منهى در
اما كفاره ويرسه مسلمان انجق وعليكم ديه زياده اتميه انكچون

آخر حديثده فان بدءوكم فقولوا وعليكم تفسير • فصولده وجامع
الفتاوى ده ايدر مبتدعه مسخره يه قصه خوانه كذابه انفوبت ايله
مقيد اولنه وسوقه باشنده اوترب عورتلر سيرانه سلام ويرميه
برازيه • ايدر اما ميرقنده شطرنج اويننه سلام ويرميه زجرا اما
لاعب ويرسه آله • خلاصه • ايدر حمام ده يا افسانده برادر مكشوف
العورت كورسكز سلام ويرميه سز واول حالده اولنلر سنده سلام ويرسه لر
المكروه زجرا • ظهيريه ده ايدر بعضى عراة بعضى مستور اولسه لر مستوره
نيتله جمله سلام ويرمك جايزدر • اما خلاده مستور اولانه سلام ويرميه
اما ميرقنده برازيه • سائلك سلام ويرسه باتى صمان قاضيه باشاكرد
استاده سلام ويرسه المعلمه قراءة واذان واقامة وخطبه ودرس وقضا
ونماز له مقتدى سلام ويرمك مكروهدر ظهيريه • بو جمله سلام
ويرسه لر ردى لازم اولمز الا قارى يه رد واجبدر اصح ده زير ارد
فرضدر قراءة فرض دكلدر • خلاصه • ابى الليث بونى اخذ ايتدى دبر
وفى العلة ما فهاج المناقشة تدبر • تمرتاشى ايدر سلام سنه در ردى
فرض كفايه در زيرا سكوت مؤمنه اهانة واستخفاف در • كيفيته
رد خصوصنده تيسرده وغيرى تفكيرده حديث نقل ايدب مسلمانه

عن انس رضي الله تعالى عنه انه قال سمعت رجلا يقول لرسول الله صلعم يا رسول الله الرجل منا يلقى اخاه وصديقه ينحني له قال لا قال افيلتزمه
ويقبله قال لا قال افيصافحه قال نعم قال فبهذا تتواصل المحبة قال الفقهاء يكره الانحناء في السلام

سلامندن زیاده تعظیم کرک کتابده بعض سلامی قدر کرک دیر وحضرت
جابردن روایت ایدرکه واذا حییتم بتحیة فحیوا باحسن منها ای علی اهل
الاسلام اورتدوها قبلها اعلی اهل الشرک دیر کذلک عطا وحسن وکلبی
وضحاک مثل اهل ذمه حقنده در انلره زیاده کرکمز بیورر • وتفسیر شیخ ده
قتاده دن نقل ایدرکه باحسن یعنی مسلمانلر السلام علیکم دیسلر اورتورب
وعلیکم السلام ورحمة الله دیکز • اکر انلر ورحمة الله بلا دسه اسز وبرکاته
عبارتن آرترک اورتدوها یعنی اهل ذمه سلام ویرسلر عینی ایله سلامن
ویرکز اورتورمک • ومتحرم کمال پاشازاده فواید نده بو سمتی تحقیقا
اورتدوها او تنویع ایچوندر تردید ایچون دکلدر دیر • بعضلر رد
سلامک اجری ارتو قدر فرض اولدیغیچون دیدلر • بعضلر سلامک ارتو قدر
هم سنت هم فرض کلمه ظهور نه باعث ومقدمه اولدیغیچون دیدلر • جماعته سلام
ویرسه ایرمکز ردی یتسدر • رد ایدن عاقل وبالغ صبی ولا عقل دکلدر
اما صبی عاقل اختلاف وارد • اما برکه السلام علیک یازیدیسه
عمر وبکر رد ایتسه زیدن ساقط اولمز • اکر مسلم صاغرسه رد ایدن
طوداغنک تحتنی کوسترسه • جواب عاطس حمد یازیلمز کوره بو بلادر
خزانه • وصلة رحم ایدوک تا قرابته نسبه قرابته نسب منضم اولوب

اولوب ارحام متواصل اولور • صله ایدن تک حاضر اجری بوکه عمری
وماله آرتار ویره سی اجری بوکه رحمته لایق اولور کار • وکیجه
نماز قیل خلقک غافللری وناسیلری اویورکن حدیثده ایدر قایم شب
ایله الله تعالی ملکلرینه مباهات ایدر • وحدیثده بیورر الله وملکلری
مستحبینه صلوة ایدر • وقیام سحر اللهم ارضا ایدر وغضب اشینی
اطفا ایدر • وبدنه صحت ورزق وغیره برکت ویرر • وبیورر جوف لیلده
ایکی رکعت نماز دنیادن ودنیاده اولانکز جمله سندن نافع وخیرلودر
سفیان حضرتلری کیجه یاتمزدی قرنی بر مقدار راحت اولسن کاشته قوس
اولورکه دیدی سفیان ایتدی نعم ولکن قورقرم دوته نازل اولدی غفلتده
بوله بری دخی للذن اله دیدی • ثم ادخل الجنة بسلام یعنی بو اشاری
ایتدکدن صکره اهل جنته اولورسنز سلامتله کیرجنته یا ملکلرک سلامی
ایله یا حضرت حقک سلامی ایله کیرجنته که سلام علیکم طبتم فادخلوها
خالدین بیورسه کرکدر اللهم ارزق الحب الامن والسلوة
التذلل للحق اقرب الی العز من التعزز بالباطل خرابطی حضرت
عمردن راویدر تذلل وعبادت لغتده بر معنادر • عرب طریق معتبر

شرح ایتدیرسه کورکز قصلنی
بین تقدیم سی صلوات باعث اولدیغی
نسبه معلوم اولور

دیر اما ذلّ معاشنه یعنی حتی ایچون تذلل عزته یقین در باطلله تعب زدن
پس رضا ایچون نفسک انقیاد و تذلل • وحبل متین شرع مبینه
بویون صوب تسلیم اولماسی • وشرعلر خصمی مغلوب اولدقدن فائده غالب
غریز وانا عبد مغلوب ذلیل دیوب رضایله حق قبول اتمسی • وبالجمله کسب
حلال وعدالت وسایر اخلاق حمیده وریاضت وکذ لباس • واحیاء لیل ومجاهده •
وتحمل وقناعت ایله تعسی ذلیل قبلق عزته قریب در • واذا قیل له اتق
الله اخذته العزة بالاثم حسبه جهنم مصداقیچه باطلا چند روز تعب زدن
یعنی کسب حرام وکل حرام • ظلم واخلاق ذمیمه ایله وطعام نفیس
ولباس ملبس وصحبت غنی خسیس • واستراحت وشهرت وزینت غرلنمه
زیرا دولة الظالم ساعة • ودولة العادل الی الساعة مصداقیچه باطلا
اولان دولت چوقلق اوزامز • والدنیا مع القائم لا مع النائم
مضمونیچه غفلت وایهمالله • ونفس میدان هواده آتر سالله عزت دنیا
ثبات بولمز بنجه بولورکی • وللّٰه العزة ولرسوله وللمؤمنین
طبقچه عزت الله ورسولنکدر • ومؤمننه وجمله اعزه یه اندن
نصیب اولور • استدراجله ظالمه برقاچ کون عزت کوستریسه

وبرقاچ کون درهم یاکلوا وتمتعوا دیرسه • حکیم حاذق موته قریب
اولان خسته یه برهیز بیورمدغی کبی • عاقبته فلما فرحوا بما اوتوا
اخذناهم بغتة فاذا هم مبلسون طبقچه اکسوزین الدن الکه کیدر
ایهاالله اعمال اتمز نهایت وامل لهم ان کیدی متین اما علی لهم
لیزدادوا اثما طبقچه بعضلرنی چندروز صحرای شهوتده حیران
وتایه • وساحه حرص وشهوتده سایه ایدب ارخای عنان ایدر
ومن یضلل الله فما له من هاد • تامال مهیز ایچون ابطال شعائر شرع
مبین • دین متینچون دکلو کید ومکر وحیله وخدعه ایدیسه فالذین
کفروا هم المکیدون ومکروا ومکر الله والله خیر الماکرین نجا دعون الله
وما یخدعون الا انفسهم مضمونی اوزره • عاقبت تلبیس ایدیکی ضرری
باشلرنه کلوب موتله نقد دنیادن ورقوله رقم مولادن محروم اولوب
خسر الدنیا والآخرة اولورلار باغ وجود لرندن بردانه نفع ونمو کورمزلر
وبو غرورله بچاره اکندولرین حسن حالده ظن ایدرکن اعمال اعمال کرسی
یوم تبلی السرائر اچلوب • ظلم وقبایح • وفساد وفضایح جعبه قده
محشره اولین واخرین ارسنده رسوای اولرلر وادبجه کورلر قل

هل انبئكم بالاخسرين اعمالا الذين ضل سعيهم فى الحياة الدنيا وهم يحسبون
انهم يحسنون صنعا بومنادر • اما مؤمنلر اطيعونى اجعلكم ملوكا
لا تنفذ ملككم حديث قدسى سنه باقوب من ذلل طالبا فقد عز مطلوبا
دیو حضیض مذلتی اوج عزة کوردی • مرتفع الشان وقوی البرهان اولدار
هم عادة حق بودر که اهل بکبری قهر وافنا • واهل تواضعی رفع واعلا ایدر •
مراجده جبینه اوز تفکیون ده برمراد استه بیوله دقت دوی که اقصای
مرادم بو که صراحة بکا قولم دیرسن • تا قوله فبوا اولنه غم بیلم والی یوم القیامه
بیلنه ایکیون معراج سورسنده سبحان الذی اسری بعبده دوی بحمد
دعدی • سبحان من بخدمته عز من عز من الاعزة • وبالمذلة فی عبودیته
جل من جل من الاجلة • لحوم شهادتی نظر له شاه عالم قبله بی شانی
قبوک سائلمیک انک کداوآج وعریانی

الحديث التاسع والثلثون

اطلبوا الحوائج بعزة الانفس فان الامور تجرى
بالمقادير • ابن عاص کر عبدالله بن بیردن راویدر • مراداة وحاجاتی
عزة نفسله استمک مذلتله استمک که امور خلق مقدارین جاری قدر له مقدره
یعنی غیره مذلتله مصلحت تیمز حرکه مشیة الله اولمیجه استیانک الی جبینه
وارمز زیرا معطی ومانع الله در • خلق انک بیقدر تنده آلات ووسائطدر

قل کل من عند الله ونحن قسمنا • وحدیثده بیورر طلب دنیاده اعمال
واختصار ایدک که هر کشی ایچون بارادیلن نعمت میسر در • اقول •
حضرت سلطان البلغا • علیه الصلوات ازکاها • ومن التسلیمات اعلاها • که
انا افصح العرب بیوردی • یجری بالمقادیر دیرکن • اطلبوا بیوردغنه
دقیق نظر ایله ارباب شریعتک واصحاب حقیقتک حق شرب وتفسیلری
مشربارینه کورمغایر ایکن • دست معجزه ایله ایکسز برقدحدن صیوندی
که شرع شریفده توکل معرفه مثال کل سبب من الله در قاعده مسطوردر
یعنی هر سببک عاقبتن الله دن بیلوب • هر مراده اسبابله شروع ایتمکدر
قطع علاقه وترک اسباب دکلدر • وسابقون منع اولنان بطالت
وکسل • کرچه سنهایه احلی من العسل در • اما اسبابه مباشرتدن توانی
وتغافل • ومقدماته والاتدن تقاعد وتکاسل • باعث حرمان دولت
دارین • وسبب قسوة درین • واخرتده عذاب وحزن در • الله ورسوله
کلاسنده سی سز نعمت وجنة بوقدر • لیس الانسان الا ما سعی ولها ما کسبت وعلیها
ما اکتسبت • والذین جاهدوا فینا ایله حصر وتاکیدی کافیدر • وبعضی معتوهین
انبیا واولیانک بیقدرتنه مالک اولمشلر ایکن باطنی ولیتی حافظ اولان • ظاهر

شرع شریفی حفظ ایچون کسب عمل اتمکلری و سایر نصوصی براغوب دنیا
نفسنی مذلت وایل النه باقتلر ورقه و مقوتی توبه و عمل نیز جایز متعلق بعض
عربی و فارسی و ترکی اشعار له تألین اکلدین استدلال ایدرلر بنوب
عمل اتمکلر بطالت و فجورلرین ارتورب محروم کیدرلر نته کیم بلغاء مشرکین
شواهد القیس نص متینه مقابل قلوب اتخذوا هذا القرآن مهجورا
استینه نظر اولدقلری کبی بولدن چقرلر واکثر فرق ضالة سلفلری
سوزین و عقللرین نصه مقابل قیلدقلری بولدن آزدیلر اول
مقابله نص ده قیاس اتمک خود سبطا نکدر پس وابتغوا من فضل
الله کبی وما خلقت الجن والانس الا لیعبدون کبی وجزاء بما کانوا یکسبون کبی
ایتدک مفهومی ایله عمل اتمیلر اضایع اولورلر نرجو النجاة ولم تسلک مسالکها
ان السفینة لا تجری علی الیبس حاصلی دین اکر دنیا مصلحتنده بی عمل
توکل انبیا اتمزلر بیورمشلر در حدیث قدسی ده خرک بیرک انزل
علیک الرزق بیورر وحدیثده بیورر کشنک فقاهتندن اصلاح
معیشه طلب اتمک حب دنیادن دکلدر اصلاح معیشه اتمک اکر حضرت
مریم ایله سؤال ایدرسک بنه هزی الیک بجذع النخلة تساقط علیک رطبا جنیا

حدیث عجبا لامر المؤمن ان امره کله له خیر ولیس ذلک لاحد الا للمؤمن ان اصابته سراء شکر فکان خیرا له وان اصابته ضراء صبر فکان خیرا له

طبعیه خرما اغجی هزه و تحریکله اولده مامور اولدی بنه کسبدر اکر طیور
و وحوشله سؤال ایدرسک انلرده بوالرندن و انلرندن چیقوب
احشامه دک بیلمه لر آچ قالورلردی اکر صوفیه سک که محی
الدین العربی و ملا خوفکار و عبد القادر کیلانی کبی اهل حقیقه اولان سلطانلر
نظم و نثرلرنده کبی ان کنت لا بد مدبرا فخیر ان لا تدبر و کبی اطرب
وطب وانس الهموم جمیعها ان الهموم نزیل بیت الحازم و کبی اخرج
من البین تحصل مرادک و تصل الی العین و کبی چین توکل کن ملرزان
باودست رزق تو از تو بنو عاشقست دیدار حاصلی توکل
جمع اسباب تفرقه دن قطع علاقه ایدب صافی مسبب الاسباب ایله توحید در
دیدار اولمق والله اعلم انلرسی و کسبله زیاده زحمت چکوب
هر انیوک منتها سینه بندیلر حتی آلاسز توکل مطلقه مالک اولدیلر
فتاواده ایدر علما کسب علمله مصارف وظایف خواین سلطانیه
اولوب زحمتسز کفایتلری قدر رزقلرین آلورلر پس کسب دنیا لازم
دکل ایمش کسب علم بتر دیمکدر وحدیث قدسی ده بیورر الله تعالی بر خلق
ایتدی قولاره کدیمین و عرق جبینی اولمیجه رزق ویرمه سک طالب علم اولان
اکابورکلر اورنجه سورین بادنیادی پس علما و عرفا شجر رزقک

کاریم توکلتم علی الله حق توکله لرزقتم کما ترزق الطیر تغدو خماصا و تروح بطانا منه

کوکنه باشوب ایادی تخلفه بدواحد یه قصر ایدب مظاهردن
حاصل اولانی جمله ظاهردن کوردیلر کمسه تنزل وعرض حال ایتمکه غیرت
رزاقدن قورقدیلر • پس بو عرفانلری ایله مقاسم نعم بیکران اولدیلر
بونلرک ارادتلری الی بنجه قوانک دخی غاسنه باعث اولدی نه براکنت
لسمعا وبصرا وبدا استرنه ایرمشلردر • اللهی بولان عاشقلر تبدیل اعیانه
مالک اولورلر فنا وعشقلری سرمایه لویدر • که حافظ قدس سره بیورر
ایام تنکدستی درعیش • کوش وستی کین کیمیای هستی قارون کند کدارا •
بیر هراتی عبدالله انصاری بیورر که الهی مرا نان ده کندم مده • کندم
خاک مده انکور ده باغ مده • پس تحقیق یقین وتخیل فنا وتصرف
حقانی اشیایه قدرت قدیر ایله قادر اولنلر استرلسه خاکی التون ایدرلر
وراودته الجمال الستم من ذهب عن نفسه فاراها ایاسم
بوسره ایماء مرشدین کاملین حقنده حضرت علیه السلام ان مغیر الخلق
کمغیر الخلق بیوردی • یعنی نفس طالبی اماره کلدن مامور • لکه
تبدیل واطمینانه بدیل ایدن صورتی ده تبدیل ایتمک کبی در یعنی دشوار لکن
انکسی برابردر برینی ایدن برینی دخی ایتسه عجب اولمیه تدبر • انلرک عنصر
جماندن بحب الروحانیه بکوب عالم اسبابی سرای ایله بوق کورمکن

فقد

فقد ترک ایدب لاهوتی اولدقلریچون انلرک کسبی اول جهانده بولنان
الله ایله اولدی که ارادتلاریدر واول ارادتی انلرقازانجیدک بنجه زمان
مریدوذلیل اولشلردر • عاقبت مریدکن مراد محبکن محبوب اولشلردر •
انچون هر مرادکه مراد حق اولشدر • وما رمیت اذ رمیت ولکن الله رمی
بو مضمونده کامزم مستیب بولسه چون عارف صاتار اسباب نادانی •
بتر دریاده نیلوفر قیورمز قحط بارانی • خذهذا • لکن هر تبدل
وتن بردر وطامع وغیر قانع بو دعوایه این مزید انک تجربالری واردر
رسوای ایدرلر که دیدیلر بو توکلی دعوا این نک قلبنده خلقدن رجا
کیک کوک • اکر بش کون آچ قاله خلوقدن استه بو تعامل اهلی
دکلدر • یوزم اشکارینه خاک اولسون • یونون خاکاریله پاک اولسون •
وبولارک خزاین رحمانیه الذی یتمکن فقر وترک وفنا وکهنه وخراب
اختیار ایدرلر • وکلنی ماسوادر دیو انلر ایدب اغیارون عاره استغنا
ایدرلر لله تحت قباب العز طائفة اخفاهم انی رداء العز اجلالا •
هم الملاطین فی اطمار مسکنة استعبدوا من ملوک الارض
اقبالا • غبر ملابسهم شم معاطسهم جروا علی قلل الخضراء اذیالا •
آلاه کار تو تبدیل اعیانه عطا کار ما سهو ونسیان وخطا •

مثنوی

فالایات للسید الحکاکی فی الاظهار فی الحمار عند
الاعلام مع جرایکم وسوء خلق من الشباب
والاقبال مع قبل وسوء خلق من الشیوخ قیم

الحکاکی اخلاق اخترا اوزره حکم اولدی
یعنی سم ملوکم قحط صفتدر
اوزره دیمکدر

اقسمت انو قسم وسوء بایع عیو
الله وعدم الاختیار
فی الدنیا الذی

الحديث الاربعون ان الله امرني بمداراة الناس

كما امرني باقامة الفرائض • بلى حضرت عائشه دن راويدر تحقيقا
بكا الله امراندى مداراة خلقه • امراندوكى كبى بيس وقتى قلبغله
بس تسبه دن فرض لقى الخلقى • مداراة كم لكايده نه وكلك قصد
ايده نه وكم سوبلينه ايلوكله وايوسوزله مقابله وخيرصانو امكدر
بارى مطلقا خيرا كر شر مقابله قصد ايتيوب سكوت امكدر • باسلام
ويرب تحكدر في الخالصه كان ابو حنيفة يوصي اصحابه كل غداة بتوقير
السلطان وتعظيم الاخوان ومعرفة الزمان وحفظ اللسان • واوصى
ابا يوسف حين ابتلى بالحبس بانه يجب على المرء ان يكون مقبلا على شانه
حافظا لسانه عارفا لزمانه معظما لسلطانه فلم يسع فليعتبر بحالي
وورد في الاثر هكذا في صحف ابرهيم لكن وقع فيها بدل قوله معظما لسلطانه
عارفا لزمانه وكذا في تفسير قوله صحف ابرهيم وموسى • حافظ • رند عالمسوزلا
بامصلحت بيني بكار • كار ملكت انكه تدبير وتامل بايدش •
قال الشيخ نجم الدين الكبرى • اعلامقامات اهل الحقايق • التغافل والانقطاع
عن الخلايق • كندوايشكه ايلمي كورسن تميز • يوقسه ايلده جوقدر اولور غوغا غرز •
حد بيده ايدر مومن طعان ولعان وفاحش وبذى اولمز • شعار اعان

قادر دكلم عزلت
امكدرم

شعار ايمان تهذيب لسان واجتناب فحش وهذيان در • وبلكه كه عدوك
كيمى ظاهرا دشمندر مداراة اندكه بندن قورقدى دبو منفور اولب دخى مسلط
اولور • انك علاجى دفعيچون صدقه ودعا • وحضرت حكم عدل مستقيم حواله
امكدر بو معنايه ايجاد ملا جامى قدس سره ايلدى بيورركم آسايش دو كيتى
كيرم كه اين دو حرفست • با جاهل ما ندمشكل بود مداراه • وكيمى وه
دشمندر اما سندن ادنى تنزل استر كه سكا محب اوله • الكا علاج
صله وزيارت ومداراة وهدية وغيبتنه دعا ايوسوبلك • وكم سوبلمى
حسن سمتلى اسكات امكمك • وبوزنه طاتلو دلله حرمت امكمك ومعاشر
لرى ايله محبت امكمك • در حضرت عليه السلام بيوردى كى حلم قلجى ايله مسلمان
اندكم جوقدر دم قلجله مسلمان اندكمدن • بو معنايه شيخ حافظ بيوررركم
آسايش دو كيتى تعبير اين دو حرفست • با دوستان تلطف
با دشمنان مدارا • خصوصا قوم كثيرا بجده غريب وضعيف وقليل
اولانه • كه بلغا بيورمشلر • حتهم مادمت في حتهم • ودارهم مادمت
في دارهم • وارضهم مادمت في ارضهم • ومداراتدن دركه حق سوزى
تصديق • وضايع ومساوى سوبلمه سكوت ايده • اما دينه متعلق
باطل سوز سوبلمه غيبة وبهتان وكذب وكفر بات كبى • رفق ونصح

وبيوررم بو مسئله ارشاده كلب
صورتنده قوپيلر بغرلى ايوكلى
وداماتنه باشيب ازاده قيلمه ايوكلى كوبك
يوقسه ايلى سرزده ايجاره طاشه دوريلسه كلب
صورتنده كلدى • اما مسخ باطن واردر • دنيا ده قلندن
خلقندن ظاهر اولور اخرتده مقرر اولور
مسخ عقلى

طرقی ایله غالب کیمسه ایشتیدین سویلیه • که کثرت نصح تقریعدر باعث
فتنه در والا قابل او محلدر براغ کیدن اما اول دشمن که سنا
نقاقله دوستلوکو ستره • اکا دخی مجامله واحسان سنت رسول
علیه السلام در زیرا مؤلفه قلوبک تبعیتلری تزلزل واضطراب
اوزره اکن • وبیلورکن زیاده التفات واحسان اندکلرندن
چوغی دینه کلوب ایمانلری محکم وراسخ اولدی • اما بو مرتبه ده
اولان دوستلری یار صادقه ورفیق حقیقی یه ترجیحدن • واحوال
خفیه ومعایبی بویله صورت دوستنه اظهاردن صاقنه که شاید آیاطه
عدو اولب کشف رازایدر لم احذر من عدوک مرة واحذر
من صدیقک الف مرة • بو معنایه اولان احادیث • حاصلی هر
کیمده که صبر بوقدر • وتهور وجدال وخصومت ونزاع صفتی وار در
انک دولت وسرورنه اختلال • وصفا ونعمتنه زوال • وانتقال
مقرردر • اما صبر ومداراة وسکوت • سبب بقای نعم ودافع
مانع غم ودافع الم در • امام شافعی ایدر هر کلک ایدر نه الله ایله
ماسبنده عفو اتمکی عهد اتدم • عداوة شغلندن قورتلدم ومنازعه
قیدندن ازاد اولدم وبن حسودمدن اوتانرم بنجون مبتلا اولدی دیو •

الحد الحادی والاربعون من نصر اخاه

بظهر الغیب نصره الله فی الدنیا والآخرة بیهقی انس دن راویدر
هر کیم دین قوندا شنه غایبانه یاردم ایده خدا تعالی اکا دار سنده
یاردم ایده یعنی فقیر ایسه احسان ایتمک قدرتی ایسه اولندرمک • یلیان
ایسه اتلندرمق • مظلوم ایسه قورتارمق کبی • عوض اولدرکه دار سنده
الله تعالی منصور ومظفر ومعزز ومکرم ایلیه • زیرا بو نصرت ایکی عملدر
بری نصرت در دنیاده مغالبه سنده دنیاده منصور اولور • بری علی
ظهر الغیب دین مجتبی ایله اخلاص در مقابله ده آخرتده منصور ومحترم
اولور که دنیا ظاهردر آخرت غیبدر تدبر • پس غایبانه تعاونوا
امر ایله علاً بر مؤمنه عون ایدرسک ایکی اوده مرادی حاصل
وغموز زایل اولور بس • وبو حدیث احمد وترمذی وابن ماجه
حضرت علی دن راویدر که مسلمک مسلم اوزرنده مروفله الی حق
واردر • بو لشجه سلام • دعوتنه اجابت • اغرسه تشمیت
خسته اولسه عیاده • اولسه جنازه سنه تبعیت • النبی اوز
جانبنه صانرسه اکا دخی انی صانمق • مسلمک ایدیرده دن روا تشنه
النبی فجن استصلاح النصیحة اعمکدر • زیرا مؤمنلره کلمؤمن

اخوة طبقجه قرنداش دوس • پس اخوة حقی مؤدی کرکدر خصوصا
فاصلحوا بین اخویکم واصلحوا ذات بینکم مصداقنجه فساد بلنده
اصلاح امر واجب الامتثالدر • کذلک ده اولورسه که فتاواه مصرحدر
وقال علیه السلام افضل الصدقة اصلاح ذات البین • وقال سباب
المسلم فسوق وقتاله کفر وحرمة ماله کحرمة دمه وقال عن المؤمن
دین ویل لمن وعدثم اخلف ویل لمن وعدثم اخلف ویل لمن وعدثم
اخلف وبیورر بزدن دکلدر بر مؤمنه غش ایدن یا ضرر ومکر ایدن •
وبیورر بزدن دکلدر صغیر مزه مرحمت کبیر مزه توقیر وتعظیم ایتمین •
وبیورر مؤمن دکلدر شول کشی که قونشوسی انک شرندن امین اولمیه •
وبیورر سز کر شر لوکز اولدر که شرندن قورقه لر خیرین اومیه لر •
وبیورر مؤمن دکلدر شول که کندطوق اولا یاتده قونشوسی اج اولا •
وبیورر مؤمن حلال دکلدر اوج کوندن زیاده مؤمن قرنداشنه کوسمک •
وبیورر مسلم اوج کوندن زیاده کوسی جایز دکلدر کم راضی
کلا لر هر بری بریاکه کیده بو ایکیسنک خیراوسی اول اسلام ویرندر •
وبیورر مؤمنه حلال اولمز بر مؤمنی قورقتق یعنی دلاکر هیبتلر یا غیر سمتله

وبیورر هدیه لشک که محبتی زیاده ایدر وقلبدن کینی وعداوتی
قالدرر • وبیورر بیکزده طعام هدیه لشک کدر زنکره وسعتدر •
وبیورر افضل عملدن در بر مؤمنه سرور ادخال ایتمک • بورجن اوده یه سین
حاجتنی بتوره سز قیوسین تنفیس وازاله ایدرسن • یعنی بو
مذکور لریله سوندرسین • وبیورر هر که دنیاکر تبلاندن قرنداشنک
یعنی بر مسلمانک غم وکربتین دفع ایتسه الله تعالی قیامت کر تبلاندن
بر عظیم غمی دفع ایلیه • وبیورر هر کیم بر مؤمنک حاجتنده اوسه
خدا تعالی انک حاجتنی اوله • الله تعالی قوله یاردمده در مادام که قول
مؤمن قرنداشنه یاردمده در • وحقوقدن در که کلک ایدن
مؤمنه عفو ایدیه بلکه ایلکدن ایدن

الحدیث الثانی والاربعون

انهی عن کل مسکر اسکر عن الصلوة
مسلم ابی موسی دن راویدر • نهی ایده رین هر نوعه مسکر نسنه دن
که نمازدن سرخوش ایده • یعنی کرک اول مسکر دخی خمر وعرق
کبی کلام حقده ومذاهب اربعه ده عین نجس اولان خمر اولسون •
کرک مسکر دنیا کرک سکر اهل واولاد وخدم وحشم وطبل وجاه وعلم

او لغله اغزاوی اولوب صم

وسایر مناصب اولسون زیرا کل [illegible] مکروه یه داخل و سابق نهیده واقعدر
وعشتکم السکران حب العشق وحب الجهل حدثنی وحب الدنیا راس کل خطیئة
حدثنی بوکه شاهدر معلومدر که نمازایچره عمل خارج حرامدر کناه دیه لکن
حرامدر بویکناه که حب دنیادر بالطرین الاولی وذحی
لا تقربوا الصلوة وانتم سکاری بیوردقدن صلک حتی تعلموا ما تقولون
بیوردغی بو مضمونه شاهددر حتی عبارتنه باق که حضرت حق حایض
وجنبی نمازدن منع اتدکدن حتی یطهرن حتی تغتسلوا بیوردی
یعنی بوایکیه طهارة وغسل اولنیجه نماز جایز اولمز دیدی پس
سکرانکن مادام که اغزی تلوث وقلبی مخمور وعقلی مستور اولب
اغزندن حیضی یلیه نمازی جایز دکل در قیتکه اغزندن حیضی یلیه جایز در
چونکه صلوتدن نهیک علتی سوزین بلمیک اولدی باقی شتی کان انواع
سکر براولدی خمر اکر حب اغیار وفکر سوا پس شول بیچاره که
خمر وساوس شیطانیه وشراب شهوات نفسانیه دمان حواسلر نوش
ایدب قلبه کرد کده تخم هواجس وحب خسایس وکوب
الوساوس اولمه نه مستلکن یلیه ونه خود اوقدغن طویه بلکه احاطت

احاطت به خطیئة طبقه حب دنیا طلاتی که بعضا فوق بعض اولمغله کلتین
قابلیوب باطن قسوة ونسیان ظاهرین حزنیات وخشاوع عصیان
احاطه ایده نه در اوغرامیش وعاقبة نولا جاقدر خیالینه کلمیه
انک نمازی ابرار نمازی کبی صلوة وصلة ومعراج مؤمن اولمز بلکه عون عشق
وتوحید ودست مجاهده وذکر وتهمه مرشد ایله وجودینی حقیقة شراب
آب وکل بشریتدن تطهیر وتحلیه ادب ترابی آتش اوله وبی هوا اوله
سکر برنه عقل کل القلوب یبدل الله سیئاتهم حسنات مضمونه مظهر اوله وبو
مضمونی کورکه خدا تعالی ان الصلوة تنهی عن الفحشاء والمنکر دیر کرچکلر منا
اما بعضی نماز قیلور اوزاینه نمازانلری فحشا ومنکردن منع اتمز بلکه بو کسینه
مبتلا اولدر معلوم اولدیکه بونلر نمازه یاقلشمه دن منع اولنلردن ایمش
مست می عقلت ایمش حیض جنب قلدقی کبی مکروه ومحروم ایمش که بونلرده
آتیله قلمامشلر ایمش بلکه مستانه قیلمشلر ایمش پس تحقیق ده بونلرده
نماز بولنمدی بولنسه لر نماز بولاری فحشادن منع ایدردی دلرسک
که بو سکر محاوله برغالب سکره یاپش که توحید وعشق مست لکی در که
ذیل آیتده ولذکر الله اکبر بیوردی یعنی اخلاق سیئه کوکندن قازمغه ذکر عظیم آتدر

وبیورر که الله تعالی دیدیکه هر مؤمن که نمازی خلق ایتمیده ابو قبیله و تهاده
دخی ابو قبیله اول بم قولمدر حقا • وبیورر اللهک امرنه یعنی خدمتده و طاعتده
اعزاز و تعظیم و اکرام و تجلیم ایله الله تعالی سکا اعزاز و اکرام ایتسون •
دیمکدر مثلا نمازی حضور و توجه و جمعیت ایله قیل سکر و وساوس اغیار له
قیلمه تا الله تعالی سکا عزت ویره دیمکدر که ولله العزة ولرسوله وللمؤمنین در
پس مفهوم بودر که الله تعالی امرنی تعظیم ایتمین مؤمنه تعظیم و اکرام ایتمز
که حدیثده دخی بیورر هر کیم خلق ایتمیده نمازین احسان ایدب
تهاده ایسه قبیله یعنی رکوع و سجوده و سایر ارکانده تعدیل و
طمانینت ایسه تحقیقا بو قصوری حضرت حقک اکا امانت ورد مراد ایتمکدن در
الحد الثالث والاربعون لا تظهر الشماتة لاخیک فیرحمه
الله ویبتلیک ترمذی و ابله دن راویدر • قضاء عباد فی فیاضیه
الله و یبتلیک در ابلغ در • نظمی شریف علی الروایتین لا تدن
من الاسد تا کلک قیلمندن در که روشندر • و مخفی دکلدر که
ایکی سنه عالمده قتی صعبدر • بری اراذل ناسک تمسخر و استهزاسی در
خصوصا شرفا به علما به • انکیچون شماتة اعدا که غیرک مقرة و مساءة

و مساءة و ابتلا و مصیبتدن سو نمکدر روحی اصعبدر • انکچون حضرت
عم اللهم انی اعوذ بک من جهد البلاء و درک الشقاء و سوء القضاء
و شماتة الاعداء • دیوب شماتتدن ده استعاذه اندی • و حضرت موسی
فلا تشمت بی الاعداء دیدی • و دخلدیکه حضرت ایوبک رب انی مسنی
الضر بیورر دخی رضدن شکوا دکلدی • والا انه کان عبدا شکورا
عبارتنه مخالف اولور بلکه اهلی و تمسی حقنده شماتة اعدادن خوفا ایدی •
کل المصائب قد تمر علی الفتی فتهون غیر شماتة الاعداء • انکچون
بو حدیثده حضرت نبی ادب بیورر که زنهار دین قردشکه شماتت
ایتمه اکر ایدرسک الله تعالی اکا آجیوب بلاسندن قورتر دنیاده لکن
اخرتده قومیوب اول کلدکلک بلایه سنی مبتلا قیلور توبه سز اولورسک قیامت
عذابی ده اولور عاقل نجه شماتة ایدر که • دنیا خلقی سهام ثلثه یه هدفدر
سهم غم سهم مرض سهم موت • و بو سهام جمله خلقک یغمادی در
لابد طوا قنور • پس صاغ اکا اولوب سن مسلم دکلسین تا سونه
سین برکون تقدم و تاخردن نه تفاوت • لمحرره صفا سورمه
صقین دشمن غمندن • قانک کیم امیندر ما تمندن •

الحد الرابع والاربعون

لا تجزوا في الدعاء دعاء ناله
يهلك مع الدعاء احد حاكم اندن راويدر • يعني دعادن عاجز اولمكز
كه تحقيقا هيچ بركسه هلاك اولمز دعايله • بلكه دعاسنه بلاسي دفع اولور •
يعني صالح اركطالح مادام كه مسلماندر زيرا انكه سياق فقره در وسم
ياس كفر در **فايده** شيطان بعض طالبه مقبول اولادي خوقدن
نه تلك وار دعا ايدر سيز آشنا مسن نه انكه دوشر ديو ياسه
دوشرب حلاوة ذكر و طاعتدن ولذة توجه ومناجاتدن محروم
ايدر زنهار تابع اولمه ارباب دولت قبولينه واصحاب مروت
مقابله اينه شي لله كلنلره قاني بهاسي تانان ولباس ويرم
ديمزلر عار و غيرتدر فكيف اغني الاغنيا جله دن كريم واغير در •
خصوصا كلامنده صلحايه تخصيص اسلوب عامه عبادنه دعا امر ايده
بلكه عاصيلره لا تقنطوا فرحمة الله طبقنجه باشنه نص كوندرو مجرمني
كليم و مصاحب ايده بكازاري اعتذار خودجه موقوفدر صفة عفو
ومغفرة خودصوح باشلمنجه موجود اولمز اسماء الله تعطيل يوقدر •
خصوصا دعا اغنيلري ذما • ويقبضون ايديهم نسوا الله فنسيهم بيوردي

كه البلاء والدعاء يتضارعان الى يوم القيمة بيورلمشدر

يعني الذين دعايه اوزاتمزلر والله توجه اتمزلر الله اونتدي الله نده
اولاري اونتدي بو معنايه حديثده بيورر • الله يبغض تارك
الدعاء • وبيورر الله قولندن اونانور كه قولوا ايكا الذين قالوا ربنا الله
اول ايكي الي بوش كوندر مكيون وقال ربكم ادعوني استجب لكم ربكز دي
دعا ايدك قبول ايدم بن اسم رب ايله استمدين ومعايله دن عمل يوكن
اندكي تربيه لري تذكير ايدر • دعايه توجيها و ترغيبا وحثا كه اصولده
مذكور در • ان الذين يستكبرون عن عبادتي سوزكه دعا اتمكون يكا
استكبار ايدر و بندن استغنا ايدب دعا اتمه سيد خلوب جهنم داخرين
ترك دعا الله كلمكون مذلته جهنمه كيرسه لر كه • يعني بندن مراد استكبار
يوقسه سنه عذاب ايدرم ديمز دوكه دوكه استدر • روشندر كه جنازه
نمازنه كه فقها دعانيه ايدر ديمزلر فضدر تاركنه عقاب واردر • مال
بودر كه برقوم بكا يوز قو اسيله كلمسون كلوك دعا و منه و شفاعته
ايدك تا عذاب ايتم يولغيم منت اتمز سكز سنزه ده عذاب ايلارم

سوال دعا دخي حد له قرار له كه كه انه لا يحب المعتدين
بيورر يعني الله كا دعا ده جزيدن طشره حيفني سومز بيورر •

نيدارب يا مصدر مؤكد در عدل كبي
عمر مرتي در ماخوذ اصله رب
در ضم كبي اسم فاعل در علي اثر حال
شبكي مصدره ماشتقه ترتيبي
عقيبي مشعر در

جواب مختصر دیلر که اعتداد دن مراد بکا سز حاله سزدر دسز اولای
یوز سز کلدر • مثنوی باش چون دولاب دائم چشم تر تا زصحن
جان بروید خضر • والاعشق وزاری وگریه ایله اولان دعا رد
اولمز • زیرا قول اختیار عشق و دردی قدر سلب اولور فی اختیار
خود مسئول اولمز قول جایز که اعتداد دن مراد خارق عادة الله
اولان دعا اوله اما انجنس امر و دیمیسی کبی • قین میوه اظهاری
کبی ایغ دن و انشقاق قمر و سایر تبدیل اعیانه و عادة محاله
اولانه متعلق دعا اوله • انکجون اشعار ولایة و اظهار کرامة مکروه
دلدی • طریق امن و رضاده کشف کشی عیبن کورمکدر کرامت
انی وجود نده قالدر مقدر • یا خود خلاف رضاء الله اولان
دعا اوله حرام مالا سمکی کبی • حضرة علیه السلامک بر مؤمنه دعا اتمز
الا الله انکی مرادین دیر ریا اخرته صاطه • یا دعا قدر بلا سین
دفع ایدر مادام که اثم و یا قطع رحم ایچون دعا اتمیه بیورد نی
بو مفهوم اولا که احادیث ایاتی تفسیر در • سؤال قضاء
مبرم خود مرد بوقدر دعا و صدقه نکی فایده سی نه در

جواب

جواب عدم نام کتابده ایدر که جمله قضادن بری دعادر
یازلان بوز لمز دیمک الله تعالی نک یازدغی خلق بوزیلمز دیمکدر
اما خدا تعالی یمحو الله ما یشاء و یثبت طبقجه یازر و بوزر که لوح
محفوظ دفتری الندر پس اوقی آتاندر قضادر قلمانی طوتندر
قضادر • قضایه ایمانک شرطندن دکلدر که انک اکیوب و صوریوب
حتده بنای کتمکی بلکه دنیا دار الابتلادر عادة حق نه لوزم جاری
اولدیسه انکله عمل ایلب بعده توکل ایلمک کرک • اصل خود جذبت
لکن خوجه تاشن • کار کن موقوف آن جذبه مباش • اصل بعیر که
ثم توکل علی الله • اما اولیا یازمیه بوزمیه کا عوصله کا عوصدقه دیرکا
دعادر غالبا اکرچه خدا عطا سندن بی غرضدر مطولات کلامده مذکوردر
وجد الله بو فقیر ایکی حدیث شریف بولدم که تمام مرادک کوستردی • بری بوکه
ابن عساکر غیرینه اوس دن راویدر که الدعاء جند من اجناد الله
مجند یرد القضاء بعد ان یبرم یعنی دعا الله لشکریدر قضاء
مبرمی رد ایدر فکیف لا یرد المعلق • و ایکنجی حاکم بن عمردن راویدر

وودمتر تفصیله

الدعا وينفع مما نزل ومما لم ينزل فعليكم عباد الله بالدعاء يعني دعا
نازله اولان بلايه ونازله اولميانه نافع بالكل قولاري دعايه ملازم
اولوكز خصوصا زار قلدوغاقري سرمايه در مذنبلوكه لساني وبحر ملكه
رسولي والچسي كوزي ياشيدر روشنودركه هوا اغلميجه جمن
كولنز دولاب مجاهده كريه ايكي يردن قوشنجه حيرت وسرگشته لكه
اغلميجه اكلدوكجه بستانلر معمور اولور دعاده شرط چوقدر ايكنجي بدر
بري نفسنك ضعف وعجز وذلت وفقر وجهدر ايكنجي حقك قدرت وعزت
وقوت وغنا والوهيتين فكر ايدب بو خاطرسيله باعث عطا بلوب كناهلر
خلوصله توبه دن صكره بوقج صلوات يوب كيلوار مقدر

اولبانكز بوكردهي ادعوني فلستجيبوا وقل ما يعبأ بكم ربي
لولا دعاؤكم كبي نصوص اوزره دعاكز كه ديديلر يعني لو على الله فتوكلوا
ان كنتم مؤمنين ومن يتوكل على الله فهو حسبه كبي وحديث قدسي
بيوردغي من شغله ذكري عن مسئلتي اعطيته افضل ما اعطي السائلين كبي نصوصله توكل
ورضا وذكره باشوب ذهن شوتقلرين دعادن بغلدلر كتحدالوع صنعن

صفتم هرايشي يرنده درعلي عالمه محيط در كركي نه ايسه ايله ايدر الخير
ما اختاره الله در بنده دعادن شمرهان سيزه راضي نوز ديدلر جواب
حضرت شيخ مزه عومز شمس الدين السيوسي قدس سره خدمتنه بوسؤالي اتدكده
بزه دعا ايدن رزاماد عادره مقدم معامله قلبيه ومشوره باطنيه ايدن دنز يعني ومن يعمل وجه الله ايتي ايدعملا
قلبيزي الله تسليم ايدب سوكه رضاكز قلبيزي دعايه تحريك ايتب ديرز بعده
قلبده توجه بولور سيوز بيلورز كه رضادر دعا ايدن دنز والامر قطع
رجاء من ارتجى قطع الله رجاه يوم القيمه حد بنده قورقب رضا حق نشنه
فاتحه ديرز الحديث الخامس والاربعون اربع
من كن فيه كان منافقا خالصا ومن كانت فيه خصلة منهن كانت فيه خصلة
من النفاق حتى يدعها اذا اؤتمن خان واذا وعد غدر واذا خاصم
فجر مسلم وبخاري عبدالله بن عمرده راويلردر نفاق باطنده اولانك
خلافنه اظهار اتمكدر درت خصلتدر هركيمده اولسه صافيجه منافقدر وهركيمده
درتدن بري اولسه انده نفاقدن برخصلت اولمش اولور حتى تركها يدبجه كه
يعني تركه ايتمجه نفاقدن بالكليه قورتيلمز بري بوكه امين ديو باشه برامانه
قوندقده خيانت ايتسه وسوز ايلدكده يالان سويلسه وعهد اتدكده غدر ايتسه

بو حديثي ابو الزناد اعرج دن اخذ ايدن هرمز دن
راويدر حيوة بحيوان نام كتابده
مسطور در

واذا حدث كذب

خواجه حدیث صحیحی بیان ایدر بکه

ثلثة من کن فیه فهو منافق ومن کانت
خصلة منها ففیه خصلة من النفاق
حتی یدعها ولئن صام وصلی وزعم انه
مسلم اذا حدث کذب واذا وعد اخلف
واذا اؤتمن خان بیورر یعنی اوچ خصلت
وار درکه که اول اوچی اولسه تمام منافق
اولور وهی کمره انکه بوسی اولسه منافقلغک
اوچ بخشندن بری اولور تاکه آنی ترک
ایدنجه بو صفتله موصوف اولور اگرچه اول
کشی نماز قیلوب اوچ طوتوسه وایدرسه
کم بن مسلمانم واول صفتلی اولدرکه قچی
سوز سویلسه یلان سویلیه وقچی وعده
قلسه خلاف ایده وعدیه وقچی امانت
قوسه لر خیانت ایده وبو روایتده
آنی خصلتی دخی نفاقدن صایلدرکه
اذا عاهد غدر واذا خاصم فجر
یعنی اگر عهد اتسه اول عهدی بوزه
واگر بر کسه ایله خصومت قلسه فحش
سویلیه سوکه بو معامله لر اهل اسلام
نفاقندن در ایدی حقیقتده بو حدیثلر
تمام وعید در تهدیده اهل اسلام زیرا که بو صفتلردن خلاص بولان ازدر
وخواجه دعا قلوده بیوردی که اللهم انی اعوذ بک من الشقاق والنفاق

یعنی وفا اتسه وخاصمه اتدکده فجور اتسه یعنی باطله میل اتسه
فاعبدوا علیه بمثل ما اعتدی علیکم ایله عمل ایدوب عداوتی زیاده اتمیه
پس هر کیمه که بو درت خصال اولسه عرفا منافقدر اگر بو خصالی
استحلال قولنورسه شرعا دخی منافقدر یاخود هر کیم که بو درت خصلت
عادة اولسه منافق شبهی یه شاهدر یاخود شرعا الله منافقی اولمسنی
علامتیدر که الظاهر عنوان الباطن یاخود بو یله خصلتلری غالبا
کذابین دن باز لیس عاقبه نفاق وکونه اسه کرکدر تو تون کا تعیشون
بو تحتیدر اقول علی لسان السلوکه ومنهم من عاهد الله لئن آتانا
من فضله لنصدقن ولنکونن من الصالحین بیورنجه الله دن رزق وفضل استیوب تصدق
ایدن بن دیو عهد ایدرسه الذی کرکدکی وعده وفا اتمکدر الله نفاق وخداعه
اعتقاد دیکی اولدر وکفاف قدر دنیا الی ویرسه الایش کثرتدن الی چکیم
وزاویه خمولده چوکیم وباسوادن کوزیوموب بوزیم بوکیم صافی طریق حقده
شیطانلر مجادله وتعلم مجاهده وغزی بکوعایدوب توسن نفسی ریاضته
بوینده رقیله رام ایدوب صحرای دلده تخم توحیدی اکیم دیوب بولدقده
کلام اللیل یمحوه النهار وغلط الکران لا یخفی بالعیار مصداقنجه عهود

مهود دن

مهوده دن عجز وعی کوستروب نفسی هواسنه اویوب حقه نفاقدر یاخود
انا عرضنا الامانة آیا مندن کی السنه بر یکده بلی دیشکن عهدنه خیانت
ایدوب تکلیف یوکنی طرندن براقوب وانت ربی وانا عبدک دیو کوره رشته
عبودیتی کوردن کرماندن چقرب فعل قول تکذیب ایلکی حقه منافقلردر
کم بیورر

الحدیث السادس والاربعون ما

نقض القوم عهدهم الا سلط الله علیهم عدوهم وما حکموا بغیر ما انزل الله الا
فشا فیهم الفقر ولا ظهرت فیهم الفاحشة الا فشا فیهم الموت ولا طففوا
المکیال الا منعوا النبات واخذوا بالسنین ولا منعوا الزکوة الا حبس
عنهم القطر طبرانی ابن عباس راویدر ابن جوزی وجه ده ایدر فاحشه
زنایه دیرلر والذین اذا فعلوا فاحشة والتی یاتین الفاحشة وقل
انما حرم ربی الفواحش من ثابت مسکن بناحشه جمله بو معنادر و
معصیته دیرلر واذا فعلوا فاحشة قل ان الله لا یامر بالفحشاء بر قوم
عهدین بوزمیه الا الله تعالی انلره دشمنلرین مسلط ایده یعنی عدولرین مسلط
وغالب ایده وما حکموا الملک کلامنه مخالف حکم ایتمه الا انلر ایچون فقر شایع اولیه

علیهم ظ

پس مصدر دکاذبه کرکی مفصل

۲ بودر

توجد لی مسکنی لکن چکنی خوف کتمی کفت در حق توحق اکر شبن جدلام

واجرنده فاحشه ظهور ایتمیا الا اولارده الدنیا اولمه طاعون کبی موتان
کبی • وکیلنی تطفیف ایتمه لر یعنی اکسک ویرمه لر الا اکی اولاردن منع
اولنور تبز • یاخود منع درد مراد قورباغه لو جاری • یاخلاف جنسه نصب
ایدر دعکر اولمه • وقلوب ایله عاجلا اخذ وعذاب اولور لر قیامتده
خوف عذاب الیم مقرر • وزکاتی منع ایتمه لر الا اولاردن یاغمور حبس
اولور • زکاتک مالنه نقصانی یوقدر که حضرت دم مانقص مال من صدقة
بیورمش • بلکه قوله مقرر در عاجلا که مالی برکتدر • وآجلا که رحمه مقرر در
که بیورر الشیطان یعدکم الفقر والله یعدکم مغفرة منه وفضلا اعد برکة
ویرمه لر ایکی طرفه نقصان مقرر در • عاجلا که ومن یبخل فانما یبخل عن نفسه بیورمش
یعنی بخیلک بخلنک ضرری کندو نفسنه عاید در • کوهم برکتی قالمز هم یاغمور
یاغمز غلا اولور • وآجلا که اصولی اولنده قوله الذین لا یؤتون
الزکوة وهم بالآخرة هم کافرون تغلیظی کلدی • کفار خود مذهب حنفیه ده
اعمالدن محاطبع کلور در تا که عذاب اولمه لر

الحدیث السابع والاربعون

کیف یقدس الله امة لا یأخذ ضعیفها

حق

حقها من قویها وهو غیر متعتع • ابو یعلی وبیهقی بریده دن راویدر •
فی الصحاح التعتعة فی الکلام التردد فیه من حصر او عی • الله تعالی نجه
تقدیس وتطهیر ایدر • ونجه عصمتی ایله صاقلر شول امتی که انک ضعیفی
قوسندن حقنی تردد سز آلمیا • استقامتلی کاریدر • یعنی تقدیس اتمز
وصقلمز • بلکه سیف بلا ومحنه مجی وتیر سطوتنه حوف ایدر تقدیس بلکه
متعلقدر حذف قدر تقدیم واردر • ملاحظه شو بیتده مذکور اولان بلادن
وفتن وسیف وقهر وتسلط دن نجه صاقلر خدا اول قومی که عادل حاکملری
اولور • ضبط تام ایله قلوبی قور قیدب • شو بلکه تمام انک سایه سنده
مظلومین وضعفا حقلرین اقویا وظالمین دن آلمیا • بو بله قومی صاقلر
بلکه مذکور اولان بلالره مبتلا قیلور • سلمی قرس سره حقا تقدیر ایدر النبی
هو الامام الاعظم لامته ما عاش وما دام سنته باقیة فاذا امیت
سنته • فلینتظر البلایا والمحن • ولیترقب السیف والفتن • یعنی نبی علیه السلام
امتنه اماندر • مادام که صاغ اولمه یاخود سنته نی اسی سالم وباقی ومعمول بها
اولمه • بدعتی مهجور ومغلوب اولمه • قوی خلق سنتجا مانه • وبدعتی انک
مقابله احیا اتسه لر یعنی حکام غیرت دینی وحمیه شرع مبینی برلغوب
حمیه حقه دخل اتسه لر منتظر اولسون اولامه بلایا ومحنه وسیف وفتنه
خرب الله مثلا قریة کانت امنة مطمئنة یاتیها رزقها رغدا من کل مکان فکفرت

وحضرت انس رضی الله عنه
وحضرت صدیق رضی الله عنه
وحضرت ابو هریرة رضی الله عنه

وما کان الله لیعذبهم وانت فیهم

ما نعم الله فاذاقها الله لباس الجوع والخوف جزاء بما كانوا يصنعون ايتى عينى ايله
زيانمزه اطلان بواحوالى كشفدر • بو صنايه حضرت نبى بيورر كه انما اهلك
الذين من قبلكم كانوا اذا سرق فيهم الشريف تركوه واذا سرق فيهم
الضعيف اقاموا عليه الحد • مسلم بخارى احمد ابو داود ترمذى نسائى ابن ماجه
حضرت عائشه دن راويلردر **الحديث الثامن والاربعون**

لا تجالسوا عند كل عالم الا الذى يدعوكم من الشك الى اليقين
ومن الكبر الى التواضع ومن العداوة الى النصيحة ومن الرياء الى الاخلاص
ومن الرغبة الى الزهد • كذا فى التنبيه لابى الليث السمرقندى مدرسه صحيفه تعصيل ٣٢
حديثنى كچدى • مجالسه صحبتنه ايلمك هر عالم ايله • مكر شول عالم اولاكه سزى
شكدن نسنه دن يشن نسنه يه دعوت ايدر • شكى وشبهه دن يقينه • كبردن
تواضعه • عداوتدن نصيحته • ريادن اخلاصه • رغبتدن زهده • يقينه
لقمه اول علم ديرلركه انده شكى اولميه • اهل حقيقه قاتنده عيان كوردكلرى
قوى ايمانله حجه وبرهانله دكل • تقلدركه فخر رازى والد زنه وعلمكه
حضرت حمك وجود ووحدته بيكر قدر دليل ايله اثبات ايتدم والدى
انجمن شبهكى جوغش دريغ كه چون دليله محتاج اولسن خدا
تعالى عالمى يارتدم ديو دعوى اتدى • كندو صنعتنى دعوا سنه
شاهد اولدى • انجه عيانستى چه بيانستى كه كوز مزكوره بورو وشبهه

عالم تعالى يعلم الذين
انما يخشى الله من عباده العلماء
والذين اوتوا العلم درجات
قال عليه السلام العلماء امناء الله على خلقه
وحكام علماء امتى كانبياء بنى اسرائيل
مكى الخ

وشبهه نجه تمكندر كه صنايعنده خصمى منازعى وشريكى وتطيرى وبندى
فلان يارتدم ديو مدعى اولور • بت پرستلر دخى بتلرمزى بزفلان وفلان
كشيشكى صورتنده دوزدشز بزى الله يقلشدرسين ديو قولى ايله رد
ديدلر انما نعبدهم ليقربونا الى الله • ويرى كوكى كيم يوتدى دنلد كلرنده
الله ديدلر ولئن سألتهم من خلق السموات والارض ليقولن الله • طايد غمز بتلرمزده
برى يوق اكر كوكلى برنسنه يارانتدى ديه مدبلر زيرا مشركيزده عقلا
درلر اثبات اولنمه جه واشكاره بيلان جقجى دعواى ايدر فراوس
عالم اكوان مكونه وعلمه اثارى مؤثره شاهد يكن دليل اسمكى كوندز آچوق بيرده
موم اسمكه بكزر • يقينده اوجود علم يقين درركه فكر وتطرق استدلاله
بيلنور • عين يقينده كه كشف وعيانله بيلنور • حق يقينده كه بشريتده
وتبع احكام قواده تجرد وفنا واتصاله وصفه خلق اتصافدر • ايكى
اولكى يقين بوكه تعدديه كدر • حديثده دين نصيحه دريورده كيم ديدكلرى
الله ورسوله ومؤمنلره بيوردى • يعنى الله ورسوله اخلاص انقياد و
قولده صافى دل اولمغدن غرض سمع حسنه اوروف ونهى منكردر عملك
كه اساسى ريا اوله باطلدر وجهلدر وعند البعض شركدر • اما اثناى
عملده كلسه ندامت وعدم رضاسى توبه سيله ضرر ويرمز مادام كه اساس
اخلاصه يابلمشدر • امام غزالى ايدر غرضى تجرد قبول خلقه ياخود قبول

خلق ایسه یا خود قبول خلق خاطرین رضا اوچون خاطرنی غالب یا طلدر فاسد در
اگر ایکی غرض مساوی یا ریا جانبی مرجوح و اخلاص طرفی راجح ایسه گوره
اگر اعمالدن فساد و بطلان قبول اتمز قسمی ایسه صدقه و قراءة کبی نیتنه
خیر له مناب و نیته ریا یله عتاب اولور ف دقبول ایدر قسمی ایسه
صلوة و حج کبی عمده سندن ساقط اولمز مگر نافله اوله فاسد دخلمز که
نیته ده فساد اوله غیجون شروعلر لازم اولمش اولمز ابدستنز نافله شروع ایدن
کبی تا تار خانده ایده مرایی نکر سمی مثلا بودر که نماز خلق اوله تمز قیلدی
اما خلق اولدغیجون قیلور و بعضا ایدر ریادن قورقن مرایی دکلدر که کشی
مطلوبنی حصولندن قورقمز بل که قوتندن قورقر پس کندونی مراد و رضای
دکلکن کلن ریا دکلدر هوا جن و نفس و وساوس شیطان در مخصوصا که عمل اخلاص
اوله که خلاصه الاعمال علی النیات بیورر **اقسام الریاء**
قول و کلام ریاسی تذکیر و وعظ و تعبیر و حقایق و اصطلاحات و دقت قیلا اولور بدن
ریاسی بدنی آرتق و صاری قلقدر مثلا جوع و سهر له تا که ریاضت و عبادت
و خوف و حزن و عشق و محبت اثری چهره شهرتی بی بهره سنده کوره و صوت
خفیف و آهسته حرکات و ضعیف و خفیف نظر قوللنق کبی بو قطار یا سدر
اما اهل دنیا ریاسی ملبوس و پاک و اینجه لباس و تزیین مطعم و مسکن و مفرش کبی در
لباس ریاسی خرقه و مسواک و شانه و حلق شارب کبی لردر فعل

فعل ریاسی خلق یانده آز یمک و کمنه و مرقع کیمک و خلق قتند بوق نماز
قیلمق و نظر یله قیام ایتمک و مراقبه هیئتنده اوتورمق و بوینی بوکوب
ترشی شکلی صاتمق و بو طرکیدر کن ادم کوردکده وقار له یورمک و ایکی یانه
باقیوب اوکنه باقمق بونلر ریادر نیتنی ریا ایسه و عاطل کزه سامعینه
و مثلا بکلر و فرقه درویشانه سلی کبی لحیه رضاء الحق یا عبد المجید
تلقی الوسط تب عن شهرتین اخلاص اشبز هر حاله اعتبارات
خلقدن فا چوب وسط یوله کتمکدر لباسده طعامده و کاتب سکونده
بو معنایه حضرت ام نهیتکم عن الشهرتین دیدی زهد ۹ بر کیمسه که
اسباب تمتعدن لوازم ضروریه ایله اکتفا ایدوب فضول عیشدن و ترفهدن
کچمکدر انبیا و اولیا نک سلوکده اول قدمی ترک دنیا ایکنجی ترک راحه و حضور
او ضیقی ترک هوای عقبا و نسیان سوا در دیمکی ترک ترک و نخواهدر که بو درده
زهدک درجات و مراتبدر کما قال که مرتبه سالکی بولنمز بر قدمه سیر الی الله
حد بنده بیورر دنیاده ۵ زهد ایت خدا سنی سوسون کمسنک مالی او قیمه
خلق سنی سوسون حضرتلر ترک و قناعت و زهدی مشهور در که ضرورتی بولمکن
و خدمتنه آفاق و اطراف جزیه و رسوم و تحف و خراجی و هدایای چکلور کن
اختیار ایله خبز شعیر دن طویمدیلر و سریر اوزرنه حصیر ترجیح اتدیلر و مجاهده
و تابعین و مجتهدین و مشایخلر جل همتلری و جم طلبتلری و اکثر مجاهده لری

حضرة علیه السلام کل الفقر فخری میرانه وارث اولمالری ایدی انکچون صفرا
وبیضا سودا کندن وحمرا وخضرا رنکندن آب توحید وقابلال بودیار
آرندیار صبغة الله لباسین کیدار بلکه اشیاء سوادن وسواد دنیادن
قبل الموت وداع اتدار آر دیرندیلر زن چوخ مغلوب اولاد دیلر الحرة
زن چوخی بوشین عالم جمعه ارادولر معنی بکر وقوسوزلری نودخترادولر
ورجال لاتلهیهم تجارة ولا بیع عن ذکر الله فردیسنه مظهر اولدیار انکچون ایکار
معانی یه عروس اولدیار که اهل نظر وبصیرتنه هر نظره سی جان ذکر الاولیاء
عرایس الله وحکما لقیه غالبا قناعت اختیاریه ایلیه کندیار خصوصا
سوء الحال ملوکدن نیجه تلاش سی واریکن برقوبی دن چقدیار کرچه انبیا
واولیاده دخی مالدار اوارده اما دنیا قبلارینه کیرمدی وطاعتلرینه مانع
ومخیللرینه حجاب اولدی معصوم ومحصن ایدیار عرس مهود له قناعت ایدب
نامحرم سوایه وفاحشه دنیایه توجه اتمدیار کردن تمتلرینه زنجیر هوا ودام
دنیا وحبل هوا کچدی سبحان الله ایدر خوجه عبید الله حضرتلری بک اوج
یوز مزرعه سی واردی باشقه برنده اوچ بیک جفت یوردی وبیوردی که
اولیای تحت قبابی بیوردلر قباب قبه نک جمعیدر بسی هر ولی نک بر قبه
وار در بعضی اولیانک قبه کثرة اهل والدر انک تخنده کی نورلری کسه
طوباز وبغالتر م چیت دنیا از خدا غافل شدن نی قاش وقوم وفرزند وزن

٣ انجکدن آشنا اول طشره دن بیکانه رسمی طوت عجب زیبا کیدیشدر عاقل اولدیانه رسمی طوت

ترکی برجذوب ایدر صفی سنی طوتیانلر ابو دیو اوبا سونار اکر کنه
قالمش ایغی کبر سنی کودب بما سونار

الحدیث التاسع

والاربعون لاینبغی لذی الوجهین ان یکون امینا
عند الله قضاعی للاوج دکلدر ایکی یوزلیه که الله قتنده امین اولا
یعنی الله قتنده ودقرنده اول کسه خائنده مثلا ایکی دشمنک یاخود ایکی
دوستک اراسنی کرب هر برینه بردرلو سویلیوب اراده احکام عداوت
یا عداوة پیدا ملکدر حضرت بیوررمن کان له وجهان فی الدنیا کان له
لسانان من نار یوم القیمة وبیوررتجدون من شر العباد ذو الوجهین الذی
یاتی هولاء بحدیث وهولاء بحدیث اما برکسه ایکی دشمنلره صداقت اتسه
اما بیرینه افشا ایدر کلام نقل ایتسه ذا الوجهین اولمز بلکه هر حالده وهر
معامله ده ملاطفه ومجامله طرافتدر خصوصا ارباب اصلاح ایدر کلماتلرنه مقید
اولسه وهر کشی ایله خصوصا جمله وفسقه ایله صداقت قوی دکلدر ممکن
دکلدر اما مجامله مستجدر مداراة حدیثی کلدی

الحدیث الخمسون

التائب من الذنب کمن لاذنب له
ابن ماجه ابن مسعودن راویدر بیهقی وابن عساکر زیاده اندیر که والمستغفر
من ذنبه وهو مقیم علیه کالمستهزئ بربه ومن اذی مسلما کان علیه من الذنوب
مثل منابت النخل کناهدن توبه ایدن شول کشی کیبدر که جنس خراعیدن

ذو الوجهین ذو الالسنتین یعنی ذو الوجهین ذو الالسنتین وارد در م

قوم القیمة م

الذنب م

هیچ بر ذنبی اولمیه یعنی ان الله یغفر الذنوب جمیعا مضمون مؤکدی اوزره جزاسی
ایله محو اولور که هیچ اثر ما قالمیه اما کناه دن استغفار ایدن حال بوکه نیه
اول کناه ده مقیم در الله استغفر الله ایتمش کبی در و هر کیم بر مسلمه اذا اتی انکی
اوزرنده کناه اوله خورده بندکی بیرافدر • بلکه که معصیتدن اجتناب
و فوری توبه خصوصا توبهٔ نصوح انکی فرض عین در • توبهٔ نصوح ۲۳
قول وارد در • مختار و جامع ابو اللیث دیدکدر قلبله ندم و لسانله استغفار
و بر دخی دونمه مکه عزم جزم در • الله سکا بار نعمتلرکی سایر کناهی بار لغز
صغایر اکر کبایر توبه ایله اکر توبه سز دیلرسه • و استرسه صغیره به عقاب
و کبیره عفو ایدر استحلال ایله تقدیسه مذهب اهل سنت بودر • صاحب کشاف
ان الله یغفر الذنوب ده بالتوبة دیدکنی طیبی و مطولات کلامیه زواید دب بوایله
و بعضمات انکی اطلاقنه زیاده علی النص دونسنج در دغیلدر • یا نفس
لا تقنطی من زلة عظمت ان الکبایر فی الغفران کاللمم • لعل رحمة ربی حین
تقسمها تاتی علی حسب العصیان فی القسم • کرمانی ایدر بو توبهٔ نصوح
قطعا مقبولدر نصله که بیورر توبوا الی الله توبة نصوحا عسی ربکم ان یکفر عنکم
سیئاتکم و هو الذی یقبل التوبة عن عباده و یعفو عن السیئات و توبوا الی الله جمیعا
ایها المؤمنون لعلکم تفلحون و ان الله لا یخلف المیعاد • و سیوطی ایله کرمانی
ایدر توبه ایلامر وجوبجوندر و لعل و عسی کلمه لری الله دن تحقیق ایجوندر زیرا

زیرا علیم بذات الصدور • طریان شک و عروض شبه محالدر پس
توبهٔ نصوحک قبولنی مشیته موقوفدر [redacted] الله سا عهدنه
طور مزدیکی [redacted] جهل و خطادن کفرده محملدر • اما حافظ عراقی تردی
شرحنده اهل سنة قبول توبه ده اختلاف اتدلر قطع طریقله میدر یا
ظن طریقله میدر راجح ظن طریقله اولمقدر دیدی پس کرمانی
سوزیله تناقض اولدی • الله اعلم تطبیق بو اولمه که حافظک توبهٔ
مطلقه ده مرادی توبهٔ نصوحک غیری اولمه • که توبهٔ نصوح شرایط
مذکوره ایله مقیدایدی • بو معنایه امام غزالی بیورر که توبه نک
شرایطی تمام جمع اولسه قبولنده شک یوقدر تامل • شهاب سرخسی
شرایط توبهٔ بیاندن صکره دیر که اجمعت الامة علی اسقاط العذاب
عند التوبة • و کره التایب کمن لا ذنب له مبالغة فی اسقاط العقاب
بها حتی کانه لم یکن له ذنب و من لا ذنب له لا یستحق العقاب فعقابه ظلم
و الله لا یظلم مثقال ذرة و هذا وجه التشبیه فی کمن انتهی • ذنوب ده
انواعدر بری قول ایله مولانا اسندن اولندر که توبهٔ صحیحه ایله ساقط
اولور • لواطه و شرب خمر کبی عیاذا بالله • و غیبت و بهتان ده بو
قسمدندر یعنی غیبت و بهتان اتدکی کشی طوغریسی ایسه توبه ایله
قورتلور • اما طویدی ایسه حلال ایتمیجه قورتلمز • کذلک بر عورته

زنا اتسه کداری اولسه طوبه بار لغتمز یادام که حلال ایتیه • اما
حلال اشمق مراد ایدرسه بنده برهکز ارحلال ایت دیه زنالی
اکیه • وامه محمد هر خصوصده صلح بالمعلوم علی المجهول جایز در •
امم سالفیه جایز دکلدی • کذا فی بحر الکلام وحاشیه رمضان • مقولات
اصولدن ایدر زنا حق الله در توبه ایله مرتفع اولور حق عبادایشن
حاشا ارحلال اتمکله جایز اولور دی • لاتکثر هوا فیا کم علی البقا بیورر
وبرکناهده قولاره اراسنده در مال غصب ایتمک واوغورلمق ودوتمک
وسوکلمک کبی بوقسم توبه ایله مرتفع اولمز • کرمانی ایدر توبه نک تمامی
وقبولی مظالمی ودیونی ودایعی بندر الطاقه کندیه یا وکیلنه یا
وارثنه ویرمکله اولور اکر وارثلر عاقل وبالغ ایسه لر • وعوضلی اکر
عوضسوز کندیسی یا وکیلی یا وارثی ارضا ایله • اولور همان مراد
حق وعفودن باقی وجه کاه • فتاوا ایدر حق عبد موتله ذمتلرنی ترکه
انتقال ایله اما حق حق انتقال ایتمز • مکر وصیت معتبر اولدکه ثلثدن
اما مجنونک وصبی نک حقی حل ایله رفع اولمز • اما کافر حقی حل ایله یا
عفوله مرتفع اولور • اما اخرتده عفو اتمسی جایز دکلدر زیرا کافر
اخرتده اهل دکلدر • قاضی خانده ایدر بر مسلمان بر ذمی نک
مالنی غصب ویا سرقت ایتسه قیامتده عقاب اولور • زیرا ذمی ده

ذمیده عفو رجا اولمز دیر • پس ذمی نک خصومتی کوچ اولدی
کرمانی ایدر کرچه کافر عفو ایدب مقابله کافرک عذابنی تخفیف کندر •
اما عاقل ومتقی صافی امکاندن الله تعالی اذا امکن استوفی ملاقاه جامع الفتاوی
ایدر • دخی اشدحیوان حقی در زیرا حیوانک کناهی یوقدر که خصمنه
یوکلدی لر اخذ حسناته اهل دکلدر • پس کافر حیوانات ظلم ایدنلر
عقاب متعین اولدی • نوازلده ایدر استحلال ایدن خصمه حق تعیین اتسه
قضاء بریئ اولور دیانة اولمز • خلاصه • ایدر خصم بیلورسه حکما
ودیانة بریئ اولور وفاقا • سیلرسه بنه حکما ودیانة بری اولور ابو یوسف
قتنده فتوی بوندن اوزرنه در • امام محمد قتنده دیانة بریئ اولمز • تکمله
ایدلر بو مذکور اولان توبه لری محکم ایتمن حجه کمک مراداتسه بیتسه
وروضه واره جی یوزی یوقدر • پس مقدم توبه اتسون • وبرقسمده
ترکه صلوة وترکه صوم وترکه زکاة کبیلردن • توبه ایله مرتفع اولمز •
مذاهب اربعه نک اتفاقیله انجق قضای فوایتله مرتفع اولور • یاخود
موتدن صکره فدیه ایله مرتفع اولور • فصولده وبحر الکلام وجواهر
• مسطوردر • بعضی حواشی هدایه • وابن کمال حضرتلرنی مهمات مفتی •
یازدغی بعضی علاج حکیمانه دکلدر • بلکه نیمه طبیب جان برد قبلندن •

که تحرک عروق جهالت و فاتح راه ضلالت اولمقدر • خصوصا علیکم بالتون
ایکی متون و قتلوا ایکی قصانکی وجوبنه متعلق بازده قاری مسائلی
هزله نسبت ایتمکدر عفا الله عنا و عنهم • اللهم مکر قادر اولدغی قدر
حسابنجه قضا ایدرب • ایا تمام و یا قبول اولدیمی و یا با و قصور وارمی
دیو دهم ایچی علاج مسفوری قولنمش اولور • پس بو قسمک توبه سی ادا
غیری دکلدر • تعبیر سوره ایدر حضرت علیه السلام بیورر من ترک صلوة ثم
قضاها عذب حقبا • قصوردن ایدر اسقاط و فدیه ایدر هم دیو نماز
ترکه اسقاطی فدیه سی جایز دکلدر • که اسقاط و فدیه مرضی و سفر
و غفلت کبی اعذارله کلانه در تامل س مؤمنک حسناتی کفرله
حبط اولور سیئاتی اجتناب کبایرله عفو اولور پس ثبت قبل مثقال ذره
خیرا یره و شرا یره نه دیمکدر جواب اولا بوکه معنی

معنی دیمکدر اولاکه ذره سعادت هر کیم ذره خیر ایدرسه اثرین کورر
و ذره اشقیادن هر که ذره شر ایدرسه اثرین کورر • تا بنا شارت
شر حالنده ایدر کافر که ثوابی جمله دنیاده تعجیل اولنور حتی دفانی کوته
مثقال ذره خیره قالمز • مشار فیه کافر حسنات اشله دنیاده ایدوب
طعام و پریلور بیورر • مشار فیه ایدر مراد حسنات مناکحه سنده صحت
و اسباب و سایر نعمت و پریلکدر دیو • و مؤمنک ده عقوبتی جمیعا
دنیاده تعجیل اولنور حتی الدکره مثقال ذره شری قالمز که اثرین کورمه
که حضرت علیه السلام امتی هذه امة مرحومة لیس لها عذاب فی الاخرة
انما عذابها فی الدنیا الفتن و الزلازل و القتل و البلایا • و بیورر که شافعنا
سابق و مقتصدنا ناج و ظالمنا مغفور له • پس یوقدن مراد کور مکر
مطلقدر دنیایه و اخرایه شاملدر • بوراده بیضاوی نک بعضی سوزنی
ابن کمال پاشا تزییف ایدر کیمی جوابه تصدی ایدر بز بو مذکورله قانعوز •

الحدیث الحادی و العشرون

التؤدة و الاقتصاد
والصمت و التثبت جزء من ستة و عشرین جزءا من النبوة قضای
نک شهابندن مذکوردر تؤده سکر و متانتدر • سکونده هر شیده
اقتصاد و اعتدال اولمسی حد وحدر • تفریطی مذموم در بطالت و
ترک سعی کبی و کثرت نوم و غفلت و اهمال و تکاسل و تضییع عمر کبی

افراطی ده مذموم در که بیورر اکلفوا من العمل ما تطیقون فان الله
لا یمل حتی تملوا و ان احب العمل الی الله ادومه وان قل و کذلک حدیث
اشوی ریاضت مکروه در ع قربت بخصه شر من التخم و بخاری
مسطور در که بوکسه ترین کونه دکه طم بیمه خلقی آنه و سایر اشیاء
بویله ده حاصلی شهوة و اشتها باینه و سایر معاملات و محاورات
و محافل و مجالس ده نفس مباحاتنی و غیره استیفا اطریقی اوزره
اولی کلماتنی و حسد و کینه و انتقامنی و خصومت و ظلمی و جمله اعضا
و حواسنه حرکت ایدن زمامی اسکا اعطا توده دیرلر مثلا دی کذب
و غیبت و بهتانده و نمیمه ده و فحش و شتم و لعنده و الی غیر ذلک
و نا محرم یا بشمقده و ایاغی یالیانه حرکتده صاقلمه توده دیرلر
لکن صکره کی حدیثده علی اخرتی استثنا اتدی زیرا انده بورلیه جمع
قدر زیاده کوکدر کاتبین ده نفس مطلق فارقی بها حدیثی اوزرنه
مرکبنه و عمیوزه قومه مقی کرک ارپه لی ده جایز دکل زیاده یوکلدی
بلکه سوره مکده که بولده قالور اکر مراستوی یوماه فهو مغبون
حدیثی ایله سؤال ایدرسکز اقول بزیو حدیث شریفده عدد
جهتنده هرکون ارتوده معینین اختیار تمز زیرا منهاسی اصر
و تکلیف بالمحال قاری دیمزده اصر مرفوع در لا یکلف الله نفسا

تقا الا وسعها در بلکه دیرز که مؤمنک ایکی کونی برابر اولماز
مادام که حدیث سابق اوزره معین جهت عبادتی مدام اولا مثلا مؤمن
بوکون ایکی رکعت اشراق ایکی ضحا ایکی التی اوابین و اون ایکی بعدی
قیله بو عملرله بوکون بو کیجه نک کناهلری دوکیلور ان الحسنات
یذهبن السیئات در و دحی و اسجد و اقترب طبقجه بر قدمه الله
تعالی اولور یا رب بنه اقتش بعده اولا دوکیلور و بر قدمه دخی
یا قلش پس استوا اولمز اما بوکون اتسه ایرته اتمه دخی اولکه
قدمه قالمش اولور و صکره کی کناهلر اوستنده قالور پس سیر الی
الله مستوی کلمه سنی بیلدی اولمز اقتصاد قصدده در قصد
هر شیده اسراف و تقتیر دن حذر ایدب وسط کیمکدر تثبت
مطلقا دائم اولمقدر مثلا الله ایله معامله ده که مطیع و که فاسق
که ذاکر و که غافل اولسون بلکه نوافلده الم سز کوتره جکز قدر
بو کیجکز یو کلنب همان اکا مداوم اولمقده ارتوسی طمعنده اولمامقده
و خلقله معامله ده صبر و مجامله و سخا و تحمل کرک و دوستلی حکم
کرک هر حالی و صورتده اولسون جزای کورلمه حقوق سابقه
و محبت سالفه ابطال اتمه مکر که حاصلی تثبت بود که ظاهرده
و باطنده خلقله اکر حقله معامله ده مدام یکدل و یکجهت و یکزبان اولکز

متعرا ولما مقدر ایکی یوز لی ایکی دلی اولما مقدر سنبیت الله
الذین آمنوا بالقول الثابت آیة کریمه سنک معنای اطلاقی و تحقیقی
بوصورتکه حدیث لسانی کرکسه حدیث قلبی اولسونکه لعل قلبه
روشنلر • وصوفیه قنده تثبیت دیو راه مجاهده نکالام و
شدائد و ریاضات و بلایا سنه صبر در و خلقک طعن و ملامتنه تحمل
و مقاومت در تا شوبلکه غم و بلا و محنت عرض و صنوف تاثر و تذلل و تکسر
عارض اولمیه • حاصلی هر شیده راه وسط اوزره سکون و سکوت
و ثبات بنوتکلکم التی اجزا سندن بر جزئیدر حاصلی یعنی بنوتکلکم اجزاسی
بو قلبه مقدر اولسه بو خصالی اربعه اندن بر جزء اولوردی

الحد الثانی والخمسون

من اعتز بالعبد اذله الله تعالی • قضاعی و حکیم بن عمردن راویدر • اعتز بفلان تعزز
بفلان • فلانله عزت و غلبه دعوسنی اظهار اندی دیمکدر • هر کیم
قولنی اعتز تلنسه الله تعالی انی ذلیل و مخذول ایدر • یعنی قوی ذلیل در
عزت الله مخصوصدر • هر کیم بر کندی شالی ذلیله طایانسه • عزیز و غالب
الهی اونتسه الله تعالی انتقاماً انی مغلوب ایدر • موسکی خود عزتی الله
و رسوله توکل و اعتماد له و ماسوادن قوت و تصرفی نفی و سلبله در هو
المعز المذل م هر کیمی تدبیر کار سیکند مارضا دادیم بانعم الوکیل •

وحضرت

وحضرت بیورمش هر کیم بر کناه سببی ایله بر مصلحته شروع ایتسه اوندن غنک
فوتنه و ایراقلغنه و قورقدغنک باشنه کلمسنه زیاده سبب اولور
مثلا ظلم ایله جمع اولان سکر منظور و منصور اولمز بلکه عکسی اولور

ابو نعیم حلیه ده انس دن راویدر

الحد الثالث والخمسون

من حسن اسلام المرء ترکه ما لا یعنیه • ترمذی ابن ماجه ابو هریره دن احمد و
طبرانی حسین بن علی دن راویدر • کشی کی اسلامنک کوزلکندن
در • ما لا یعنیی ترک ایتمک • ما لا یعنی دیو دین و دنیاده بر حلال
جه نفعی ظاهر اولمیه • و فایده سی مراد اولمیه کلامی دیمکدر • و سویلدکی
تقدیرجه حالاً و مآلاً ضرر و اثم اولمیان سوزی سویلمکدر مثلا کلمات
ادا سندن کچن احوالی و اسفاری • و بلاد و جبال و انهاری و بنا
و شیوخ حکایه ایتمک کبی • و آنده و دوندن بی احتیاج قندن کلورسن
و قندن کیدرسن و فلان و فلانده فلان نجه صاتلور دیمک کبی • اکرچه فحش
و کذب و غیبت بهتان حرام در • لکن ما لا یعنی مباح ایسه ده نفیسی عمردر •
یعنی عمری بو صورتله خرج ایتمکدر • و کاتب اعمالی قاید سز بجه او عز اعتقاده
و اوستنه قارالمسی کبی دفتر عمرکی عبث یره قارالتمق در • طالب حقه
ترک ما لا یعنی فرضدر که بولدن آلی قورو سترلمین اولور • اکر ما لا یعنی
یرنه اسماء الله ذکرنده یا قدرت حق فکرنده اولسه احتمال ایدی که نجات

مجنه الهیه دن بر رایحه انس استشمام ایدی • اکرار القدر بعضی کمسنه
ذم و غیبت و بعضی احوالدن تمدح و تزکیه اولوب و کشفی جایز اولمیان
اسرار دن صورسه لر آخرسه قتنه اولدخلافی دیرسه بلاء اولمه
بوکل کبی حرام در تعریض و یا حسن تعبیر له تخلص ممکن ایسه • حاصل
اختلاط اهلنه آفات لسان دن خلاص خیلی کوجدر • یا معین
وفضول کلام اصطلاحی ده ما لا یعنی دیکدر یعنی مهم اولمیان متوسعه
قدر حاجتلری زیاده سویلمک یا خود اکلنمز قدر صکره اعاده ایتمک
یا خود اختصار له تفهیم قابل ایکن اطناب ایتمکدر • برقسم ده خوض
باطل در دیدلر که خمر و فسقه و حرم و غلمانه متعلق کلماتدر حرام در
حدیثده بیورمش خلقک قیامتده خطا چیقسه اکثری دنیاده خوض باطل
ایدنلردر اهل جهنمک و کنا نخوض مع الخائضین دیدکلری بودر
مراد جدال و خصومت و تصنع و فحش و شتم • حدیثده کلمش الحدیث

الرابع والخمسون

من کانت له سریرة صالحة او سیئة نشر الله علیه منها ردا یعرف به
قضاء زید بن ثابت ده راویدر • سریره کشف صلاح اکر فساددن
صقله غرمدر و قلبنده صقله غرمکدر دیدلر • نشر ردا کنایتدر یا الله
تعالی انکی صلاحنی و اکر فسادنی اظهار اتدکندن • معنی هر کیمک بر صالح عمل

فکان تحت کنز لها الایة من ذهب وفضة وقیل من کتب العلم وقیل کان لوحا من ذهب مکتوب فیه
عجبت لمن یؤمن بالقدر کیف یحزن وعجبت لمن یؤمن بالرزق کیف یتعب وعجبت لمن یؤمن بالموت
کیف یفرح وعجبت لمن یؤمن بالحساب کیف یغفل وعجبت لمن یعرف الدنیا وتقلبها باهلها کیف
یطمئن الیها لا اله الا الله محمد رسول الله قاضی فی سورة الکهف

علی یا صاقلو فکری اولسه بو عمل و فکرده ایو اولسون کم اولسون
حضرت کشاف انکی اول مطلوبنه و مسرورینه سندن بر ردا نشر
ایدر یعنی برنشان کوستره که اولنشانه خلق انکی صاقلدغی صلاح
اکر فسقی طویه و بیله • بو کلامدن غالبا حضرتک مرام شریفی صلاحکز
کزلی ایدوک دریا یله ضایع ایتمک سز اظهار ایلمک • مراد کز ظهور له
صلحا قتنده محبوب اولمق ایسه کل اناء یترشح بما فیه • والظاهر
عنوان الباطن طبقچه اهل نظر قاتنده مؤمن مجاهدلرک جبینده
نشان سعادت پیدا • و شعار عالم و دلیل نور و هدایت هویدا •
اولسه کوکلده • و اظهار فساد دن صقنمک کبی کزلی و تنها
فساددن دخی صاقنمک که شکل و اوضاع و حرکاتکزده ظلمت و قسوت
و آثار فجور و نکث و بدیانت ظاهر اولیب • انه تحت قلوبنا مغموض اولسه کوز کوکدر
اما تنها صلاحی ده شکلمز نوری کورنسوه دیو اتمه که دریادر

الحد الخامس والخمسون

عجبت لغافل ولا یغفل عنه وعجبت لمؤمل دنیا والموت یطلبه وعجبت
لضاحک علی فیه ولا یدری ارضی الله ام اسخطه • قضاعی راویدر
و بو معنایه عدی و بیهقی ابن مسعودده راویدر • غفلت سهو

قاشه اغنیا اندرمه مضمونیدر یا خود مصدر فرزندی
صوقدر یعنی کاملی ایله دمکدر یا خود مصدر
موضع غالده مالنی قاه ایلیکی اوزره
ارسیلمالو اکر قیلنده اولدر م

دیو لر منتهاسی انتفاء علم وار ر • یعنی عجبلرم شول غافلی که طول
امل قلبنی قاپلش اولمه • عبرتله معتبر وعظ ایله متعظ اولمیه نه
کندو وجودنده عقلندن منع وزجر ایدیجی واعظی واره • ونه خارجدن
بر صلاح ایدیجی مستشاری واره • مبدء ومنتهاسی خصوصنده
بیلنه صورت طانشمز • شول کچی کبی که نه سوریه قارشور
ونه راعی صداسنی دکلر • اما کندو غافل اولمغله الله تعالی انکی ایشندن
غافل اولمز وکرام کاتبین یازرلر • وغیر اشیاء عم خدمتنه
مهیا • وشمس وقمر ونجوم وعناصر وملکه نعمتنه خدمت ایدرلر
بو یازلر یاکلرلر • اما کندو بو رغبتون وبالکلشدر • وعجبلرم
شول دنیا طالبنی که موت انی طلب ایدر • دونیا کسنه باقمز
باری کاهی خسته خاطری صورت جنازه • قلوب قبور زیارة اتمز
که معتبر اولاغ اودر قفای دنیا واجل درقفای اوم بز نکردد
هیچ چشم طامع ودنیا پرست • هر که قانع شد بخاک اوترشه بجز دو برست •
حضرت پیور استعینوا بالله من طمع یهدی الی الطمع اولوردی
بر بی ایدر دنیانی برزیب وزینتلو خاتون شکلنده کوردم
خطبه اتدم مهر استدی مهر که ندر دیدم • مهر سنکی عمر کدر دیدی

بن ایتدم یابن دنیادن کیدیجی سنکله کیم ذوده ایدر قبل النطاح
اوچ طلاق بوشمش اول • یددم روضه جنت بدوکندوم بفروخت
من چرا باغ جهانرا بجوی نفروشم • وعجبلرم شول اغری
طولنی کولنی که یلمز الذی ارضا اتشمد ر یوقسه قاقمش مدر
فلیضحکوا قلیلا ولیبکوا کثیرا پیور شلر • وتقهایله کولمنکز
ظاهری دنیانکز قاسندن واخرتکز نعم وبقاسندن غافل
اولمقدن در

الحروب الساکن والمحزون

روحوا القلوب ساعة فساعة ابو داود ابن شهابدن راویدر
کاهیجه قلبی ترویح ایدکه بیورر • یعنی قلبکز بدن کبی لغوبی
یعنی یورغنلقی واردر • ساعة فساعة قلبی تلوندن تسکین وعمدن
تسلیه ایدر صفا ولذاتله راحت قیلوکه • اما اول لذتلر که حرام
اولمیه • یاخود قلبی چوقلی اوقاردنیویه ایله یورغر میکز
کاهیجه وسوسه لندیجه چورکه خیالات وفاسد خواطردن تخلیه
وتطهیر ایدکه حضرت لقمان اوغلنه دیوکه • دنیا بجسدن وجانکه رنج
وزحمتدر بو کلمه • بو معنایه حضرت علی کرم الله وجهه پیور القلب
اذا اکره عمی • یاخود کوکل یتقلیه جوی حلاجه مزاج ولطیفه ایله
قلبی دکلندرکه • اثم وکذب وغیبت وبهتان اولمه من شطر ایله

بو مرتبه انبیادن دخی مذموم دکلدر ثم افد طبعک المکدود بالهزل
والمزح • ولکن کما یعطی الطعام مرا الملح • یعنی طبعک یورلدیسه اکا هزل
ومزاحله افاده ایله • کدک لنسه وجوکه لنسه بعضی لطایف وسرکنار
مشحاذی ایله تسخیذ ایله • اما حدن زیاده تضیع عمر وهزل اتمه
که خوض بالباطله تشویش قلبه غفلت وقسوت ویرمیه • بلکه طعامه طوز
قتر قدر ایت • که زیاده اولورسه آجی ایدرم ارواح النفس
ببعض الهزل تجاهلا منی بغیر جهل • امزج فیه مزح اهل العقل
والهزل احیانا جلاء العقل • وحضرت دم بیورر قوتکز بندو کیجه
دنیا غمندن فراغ ایدک • که هر کیمک که دنیا اکبر مرادی اولسه
الله تعالی انک ملکنی طاغیده فقرنی کوزی اوکنده ایده • وهر کیمک که
اکبر قصدی آخرت اولسه • الله تعالی انک مصلحتی دیره ودو شیوه
غناسنی قلبنده قیله • وقتی قوارکه قلبی ایله الله اقبال وتوجه ایده
الله تعالی مؤمنک قلبنی اکا محب ایده • وهر خیر الله تعالی اکا زیاده سوعقله
کتوره • حاصلی توجه حقه حب سوادن وغم دنیادن خالی قلب کرک
والله اعلم بیضی نک مطلب بن عبدالله دن روایتدر کی الهوا
والعبوا فانی اکره ان اری فی دینکم غلظة حدیثی و دار
قطنی نک افراده وشیخک وضیانک اندده سئلت ربی ان

ان لا یعذب اللاهین من ذریة البشر فاعطانیهم حدیثی بو مضمون
اوله • پس خوف رجایه غالب کرکمز • خصوصا فی زماننا بو فقیر که
وعظله مقتدم زمانه آدم تخویفله یاس عروه سنه باشوب الله
تعالی یه سوء ظن ادب وسوء علن ارتورب فاسقنی کافر اولور
اکرچه جناحین میزان موافق کوکده • لحن فاجسون دیو ایکی یردن
حفیظم عاصمم بندیسین خوف ورجا زنجیرایله باغلر • لکن بنجه
خوف اتمیم بطشی شدیددر • بنجه قورقمین ورحمی وسعت کل شیئ
بیورمش • دیو احسانه رجا واعتمادی وحسن ظن الدن قومیه
تا انا عند ظن عبدی بی مزدنه لایق اوله • ودخی قیدنکز قلبیه خواهشمند
الحمد لله سرمد اسلام صارق • دلمن اقرار قلبمن ایمان • مباغمن منطقه
توحید واز • باشمده شبقه • دلمن کلمه شرک • وقلبمن کفر ونفاق
وبیلمن زنار یوق دیو آخر حالن اوله قیاس ایده • وبنم هر مطلوبک
احتمال فواتنه غم دیم • وهر مرادک عدم حصولنه اضطراب والم
چکمک لازم اولورسه خزن ابدیمن قالمق لازم کلور • وعرفان و
تقوی وایمان • وعشق ومحبة ووجد انجون بار دیلن قلبک خزنن
الی دکیوب سرمایه قلب ضایع وفاسد • وتقدیر انسان کاسد
اولمق لازم کلور • انتظار الفرج عبادة حدیثندن بو مفهومن مراد اولور

بو بوله شطارط تقدیرلر الله ایله مسرور اولان خلوتیار بولیدر • وظن
ایدرم که ابو خصوصنده ذکر اتدکمز ایکی حدیث وساوس دنیا و هواجس
سوالکرین دفعچون عاشقه سماعک جوازنه اشارتدر • اوکرچه بابس غلیظ
مسلمان اولمکز وزاهد جاهد اولمکز دیکر اوله • وبلکه که کرچه قرطبی
وغیرلر خوف رجایه غالب کرک مکر بیرو یاخشته اوله اندره رجا
غالب کرک دیدیلر بزنده عوامه درس وسبق بودر وجود اولدن
قبرسه سوز یوق • اما مشرف الی الموت اولان اوه تلقین اقدام
ایتمیه اردمیلر در پس عوام موتی درم ایجا هل میت وان لم یدفن •
سینه قبر وتوبه کفن • پس انلری خوفه الجا ایتمک ایاسه چکر تقدیر الاحسان
ایله مسلمان ایتمک بیکدر دیدلر تدبیر • وغافلدن بری دائم الطغیان
سوبلادی جناب حق واقعه • بیخون قهرمدن سوبلیسین دیدکلری دیدیکه
یارب قولجغزلری اوتاندرب سکا محب ایتمکی استرم حضرت حق احسنت
دیدی • مقام مشهود وتحقیق اولان خواصه خود خوفک زیاده
اولمسی کناهکر رحمه غالب وزیاده اولمسی اعتقاد ایتمکدر •
یاخود حضرت جواد کریم وعفو وحلیم ورءوف ورحیم مستغرقه
حاشا تجلی ظن ایتمکدر بو ظن صاحبلری ظانین بالله ظن السوء
کروهندن اولور اجرتلری علیهم دائرة السوء در مثنوی

مثنوی • ظانین بالله ظن السوء را • کز بترم سر بود عین خطا •
مشهور در که یحیی پیغمبرک خوفی وعیسی پیغمبرک علیهما السلام رجاسی زیاده ایدی
حضرت عیسی اکا دیدی که نه بک قورقوسین • دریای محیط رحمتدن و
عمان بیکران مغفرتدن تیمم اولنجه ظاهر جرمه کوره تیمم اولور بر قطره دن
که عالمه کافیدر سکا ده دوشمیه می • حضرت یحیی ایتدی نه عجب کورسین
الملک قهر وطبشندن سکا امن خبرینی کلدی • پس حیه منتظر اولدیلر
حضرت جبرئیل ایتدی که الله یقرء علیکما السلام ویقول احبکما
عندی ایشکا انا عند ظن عبدی بی فلیظن بی یعنی سزک
ایوکز کوچ یوزلیکزدر بن قولیمک صانی سندایم • بنی نجه صانرسه
ایله بولور بیوردی لمرء سکی بلکلم طاعاتکز بنم جرمیله صدقه تویم •
ظهور ایدنجه عمل حق ایکن فرق اولیا دروندن • بعضی مشایخ قدس الله
تعالی علی شاکلته ایتدیلر عشر اولمشار آیندن بزم شکلمز
لایق کناهدر سکا لایق سنده ایت دیدیلر • وشیخ محی الدین العربی
حضرتی فتوحاتنده • ماعز کی بر بلکلم ایتمده کریم عباری عصاته
تلقین حجه قیلمندن در بیورمشلر • توفیق اصل مسئله بودر که
خوفی براغوب توبه رجایه ارباب ظاهر ومحققین رضا وبرمشلر در
بورجا وسیطا بندر دیمشلر در • اما توبه دن صکره خوف ورجا اده اصل بودر که

مثنوی • ظانین بالله ظن السوء را • کز بترم سر بود عین خطا •
مشهور در که یحیی پیغمبرک خوفی وعیسی پیغمبرک علیهما السلام رجاسی زیاده ایدی
حضرت عیسی اکا دیدی که نه بک قورقوسین • دریای محیط رحمتدن و
عمان بیکران مغفرتدن تیمم اولنجه ظاهر جرمه کوره تیمم اولور بر قطره دن
که عالمه کافیدر سکا ده دوشمیه می • حضرت یحیی ایتدی نه عجب کورسین
الملک قهر وطبشندن سکا امن خبرینی کلدی • پس حیه منتظر اولدیلر
حضرت جبرئیل ایتدی که الله یقرء علیکما السلام ویقول احبکما
عندی ایشکا انا عند ظن عبدی بی فلیظن بی یعنی سزک
ایوکز کوچ یوزلیکزدر بن قولیمک صانی سندایم • بنی نجه صانرسه
ایله بولور بیوردی لمرء سکی بلکلم طاعاتکز بنم جرمیله صدقه تویم •
ظهور ایدنجه عمل حق ایکن فرق اولیا دروندن • بعضی مشایخ قدس الله
تعالی علی شاکلته ایتدیلر عشر اولمشار آیندن بزم شکلمز
لایق کناهدر سکا لایق سنده ایت دیدیلر • وشیخ محی الدین العربی
حضرتی فتوحاتنده • ماعز کی بر بلکلم ایتمده کریم عباری عصاته
تلقین حجه قیلمندن در بیورمشلر • توفیق اصل مسئله بودر که
خوفی براغوب توبه رجایه ارباب ظاهر ومحققین رضا وبرمشلر در
بورجا وسیطا بندر دیمشلر در • اما توبه دن صکره خوف ورجا اده اصل بودر که

هر کسن بر اسم مظهر در خوف و اگر رجا نک غلبه در رجا قابض و یا باسط اسمارنه
و قوه عارنه مظهر اولمغه کوره در پس مشربه کوره در • اما اهل توحیده رجا
غلبه سی ممدوحدر • علماء اخلاق دیشار که اخلاق اهل ضرتله و خلافنه
عارسته ایله تبدیل اولور • و مشایخ خوفی غالب اولنلری ترجیه ایله و رجای
غالب اولنلری تخویف ایله ارشاد ایدب چاشنی طادرلر کذالک بیان
مرشدنا و مولانا شیخ الکبیر سواس قدس سره کل قلب فاسی

الحدیث

السابع والخمسون

لا تحاسدوا ولا تناجشوا
ولا تباغضوا ولا تدابروا وکونوا عباد الله اخوانا • مسلم
و بخاری ابی هریره دن راویلر در بخش صاتلق اسباب کندوکز مرادی
دکلکن بهاسین ارتورمقدر بغض برکسیه خیر اولدغی کره کورمکدر
یا خود اکا شر و مضرة اولدغن سمکدر تدابر تقاطع معناسنه در
یعنی اوزلکز کسلمک کوشمک یا غیبته معناسنه در که کشنک آردنجه
سمکدکی سوزی سویلمکدر • عباد الله کونوا نکز خبر بدر اخوانا حالدر
یا خود یا عباد الله دیکدر اخوانا خبردر • معنی تحاسد و تناجش
و تباغض اتمک • و دین قرانلرندن کسلمک • و یا خود اناری غیبته
اتمک • الملک قولاری اولوک بر بریکز که قوندشی اولی اولدغکز حالده

یا خود یا الملک قولاری قرداشلر اولوک • یعنی قرداشکز کبی محبة و وحدة
معاملسن ایدک • و هر حالده هم مشرب و هم مذهب اولوک عداوتده
و بدعتده و اختلاف آراده صفتوک دیکدر • حسد که بر نوعی
برکسه نک نعمتی و دولتندن متألم اولوب اندن زوالنی سمکدر کندویه
اولمسنی • بو قسم حسدک اقبح و اخبثی در که حسده بخل و لؤم ده
ضم اولمشدر • یا خود اندن زوالنی و کندویه حصولنی ده سمکدر • اما
مثلنی اسمکه غبطه در حق و هر متمنی اصلنه تابع در • غبطه اندکی شی مباح
ایسه غبطه مباح محماة و مباحیده حرام • مکروهاتده مکروه مندوباتده
و اجباتده مندوب و واجبدر • بو حسد جمله ایله طمعک اجتماعندن
مرکب بر مرضدر • زیرا غنی مطلقک تقسیمنده اصناف عباده انواع نعم
محقق و مقرردر • پس جمله سندن باب فیض الهی و در کرم غیر متناهی
منسد اولسون دیکدر محمی در • و جمله بنم اولسون دیکدر جنون در حکما
ایدر عاقلی مجنوندن فرق ایتمک دلسکی محالدن صور تمکدر دیر سهل
که دلو در • و حسودک اعراض و خلقه غبظ و اغتیاض نهایت بولمق
محالدر • الحسود ابدا لا یسود • و اکر بیچاره حسود خرطوع ایچیدی
بر خراب جسد ایچون جانه بو قدر جفا چکدرمزدی • بو فی خود بلندر که

دور ادم دن بری حسودک بازارین زیان در و ربحی خسران در عاقله
ابلیس قصه سی بسدر • لمحره کی بلای اشد حسود حسد بولنه سز
وکردنیه مسد • کرچه کیم هرکناه نکبندر حلیه حقد وحسد سا دمسد •
غیره ویرسر باکه هیچ قالمز • دوکنور فخر خدا دیر اوبد • کرم ایلاسک
ایله حاسد که • ویراکا درلو تحفه بجد • که قریوب دین ذوق دنیای
سنکچون چکر غم بجد • نعمتک آرتسیر اکه لطف ایله • سن قبول اول بیوزن
اوز خرد • انتقام اتمکی صغیر سنجی بنده سن اول قیره بوندن اشد •
علاج بودر که بیله سین که • حسد سنک دین و دنیا که ضرر عظیم
اولوب • وقهار بی الم ایله مقابله وخصومت اولدغندن غیری •
اکر حسد دن مرادک انک حرمانی یا نقصانی ایسه دلائل ایله نابندر که
سن اکا حسد اتدکجه حقک غیره وانتقامی • اول محسودک نعمتن
ارتورسه کرک • وانک دولتی آرتدقجه سنک غم وبلا ومصیبتک آرتسه
کرک • خصوصا انک آکسیسی سنک ظنکده نسیه وقوری احتمال
دلائله باقوسک محال • اما هر ساعت سنک اضطرابک بجد اولسه
کرکدر • وآمدی باری اکا نقصان وکند که حضور وکمال وخیر مراد کسه

حسد

حسد

حسد اتمه تاکه اول آرتیه وسن اکسلیسین • توجه وقلب سلیم ایله طاعتدن
قالمیسین • وقهار عالم خصمک اولمیه • الحسد یاکل الحسنات کما تاکل
النار الحطب • بتحقیقدر که اساس الحسنه وافضل العمل موفقدر • حسد
معرفه ومحبت ایچون خلق اولان قلبی ضایع ایتمکدر • پس دنیا واخرت ده
نکبه وحضور سزلق حاسد کدر • وافلاس وضیعه اول فاسد وکاسد کدر
قیل یکفیک من حسد حسودک • انکشاف نوره حین سعودک • وانحطاط
قدره وقت صعودک

الحدیث الثامن والخمسون

ان العین لتدخل الرجل القبر والجمل القدر قضای وغری
راویلدر • تحقیقا کوزاری قبره دوه‌یی چولمکه صوقر • یعنی عینک
سمومیتی ایله درکه نظر عینی ایله باقیسه آدمی الدرر • وبیورر که اکثر بخاری تاریخنده وحکیم وبزار وطبرانی
بنم امتمدن الن قضا وقدردن صکره عینله در • وبیورر برکسه کندی
عینیه کاتور برنسنه کورسه • پس ماشاء الله لا قوة الا بالله دسه • ابن سنی السنی راویدر
عین اکا ضرر ویرمز • وبیورر برقوله الله اهل ومال وولدن ویرمز
الا ماشاء الله لا قوة الا بالله دسه اندن افه کورمز موتدن غیری
یعنی اجل مسمی دن غیری اکا عین دن وغیردن افه یتمز • واعوذ
بکلمات الله التامات من کل شیطان وهامه ومن کل عین لامه دعاسنه
وهر صباح واخشام فاتحه وایة الکرسی وامن الرسول واخلاص ومعوذتینه

وبسم الله الذي لا يضر مع اسمه شيء في الارض ولا في السماء وهو السميع
العليم دعاسنه هر كه بو كلمه اوچ كون مداومت ايتسه عين وسحر و جمله
بلا اندن رد اولور ماثور در وباغچه لك اشك باشي ايچك وعين ايچون
غسل ايدر مكر حديثده ثابتدر ونافع ودافع در واقول
العين حق حديثده تحقيق بودر كه امراض قلبيه كه روح انسانيه مهلكه
وروحانيتن مضيعه در بجدد اما اكبري بجدر كه كذب وكوزي
كذبه دكلكدر يعني كشي خود را وخودبين وخودغا اولمق بر مرض
مهلكه در غيرك كوزي غيرك بدنه تاثير ايدر كندين كورنك كوزي
جانه بلكه دينه تاثير ايدر كه شيطانه اوز كوزي دكه كيجون كافر
ومردود ابد اولكه العظمة ازاري والكبرياء ردائي فمن نازعني فيهما
ادخلته ناري

الحديث التاسع والخمسون

اغبط الناس عندي هو من خفيف الحاذ ذو حظ من صلوة وكان
رزقه كفافا فصبر عليه حتى يلقى الله واحسن عبادة ربه وكان
غامضا في الناس غمث به وقل تراثه وقلت بواكيه
احمد وترمذي وحاكم وبيهقي ابي امامه دن راويلردر اما ابن ماجه
غامضا في الناس دن لا يشار اليه بالاصابع كوردر كانه غامضي
صنعه كاشفه وتعبير ايدر اغبط مفعول مطلقه اولان افعل كلمه لرندن در

خفيف الحاذ خوز نعلي مشهور

كلمه لرندن در الحاذ خوز دن خفيف الظهر ديمكدر غامض واصل
ضد يدر مخفي ديمكدر يعني خلقك بم قتمدن قتي مغبوطي يعني غبطه
ومنافسه وتحسر اولنانى اول مؤمندر كه آرقه سي يكني اوله يعني
تعلقات وكثرة قيوددن ظهري عاري اوله ونمازندن استيفاء حظ
ايديجي يعني نصيب وبهره آلجي اوله غفلة واهمالدن مست لكلر قبليه
تاقيب صلوتدن قسمة آله واركان صلوتده رعاية وتعظيم ايدن
منهيات ومفسدات ومكروهاتدن صاقنه ياخود توجه تام ايله
واخلاص كامل ايله قيلدقجه تا نمازنك فوزني شهود ايدن ومعراج
مؤمن اولدغي سره واقف اوله وتقدم جلالت وصفاسين وعرض
واجرني تحصيل ايدن قيامتده ويرله جك عوضلر قناعت ايتمه كه نسيه
بازارده رجاء طمع درعيش نقد كوش كه جون انجور غافل ادم
بهشت روضه دار السلام در قوت القلوبده ايدر يحيى بن معاذ ديدكه
دنياده برجنه وارد راكه كورنلر جنته وغيره مشتاق اولمزلر ديدكه
اول نددر يا ابا اسحاق ديدكه محبة الله تعالى ولذة ذكره وطاعته
وحلاوة مناجاته كيمياده ايدر بوذوقه ايرشنك قتندن جنته نقد
محضر وحاضردر زيرا جنته ومافيها نه اشتها وشهوت غوغاسيدر
ورزقي كفاف اوله زياده اولمه وكفايت قناعت ايدن يعني دفع

كه انبيا عليهم السلام اولمشلر

خرو بر دایده جکر خشن لباس و بایس کسبرات جزله قاعه ایده طعام
نفیس ولباس ملیس آتیه اللهدا ولشیجه دق • واللهک عبادنی احسان
ایده • نصر اخلاصله وادب وحیا وخشیة اللهی کورر کبی خدمته ایده
ناس ایچنده غامض وفخر وذکر خامل اولله جاهر اولسه دکه یکسه بلیه
غایب اولسه دکه یکسه بلیه • وحدیثده حضرت حق قیامتده بعض
قوله الم اجعل ذکرک دیو منته ایدر • یعنی سنی شهرتله افته وکثرتله
محنته دوشورب برماغلو کوسترلین کروهون اقدم دیر که این ماجه
روایتی بو معنادر • موتی قریب اولله یعنی موتی اراق کورمیه طول املی
قویه میرانی آز اولله • واعلری آز اولله • دنیایه آز باقنوب مالی واهلی
ازاولله غندن

الحدیث الستون

ادبنی ربی فاحسن تادیبی ابن السمعانی ابن مسعوددن راویدر
ربم بنی تادیب ایدی تادیبم احسان ایدی یعنی تادیب نقشنده
حسن ایکن بکا تادیبک دخی احسن ایدی • که کاهی زمینی بهارله
تربیه ایدکی کبی بنی کلطافیله اونادردی • بنیم ایکن بادی ویردی
فقیر ایکن غنا ویردی • غافل ایکن علوم اولین واخرینله بهره مند • واطلاع
اسرار حقایقله شیا خصوصنده دانشمند ایدی • وکاهی شیا بیله تربیه
ایدوکی کبی • تسلیط اعدا وصورت ودع وقطع علاقه ایله تادیب ایدی

وکاهی بینه ایات عظامله کمال محبتی وصورت قطیعه ده العجوبه حکمتی اعلام ایدی
وکاهی معراجه دعوت ایدب عرض جمال ایدب الطافی مبذول ایدی
وعدولری مغلوب ایدی • حاصلی بو ایکی درلو معامله ایله بنی که
شکر ایله تربیه ایدی نعمتی ارتوردی • کاه صبرله تربیه ایدی عوضنی
ویردی وشائم اعلا ایدی وشکورتیه وصبورتیه کندو صفتی ایکن
کان خلقه القرآن حکمجه بنی صفتی ایله متصف وخلقی ایله متخلق قیلدی
بو تادیب وتادیبک نعم عظیمی ولطف جسیمی • سالک راه بلا اولن
عرفایه افهام ایچون عزیز رؤوف ورحیم ونور کبی بنی اسماسیله قرآن نیز نقشنده
جیبنه تسمیه ایدی • یعنی صفتی احمد تبنی قنا قلوب • احد تبنی صفتی
ایله متصف قلوب جیبنی کندو سمعی ایله سمیع بصری ایله بصیر
وتصرف وقدرتی ایله متصرف وقادر ایدی • انچون نصرت وعزت
وحوارم حالنی کونه بکونه متزاید ومتضاعف قلوب نبوت بوکی التنده
منفرد ایکن فرد واحد حضرتی • اکا قهار ومحیط صفتن باغلبوب باکرم
اوج سنه ده عالمی قابله دی کنت له سمعا وما رمیت واما یا بیوتی
بشاره واشارتی کافیدر کامز • پس جیبنی مظهر اسم جامع الاسما اندی
که عالمک وجودنه وکالات کونیه نک ظهورنه باعث اولان اقتضاء اوصاف
واسما ایکن • انکر حقنده لولاک لما خلقت الکون دیمش • وجیبی مرض الخلق دیمش

وبر اعلا تادیب ده بولیدی که رب نزدنی علما دعاسنی جیسندن قبول ایدب
جمع مراتب وجودی وظل وحقیقتی وفنا وبقایی کیلدردی که قل انما
انا بشر مثلکم یوحی الیّ بورمزی تعلیم در • یعنی جسیم دیکلک بحسب العنصر والجسم
والاحتیاج الی اللوازم الجسمانیه بنده کزدک کبی یم • که لاقخر لطین علی طین
طبقچه من حیث هو خاکلک خاکدن فرقی یوقدر • پس صورت انسانیه که
صکره دن کیلمش بر عاریتی لباسدر انکله تقیید وتمدح ایدب صورت
بین اولمه • وخلقه بو معنانی بیلدر تاکا که یاقوب کالاتوکی صورتلک
صانوب حضرت عیسی یه اولان نهانی سکاده ایدب امنک راه
هدادن چیقیه • که بلک صورت حقیقتده بوقدر که وارلغی عجز وضعف
وفنا یله مخلوط در • وتیم وفقر وضلال جبلتن عالمکدر • اکر بو تقدیرجه
صورتکه یاقوب نبوة وکالاتکده شبهه ایدب کندواره قیاس ایدرسه
واما بنعمة ربک فحدث حکمنجه نعمتی تحدیث ایله که سکا بر باقی وارلق
ویرمشم انده تیم وفقر وضلال عجز وفنا بوقدر که اول وارلق یوحی
الی سزیدر اول سر که بنم صفتم در • سنک جسمک اول حقایق قرآنیه
مه حقه • ودقایق اوصاف وعلومه صندوقه ادلوب • ظاهرک جلد
وباطنک مصحفدر • اوشده سنک بنم لنک خلافه بنم بو صفتمله اتصالکدر •
پس فخر ایدرسک سنلکو کدن فنا وسنلکو ملدن بقا اولمغک ایله تمدح

تمدح وتفخر ایله انکجون الفخر فخری • واذا تم الفقر فهو الله والانسان فی القرآن
تو امان دوی که احادیث مشهوره در • کام • انکجون بو ایکی مفهومنیله
عملا انا اکرم الاولین والاخرین علی الله ولا فخر بیوردی • که مسلم انسدن
راویدر • تامل • وتادیب جسمانیدن درکه فاستقم کما امرت ولا
تقولن لشیء انی فاعل ذلک غدا الا ان یشاء الله • ولا تجعل یدک مغلولة
الی عنقک ولا تبسطها کل البسط • فلعلک باخع نفسک وطه ما انزلنا
علیک القرآن لتشقی • وعبس وتولی ان جاءه الاعمی • وبو آیات عظام
کبی عتاب انکیز • وتعلیم آمیز اولان دلائل هم تعلیم قبلیندن در جمله
جیسنه اشعار لطف ومروت • وافشاء مودت • ودفع غربت ورفع
الم وکربت • وازدیاد قربتدر • عاقبتی اعلا ونصر وفتح ومواجه منتهی
اولدی • تدانی فادناه الی العرش ربه • ونادی تقدم یا وحید مجتبی
تانس بنا هذا الوصال وذا اللقا • محب ومحبوب وساعة خلوة • تادیب
ایله متادب اولمغدن درکه کونیندن مستغنی ایدی • خوانین افاق
خدمتنه چکلورکن تاق شعیردن مبارک قرنی طوبه بیدی • وآی کچردی که
اهل بیت اوجاغه قازغان اصمزدن قونلری تمر وما ایدی • وحضرت
علیه السلام هدیه کلسه بردی عوض ویردی صدقه آلمزدی یاوان
ویا بس دیمزدی بولدغن یردی • خشن وکهنه دیمز بولدغن کیردی

وجه تامل بودر که انا اکرم دیمک نفسنه
تفخر الجنب ولا فخر جانب تمک ظاهر
تناقض کوستردی وهم الفقر فخری فقه
تفخر اثبات ادب جواب بودر که
بن اکرم امرت وقدرت منا
کاستون وکریم مطلق والقدرت
آلدم فخر هم انکلر کندیلکلر
فخری نوقدر

بیوردی

وتادیب

سه ریحان وصفوه وتوار نخ وقرمدی
وسیرین بارنه مقرر کاتقطلا انتقا
وفناخش مذکور در

کاهی حضرت حق جلا سومزدی پوشاک پاره‌ای

قفقان یماقلاری خادمه خانه خدمتنده
بیلجه باشنو قوشاردی دکرمان چکرکن بورله ایاردم ایدردی
خسته اصوردی ومصاب ای تعزیه ومبتلای تهنیه ایدردی
وادنی فقیرارا به اتکنه باباچه سکوکنه دعوت اتسه استنکاف وخلاف
اتمزدی هرنه اتسه لادیمزدی لکن کاهی بعضی صحابه نک
مرادین تاخیر ایدردی که بعضیسی ده شفاعة اتسونلر اندن ویرلدی
تا بعضیسی برمراد وبعضیسی ده مثاب وماجور اولدیلر بو فقرا بی
خورکورفردی مساکینی سوردی یارب بنی مسکین ورلت مسکین
الدر مساکینله حشر ایلدیرسه مسکین اکدن مراد فنا ومحو وترک
سوادر لاتنفل هرفقیر حریص مراد دکلدر بیکدن پاشهدن جهته
آلمزدی جمله یکنظر ایدی آته ودوه یه وحماره بنزدی آردنجه
کمسه یورتمزدی آرقمی ملکاره الی قوک دیر ایدی کاهی جوع اختیار ایدن
مبارک بطننه طاش باغلادی حسن خلق وتواضع اول مرتبه
ایدی که بعضی اغوز فقرا سود کلاندن حضرتک مبارک قولاقن اوصشردی
بعضیسی ده حضرتک دست شریفنه یاپشوب انلرال چکمیجه حضرت
مبارک الن چکمزدی وخرجاز ده بوطه کیدرکن بعضی اعرابی راست

راست کلوب تهمات دنیته دن چوق سوال ایدردی مفصلا
ایشباعله جواب ویردی بول اوزریدر کولکه سوملم
وقتی ایکی ایله دیمزدی ذکری چوغدی وسبحی طویل ایدی تساوی
ولغوی یوغدی هوادن سویلمزدی جمله وحی الهی وانعکاس
نور ربانی ایدی صلوتی اطاله وخطبه قصر ایدردی قهقهه وضحک
اتمزدی کفره تک اسلامنه حوصندن وانلرک صدکونه جفا اندن محزون
ایکن دائما تبسمده ایدی مبارک بشره کوچ ایدی فکری دائم ایدی
طیبی وطاتلوی سوردی رایحه کریهه سومزدی یعنی مباح کورمزدی
لطیفه که خدشه عدن خارج اولیا منع وانکار اتمزدی کستاخلق ایونلر
عذراتسه اکر حال قبول ایدردی جد اقلی ایچنده کبن وکینه یوغدی
دوستنه ودشمنه قصدی برابدی عذر بلمیناره عذر تعلیم ایدردی
ظاهر بوکنا بهه عذرک شورسه در دیرسه قولای جاریه‌ای چوغدی
نعمتده انلره ارتفاع وزیاده لک اتمزدی حضرت انس ایدر انک نازک
دستی کبی یومشق دیبا وحریر باشمدم حتی حضرتک خالاتندن
بعضیسی مشاطه ایمش حضرت استراحتده ایکن عرق شریفی آلوب
برکلنه سورتمش ایدی اول کلنک وفاتنده دک مسک رایحه‌سی بدنندن
کیمیمش وانس ایدر بنچه ایام حضرتک خدمتنده اولدم برکره فلان

سمی بچون اندک باچون اتمدک دیدی • حاصلی بر سلطانک که حقنده
انک لعلی خلق عظیم دنیله وصف رحمانله متصف • وخلق قرآنله متخلق •
اوله وانک مداحی حضرت حق اوله وصف قنده ممکندر • لکن مداح
ارک طفیلی و دخیلی اولمق رجاسنه قوة شعر و بلاغتدن بخبر لکن صد
قصور له بوغن بوری بر چار صفه قصیده یزلدی • رحمت ایلاکه
تکمیل توحید ایچون بر دعا ایده **الفاتحه** مع صلوات

ای مخزن فضائل • ای وجه حقه مظهر • ای مجمع خصائل • مجموع خلقه مخبر •
ای منبع فتوت • ای معدن فتوت • ای اصل فیض رحمت • جود وجود پرور •
خلقک قودن اکلی • خلقک عظیم وافضل • روحکدر اصل اول • جسمک قودن انور •
ای ظلمتک ضیاسی • ای خسته ارشفاسی • ای غملر اصفاسی • لطفک صبا بار دلر •
ای قدر بحر وحدت • اسم یکین قدرت • مهر سماء عزت • سردار اولنلره ستر •
جسمکده نور شرعت • روحکده در طریقت • سرک هو الحقیقة • ای چار سره مظهر •
ای طوطی حقایق • ای بلبل دقایق • ذاتک قوبه فایق • دنک قودن انور •
ای عین بحر توحید • اقلیم عشق و تقوید • ای حصن شهر اتید • مشکل سکلر ایسر •
صدق و صفایه صفه • مهر وفایه قبه • روبک دراحبه • ای حب حبه بیدر •
ای مصطفای رحمن • ای مرتضای انسان • ای مقتدای هر جان • ای سر روح و پیکر •
ای شمع صبح خضرا • مشکاة بزم اعلی • مفتاح علم اخفی • مصباح قلب حیدر •

قانون

قانون دینی • واضع اعلام علمی • رافع ای هر بلای • دافع عرش خدایه دلبر •
ای رافع ضلالت • ای دافع جهالت • مشتاق بر جمالت • اعراض و جسم و جوهر •
کشاف سر اوصاف • عشقکله صاف هر صاف • فانی محیط اولان قاف • عنقای قدرت اور •
ای سید ممالک • ای دافع مهالک • ای سر مسالک • ای رهرو اندر سور •
طب قلوب و ارواح • صبح صبای فتاح • فیض فضای فاتح • جمله سکا مسخر •
اصلاح هر فسادی • مفتاح هر مرادی • سلطان عدل و داد • متاع صنعه شر •
دستان سرای سلطان • هم بلبل خوش الحان • شاهین دست خنان • صیاد و هم دلاور •
نه وار ظاهر و غیب • نور کدن اولدی ریب • حور و جنانده کز زیب • سندن دلر مقرر •
ای عالمینه رحمت • نور هدایت امت • ای رهنمای وصلت • هر عز نه سزاور •
اولنجه روز محشر • نفسی اوقی به هر سر • طوتیله جمله دلر • اندن همان اوسویلر •
ای نور عالم دل • ای پیشوای منزل • ای نقش خاتم کل • سندن قمو مصور •
ای روحی جمله جسمک • ای کنجی هر طلسمک • قسمای جمله شمک • بو القاسم سخاکر •
صراف در عرفان • عراف سر سلطان • مرآة وجه رحمان • سلطان بحر و هم بر •
ای شاه سر وحدت • سالار جند قدرت • شهباز دست قوت • ای نور نعت کنوز •
عنوان نصر و فرصت • مهمان رب عزت • چوکان طوب دولت • شفقة الندن داور •
قابوکده جمله سائل • بغلاد سکا محمل • عرش ایده کلد مشکل • جمله ولی پیمبر •

ای کیم جواب شاه عمله فکر کنت
آنلی سکلم کنت • اچون سکلم کنت

عشقکله دو نزافلاک. نور کله کل اطور خاک. بیتر سنکله هر جاک. ای هر شکسته
ای موج بحر بعد ستر وجود ایجد. مرسلم ایجه احد. ای جمله بانبه افسر
ای اصل لفظ و معنی. بیخ درخت طوبی. علم لدنه دانا. چشم جهانه گوهر
ای اصل عشق و غوغا. محبوب لیل اسری. پایکده عرش اعلی. کمتر کدا که سرور
ای مجر مینه اشفع. لطفک قمو به مطمع. ای شمس عین مطلع. شد مهر و ماه چاک
فیاض علم رحمن. مفتاح کنج عرفان. ای خستکانه لقمن. غسال هر مکدر
یا سید البریه. یا اشرف البریه. یا ساتر العریه. قسام حوض کوثر
یا معطی المواهب. یا مرشد المراتب. یا فاتح المطالب. ای مهترانه بهتر
شوقی الیک غالب. دمعی لدیک ساکب. یا نور نجم ثاقب. یا ضوء مهر انور
روی تو قبله دل. کوی تو نعم منزل. حلال جمله مشکل. ای بی بدل سخنور
از قطره تو یم بود. تمان در و جوهم شد. بی تو جهان نجد. عالم ز تو منور
عشت پایه کم. در سیرت ای مکرم. لوحت مایه کم. یک کاغذت ز دفتر
علام علم اسما. فتاح سر اوحی. ای اسم و هم حسنا. او صافه برا در
سرچشمه معارف. سررشته عوارف. سردار جمله عارف. ای اصل مایه و نز
شرعکدر مؤید. ذاکدر مؤید. پایدک بنا مشید. محمد در مستور
ستر و جمال عزت. رمز جلال و هیبت. غمزه فنان قدرت. سندان تو محرز

قطعه

فیضکدن الدعیتی موتا قیلدی احیا. بیضا ید اولدی موسی. نورک ایله سراسر
انکل خاک آن پای بکشاد چشم ذی رای. از نطق شکر افزای بر مصر دین
از مکر چشمت آهو. در کوه کفته یا هو. از زلف تو سیه رو. افتاده مشک و عنبر
قوس قضای ابرو قوریلی در بهر سو. اول موی عهدین بو. عقل آلو آدم آولار
اول حب خال لجو. انکله دامکن مو. در نزد چشم جادو. طوب قضای کمتر
ای صاحب ثانی. ای ثابت المبانی. یوسف اولمی ثانی. محبوب رب اکبر
عاشق کازلنجا. ساکه جمیع اشیا. بلکه خدا تعالی. ای انبیا سرور
اولما ایدی نورک حسنی اولمزدی حورک. ای اصلی هر سرورک. جمله صفاته مصدر
ای مقتدای ارواح. ای نور ظل و اشباح. ای مفتاح مفتاح. کشتی دنیه لنگر
علمک قدر الهی تفخیم قیلکاهی. اول نور مهر و ماهی. هر شیده قبل مصور
اصحاب نجم هادی. بولسون بکل نادی. رضوانله مرادی. اولنجه روز محشر
لاسیما اول اعلام. اول چار رکن اسلام. بولسون هزار اکرام. یا رب بکل محضر
یا شافع المعاصی. اشفع وکن مناصی. اذ یوخذ النواصی. مالی سواک مفخر
مجرم قنی دوشبدر. راهی عجب شاشبدر. حد دن کناه شبدر. بیچاره قالدی مضطر
عاجز در شکسته. زنجیر غله بسته. ست و نحیف و خسته. حیران و دنگ و سرسر
بر قطره اکه کافی. بلکه جهانه وافی. یا شافی یا معافی. خستکلره ای شفاکر
ای جمله باش تاجی. ذرک جهان خراجی
سنجی دوشبدر اجی. اجوکدر انجمن استر

نثر

وانك لعلى خلق عظيم

ابن عباس ومجاهد دين عظيم لا دين احب الى ولا ارضى عند منه وهو دين الاسلام الحسن
هو آداب القرآن سئلت عائشة عن خلقه صلعم فقالت كان خلقه القرآن قتادة هو ما كان
يأتمر به امر الله وينتهي عنه نهي الله والمعنى انك على الخلق الذي امرك الله به في القرآن
وخلق سيد الله خلقه عظيما لانه امتثل تأديب الله اياه بقوله خذ العفو الخ ورونيا
عن جابر انه صلعم قال ان الله بعثني لتمام مكارم الاخلاق وتمام محاسن الافعال اخبرنا عبد
الواحد المليحي عن عن عن عن قال سمعت البراء يقول كان عليه السلام احسن الناس وجها واحسنهم
خلقا واخبرنا عبد الله بن عبد الصمد الجوزجاني عن عن عن عن انس خدمته صلعم عشر سنين
ما قال لي اف قط وما قال لشيء صنعته لم صنعته ولا لشيء تركته لم تركته وكان من احسن الناس
خلقا ولا مسست خزا ولا حريرا ولا شيئا الين من كفه صلعم ولا شممت مسكا ولا عطرا
كان اطيب من عرفه صلعم عن عن عن عبد الله بن عمرو انه صلعم لم يكن فاحشا ولا متفحشا
وكان يقول خياركم احسنكم اخلاقا عن عن عن انس ان امرأة عرضت لرسول الله نفسها
في طريق من طرق المدينة فقالت ان لي اليك حاجة فقال يا ام فلان اجلسي في اي سكك المدينة شئت
اجلس اليك فجلست فقعد اليها صلعم حتى قضى حاجتها اخبرنا عبد الواحد المليحي عن عن عن
ان كانت الامة من اماء اهل المدينة لتأخذ بيد رسول الله صلعم فتنطلق به حيث شاءت
اخبرنا هو عن انس انه صلعم كان اذا صافح الرجل لم ينزع يده من يده حتى يكون هو الذي ينزع يده
ولا يصرف وجهه عن وجهه حتى يكون هو الذي يصرف وجهه عن وجهه ولم ير مقدما ركبتيه بين يدي
جليس له اخبرنا عن عن عائشة ما ضرب صلعم بيده شيئا قط الا ان يجاهد
في سبيل الله ولا ضرب خادما ولا امرأة اخبرنا عن عن انس كنت امشي معه صلعم وعليه

اخبرنا نصر الفطاطي الكعبي
لا تغضب لا تغضب لا تغضب
ان اخر كلام الرسول حين وفاته
الصلوة وما ملكت ايمانكم

وعليه برد نجراني غليظ الحاشية فادركه اعرابي فجبذه بردائه جبذة شديدة
حتى نظرت الى صفحة عاتق رسول الله قد اثرت به حاشية برده من شدة
جبذته ثم قال له يا محمد مر لي من مال الله الذي عندك فالتفت اليه صلعم فضحك
ثم امر له بعطاء اخبرنا عن عن ام الدرداء تحدث عن ابي الدرداء
عنه صلعم ان اثقل شيء يوضع في ميزان المؤمن يوم القيمة خلق حسن وان الله يبغض
الفاحش البذيء اخبرنا عن عن ابي هريرة عنه صلعم اتدرون ما اكثر ما يدخل
الناس النار قالوا الله ورسوله اعلم قال فان اكثر ما يدخل الناس النار الاجوفان
الفم والفرج اتدرون ما اكثر ما يدخل الناس الجنة قالوا الله ورسوله اعلم قال فان اكثر
ما يدخل الناس الجنة تقوى الله وحسن الخلق عن عن عن عائشة قالت سمعته صلعم
يقول ان المؤمن ليدرك بحسن خلقه درجة صائم النهار وقائم الليل

الحمد لله رب الارباب والصلوة على خير من اوتي الحكمة وفصل الخطاب وعلى
آله واصحابه المهتدين الى سبيل الصواب اما بعد فقد وقف وحبس هذا
الكتاب مرحوم ومغفور له سلطان احمد خان طاب ثراه نك قرى
خان ذات سلطان اوغلي نقاش باشا ذات الحاجي عبد الباقي بك خالصا
لوجه الله العظيم وراجيا الى رحمة ربه الغفور وطالبا لثوابه العميم
وهاربا من عذابه الاليم كما قال الله تعالى يوم لا ينفع مال ولا بنون
الا من اتى الله بقلب سليم وشرط الوقف

حين استوى حق
انما لك يحق الله
الذي هو الصلوة
ومن اراد ان يتعوذ عنه
من فوقه فليعف
عن ذنب من دونه
عن اهله وعبيده
اللهم قدس سر العرف
حين التقديس

بسم الله الرحمن الرحيم

ثم انزل عليكم من بعد الغم امنة نعاسا يغشى طائفة
منكم وطائفة قد اهمتهم انفسهم يظنون
بالله غير الحق ظن الجاهلية يقولون هل لنا
من الامر من شيء قل ان الامر كله
لله يخفون في انفسهم ما لا يبدون لك يقولون
لو كان لنا من الامر شيء ما قتلنا ههنا قل
لو كنتم في بيوتكم لبرز الذين كتب
عليهم القتل الى مضاجعهم وليبتلي الله

ما في صدوركم وليمحص ما في قلوبكم والله
عليم بذات الصدور

دعاء

يا زكي يا لطيف يا عدل يا مقيت يا كريم يا باسط يا دافع
يا غني يا تواب يا سلام يا شكور يا ودود يا ظاهر يا فتاح
يا هادي يا حي يا جميل يا خبير يا ذا الطول يا صبار يا صبور
يا رب سخر لنا كل بني آدم وبنات حوا بحق سر هذه الاسماء الحسنى
وبحق محمد الذي انزلت عليه الايات العظام وادفع عنا مكر الماكرين
وسحر الساحرين وكيد الكايدين برحمتك يا ارحم الراحمين

ادفع عنا شر بني آدم وبنات حوا وفع بشند

قهر اعدا ايچون اوقنه
انا مستجير بك يا رسول الله

قهر اعدا ايچون اوقنه
والله اشد باسا واشد تنكيلا
عب
١٠٠

احبابلرنده بو عاشق مدنه سوزنده حضرت رسالت پناهی دائمن کورمك زم عالما
لقدره سنه فرزاد در حلال لقمه تناول الهم بشاهی اندردم اندی داره ثم کوبن
ارعا دلوب اندمی اول حقه حضرت الودکم الحق حلالدر انی تناول اندم دیو عرض
اندی ارتدم قیاده برجناحیه حیرک بنا اندردکی درسه سنک بانسه احرت
الحق حضرت انکه بنت الدکه بر مجذوب کیجه انجق عاشت فرالوب بر مجاهد
الله بر کاغد ویرب بونی اوقی دیو ارام انکر سخنانه کلدکده اوکا عدرت
ایجنه نود علی تازمش کوردی اوقو فرغی کمی اول شخص مجذوب اوکندی عرض
اولدی دعا بودر

اللهم صل علی محمد وعلی آل محمد وهب لنا اللهم من رزقك الحلال الطیب
المبارک ما نصون به وجوهنا عن التعرض الی احد من خلقك واجعل لنا
اللهم الیك طریقا سهلا من غیر تعب ولا نصب ولا منة ولا طعنة وجنبنا
اللهم الحرام حیث کان واینما کان وعند من کان وحل بیننا وبین
اهله واقبض عنا ایدیهم واصرف عنا قلوبهم حتی لا تنقلب الا فیما یرضیك
ولا تستعین بنعمتك الا علی ما تحب یا ارحم الراحمین

للذین احسنوا بتلونه وقفا صحیحا نرعنا وحسابا رعیا بحث لا یباع
ولا یورث ولا یوهب ولا یبدل کما قال الله تعالی فمن بدله بعد ما سمعه فانما اثمه
علی الذین یبدلونه ان الله سمیع علیم ویرجوا الواقف علی الله من قرا من هذا الکتاب
ان یقرا سورة الاخلاص ثلاث قرات وفاتحة الکتاب مرة واحدة لروحه الشریف ولارواح
امة محمد خاصة ولارواح اهل الایمان عامة وصلی الله علی سیدنا محمد وآله اجمعین
الطیبین الطاهرین وآخر الوقف علی الحمد والمولی تحریرا فی اواخر خمس من جمادی الآخر
سنه اربع ومائة [illegible]

حضرت شیخنی وعمومن شمس الدین السواسی
موصوم بو معنادن خلو تلرمه سؤال اندوکمزه
بیوره بلوکه اختیارك نفعی ذنوب خصوصنده
کمجومن حضرت حکم عدله نسبت المسون
دیو در لاغی وفقط والا توحید من جهتك
وشری محیط وایمان بالقدر طرفینی شامل در
اما احکام توحید ایجون توحید افعال صاحب
لرینه بو مسئله یعلم ولما یقال مسئله سی در
ووالدماجد محرم افندی موصوم صوره قده
بیوره لوکه اصحاب کهف قصه سنه رجوع نظر
ایله حق تعالی بنی تعذیب مقرر اولسه همان
منکر قدره بو تعذیب المسون قدره ایمان
کتورشری صیوب سائر قصور ایجون عذاب
المسون حوله العفو الشیخ السواسی الزبلی قدس سره

[illegible]

بعد الصلاة

اللهم تب علي حتى اتوب واعصمني حتى لا اعود اللهم عرفنا نعمك بدوامها وازديادها
ولا تعرفنا نعمك بزوالها ونقصانها اللهم رب انعمت فزد وادم ولا تسلب
اللهم صغر الدنيا في عيني وعظم جلالك في قلبي ووفقني على مرضاتك وثبت
قلبي على دينك واجعلني وجيها في الدنيا والاخرة واجعلني للمتقين اماما
ربنا اغفر لنا ولاخواننا الذين سبقونا بالايمان اللهم ادخلني في قلب الانسان
الكامل اللهم ادخلني في عبادك الصالحين اللهم شاركني في دعاء الصالحين

برحمتك يا ارحم الراحمين

وادعو بصلاة المعجون اعم كه اوده سراف ز

يا ظاهر يا قادر يا ظاهر يا باطن يا لطيف يا خبير هو له الحق وله الملك يوم ينفخ في الصور
عالم الغيب والشهادة وهو الحكيم الخبير الشديد ذو القوة القاهر المقتدر

سبحانه

П 43.756